

Almanaque Agrícola

ano
LXXII

Ano 2024

Ano bisesto

Ponte sobre o río Tamuxe
O Rosal
(Pontevedra)

syngenta

Un complemento perfecto
para o teu programa herbicida

syngenta®

© 2023 Syngenta. Todos os dereitos reservados.

™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.

Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.

Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de usalo.

®

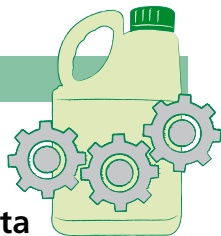
Índice

A nosa fábrica: Un día de plantación de árbores	4		
Rescatando anacos do noso pasado: Araucanía	6		
Rescatando un anaco da nosa cultura: “O oficio de latoeiro”	10		
Convocatoria novo certame: “Os fogueteiros”	22		
As nosas castes de vide: A variedade “Napalo”	23		
Orondis®Ultra	26		
Xaneiro	28	Santiago	40
Febreiro	30	Agosto	42
Marzo	32	Setembro	44
Abril	34	Outubro	46
Maio	36	Novembro	48
San Xoán	38	Nadal	50
Guieiro de herbas medicinais	53		
Guía de tratamentos viñedos galegos	56		
Guía de tratamentos viñedos ecolóxicos	58		
Tratamentos das froiteiras de carabuña	61		
Tratamentos a facer nas maceiras e pereiras	62		
Tratamentos de invernadoiros e hortas	64		
Tratamentos das patacas	66		
Tratamentos do millo e outros cereais	68		
O Parque Natural: Baixo Miño	69		
Feiras gastronómicas	76		
Catálogo xeral de produtos fitosanitarios	83		
Contos	116		
Valor dos ferrados galegos en metros cadrados	119		
Enderezos dos nosos colaboradores	122		

a nosa fábrica

Un día de plantación de árbores: Coidando o noso planeta

O 15 de abril, un grupo de voluntarios uníronse para plantar aproximadamente 100 castiñeiros no “merendeiro da Cabalaria”, se trata de unha especie autóctona para preservar a flora local e promover a biodiversidade.

O evento foi organizado polo grupo de Santiaguíños da fábrica de Porriño Syngenta e contou coa participación de aproximadamente 60 adultos, entre traballadores e familiares dos mesmos, así como uns 20 nenos que gozaron de actividades para eles, como pintar murais ou buscar ovos de pascua.

Plantar árbores é unha das formas máis efectivas de combater o cambio climático e protexer o noso planeta. Cada árbore que plantamos axuda a absorber o dióxido de carbono da atmosfera e a proporcionar un hábitat para a vida silvestre. Ademais, as árbores tamén proporcionan sombra, reducen a contaminación do aire e da auga e melloran a calidade de vida das comunidades locais. Neste evento, demostrouse que a colaboración entre empresas, voluntarios e comunidades locais pode ter un impacto significativo na protección do medio ambiente.

Os voluntarios dividíronse en equipos e comezaron a traballar en diferentes áreas. Todos xuntos, aproveitaron para regar os castiñeiros con Isabion para axudar ás árbores a crecer máis fortes.

Tamén participaron no evento membros da comunidade de montes de Pontellas, brindando a súa experiencia e coñecemento sobre a flora local e poñendo o espacio a disposición.

Ao final do evento, celebrouse unha degustación de tortillas e empanadas, que foi ofrecida por Syngenta e a comunidade de montes. Os participantes gozaron dun merecido descanso e compartiron historias e risas mentres disfrutaban da comida.

Os voluntarios despedíronse cunha sensación de logro e satisfacción. Sabían que fixeran unha diferenza tangible na súa comunidade e no medio ambiente.

ÁRBORES SINGULARES OU EMBLEMÁTICAS DE GALICIA

Araucania (*Araucaria* spp, L.)

A *Araucaria* presume de ser un dos seres vivintes máis lonxevos do noso planeta, non soamente porque, de crecemento extremadamente lento, pode vivir máis de 1.400 anos senón porque leva na Terra dende o Mesozoico, hai 240 millóns de anos, razón pola que é considerado un auténtico fósil vivinte.

Araucaria House Hotel (Barreiros - Lugo)

Descrición e ecoloxía

A araucaria pertence a un xénero extendido orixinalmente polo hemisferio sur. Dependendo das especies, é orixinaria de Oceanía, concretamente das illas de Nordfolk (Australia) ou dalgunhas rexións de América meridional (Chile, Arxentina, Uruguay e Brasil). Actualmente está distribuída por todo o mundo principalmente coma árbore ornamental. En Galicia moitos exemplares están vencellados ao retorno dos emigrantes de América Latina.

Árbore perenne de gran porte que pode acadar nalgúns casos os 70 metros de altura, como algunhas especies de Australia e Nova Caledonia.

As polas adoitan ser horizontais, e ben separadas cubertas con follas coriáceas ou aciculares. Nalgunhas especies, as follas son lanceoladas e de forma estreita, solapándose apenas, noutras son anchas e planas, e se solapan amplamente. As árbores teñen conos ou piñas masculinas e femininas e preséntanse en árbores separadas. Os conos femininos, xeralmente na copa da árbore, son globosos e conteñen de 80 a 200 sementes, grandes e comestibles, similares ás de piñeiro, pero maiores. Os conos masculinos son máis pequenos, de 4 a 10 cm, con forma de cilíndrico, de 1,5 a 5 cm de ancho.

Folhas de *Araucaria angustifolia*

Orixinalmente medra en terreos arillosos, rochosos e arenosos con boa drenaxe, polo común de orixe volcánico, en alturas onde a neve permanece sobre o chan boa parte do inverno, e xeralmente en lugares de baixas temperaturas estivais. As araucarias son especies altamente resistentes ás inclemencias climáticas. Pódense cultivar na zona norte de países onde se alcanza temperaturas xélicas, do mesmo xeito que en climas cálidos e como a zona mediterráneo, onde se poden alcanzar no verán temperaturas superiores aos 40 °C. En canto a

humidade ambiental, pode afacerse a climas costeiros, cunha tendencia maior de humidade que nas zonas continentais, onde tamén se pode cultivar sen problema. Unha maior humidade ambiental favorece o mantemento do seu verdor orixinal.

Usos

A madeira de araucaria é compacta, liviá, fácil de traballar e dunha cor branca amarelada, moi cotizada para labores de construción e carpintería. Antigamente os troncos rectos e cilíndricos empregábanse na fabricación de masts para embarcacións.

As sementes, chamadas piñóns, son comestibles e teñen alto valor nutricional. Constitúen a base da dieta tradicional dos pehuenches (“a xente do pehuén”), unha parte do pobo mapuche que habita na área dos Andes, onde crece esta árbore. Se ben a árbore non produce sementes ata os 25 anos de idade. Os piñóns da araucaria conteñen ácidos graxos esenciais como o Omega 6 e Omega 3. Estes axudan a coidar o sistema cardiovascular e o cerebro. Son ricos en vitaminas E, que reforzan o sistema inmunolóxico e aumentan as defensas. Teñen minerais como potasio, magnesio, ferro e zinc.

Dous exemplares de *Araucaria heterophylla* en Cambados

Outras curiosidades

A Araucaria e unha das escasísimas especies que nos levan acompañando desde os tempos nos que os dinosauros eran a especie dominante no planeta, e que en todo este tempo teñen cambiado moi pouco o que indica o seu extraordinario encaixe na natureza.

En Chile, a recolección dos froitos é todo un ritual e coñécese como “o piñoneo”, actividade que se realiza entre febreiro e abril de cada ano, e converteuse en toda unha atracción turística, na cal só os elixidos poden participar. O recto tronco necesita zapatos especiais para podelo escalar e como as follas son picudas necesitan tamén luvas reforzadas. Nalgúns casos os colleitadores deben subir varias decenas de metros. Alí arriba, cunha vara, péganlle ás bolsas de piñóns para que rebenten e solten os seus froitos.

En inglés as araucarias son coñecidas como “Monkey puzzle tree” ou “árbore do acertixo para monos”, nome que lle foi dado nunha cea da casa de Sir William Molesworth, cando un dos seus invitados, ollando para a intrincada copa da árbore que tiña plantada no seu xardín de Pencarrow House, comentou que incluso un mono trepador podería confundirse entre as súas polas. Iso concorda co nome que en francés ten a árbore: “désespoir des singes”: “desesperación dos monos”.

No folclore de Cambridgeshire, as árbores de araucaria plántanse no bordo dos cemiterios para evitar que o díaño suba polas súas ramas den-

Araucaria araucana do Soutomaior

tadas e logo observe tumbas frescas desde a súa percha puntiaguda.

Ramón Otero Pedrayo naceu no 1888 e morreu en 1976 cando cumpría 88 anos, precisamente o día que naceira. Naceu na rúa da Paz, e naqueles días o seu pai plantou en Trasalba, no pazo que ali tiña, unha araucaria (algúns din que tratábase en realidade dun pinsapo). Como fora, esa araucaria tiña a mesma idade que don Ramón. Otero Pedrallo referíase a esa árbore como “meu irmao” ou “irmanciño”. Derribou-na o vento o ano anterior á súa morte, e levou o home un disgusto tremendo. Logo, coa madeira da árbore derrubada fíxose a caixa en que foi enterrado Otero Pedrallo.

Árbores senlleiras

Araucaria do Brasil (*Araucaria angustifolia*, L.) dos **xardíns de Caldas de Reis**. É un das árbores singulares catalogadas do parque de Caldas de Reis. O seu tronco mide 32 metros de alto e no seu terzo superior sitúase a copa, desordenada e irregular. Desta especie hai uns exemplares ben sobranceiros no **parque de Castrelos en Vigo** e no **Pazo de Lourizán** en Pontevedra.

A *Araucaria araucana* (orixinaria de Chile) do **Castelo de Soutomaior**, a pesares de superar os 27 metros de altura e máis de 2 metros de circunferencia de tronco, apenas é un bebé de algo máis dun século e medio de idade. Foi candidata a árbore europea do ano 2019.

Araucarias de Cambados (*Araucaria heterophylla* (Salisb.) Franco). Estes dous exemplares de gran porte, con máis de 31 metros de altura e 2,5 de perímetro, destacan entre as vivendas da zona vella de Cambados (Pontevedra). Esta formación de araucarias acompaña no Catálogo Galego de Árbores Singulares a outros exemplares da mesma especie e similares dimensións: a *Araucaria excelsa* da **Casa de Tenreiro en Pontedeume** e a *Araucaria excelsa* do

Pazo de Rubiáns, en Vilanova de Arousa. Tamén destacan exemplares da mesma especie en **Casa Herminia en Vilarrube-Valdoviño**, no **Pazo Torres Agrelo en Redondela**, o fermoso exemplar do **xardín botánico de Lourizán**, na alameda de Pontevedra, nos **xardíns de Vicenti en Pontevedra** ou no **Pazo de Fefiñans en Cambados**.

A nomeada "**Carreira de araucarias de Noia**", un conxunto de árbores da especie *Araucaria bidwillii*, Hook, forma parte do catálogo galego de árbores senlleiras. Están situadas nos xardíns do **Pazo Varela Radío** (Pazo do Marqués) de Noia e pertence a especie coñecida como pino "bunya", ou "bunya bunya" polos aborixes australianos.

Piña masculina de *Araucaria angustifolia*

O OFICIO DE LATOEIRO

Autor: Xosé Lois Ripalda

Pequena historia dos latoeiros

A sociedade no medievo non se compón só de señores, para facer a guerra dentro ou fóra das propias alfándegas, ou de campeñiños senón que aparecen persoas que se dedican a traballar o coiro a madeira, o ferro ou lata como ocupación principal. O oficio de latoeiro é moi antigo tendo unha salientábel importancia no Renacemento estando vencellado a oficios como o de caldereiro, ou cobreiro. A preparación da follalata, é dicir láminas de aceiro ou ferro estañadas pola dúas caras, se descubriu no século XVI en Checoslovaquía de onde se espallou a outros países sendo o seu proceso moi complexo de xeito que deu unha das especialidades máis importantes da metalúrxica no século XVIII. Inglaterra foi un dos máis produtores de follalata onde traballaban no oficio uns 30.000 obreiros. A partir de 1918 se produce tamén moita cantidade en Francia, Alamaña, Noruega, Canadá,

Candis Hixto

Austria e Xapón. Sendo despois os de maior produción os Estados Unidos, aínda que o oficio de latoeiro como unha actividade complementaria ao ferreiro, comezou en occidente cando se organizaron en gremios.

O latoeiro en Galicia

O oficio de latoeiro, como tantos outros, en Galicia se desenvolveu nos arrabaldos das cidades para fabricar trebellos ademais de diversos tipos de perfías para uso doméstico. En principio non había unha escola onde se aprendese o oficio senón que se transmitían de pais a fillos os coñecementos para continuar coa labora que foi unha das máis importantes da Nosa Terra e das máis espalladas en principio itinerante, porén despois tiveron cada un o seu propio obradoiro. Eran uns homes mañosos amantes da súa arte e rexos como o material que empregaban por iso acadaron o agarimo e respecto de to-

Sella

dos pois co seu traballo contribuíron ao progreso do noso Pobo porque das súas mans saíron as mellores pezas artísticas. Hai que dicir que cando este oficio desapareceu por mor das técnicas modernas, os latoeiros se requerían para facer tuberías de zinc ou de chumbo e mesmo de placas para protexer as cociñas de ferro entre outras cousas. O progreso e os cambios dos últimos anos remataron con esta actividade ata case desaparecer.

Entre os derradeiros latoeiros hai que salientar a Pexerto Figueras en Chantada que tiña un obradoiro do que porta daba a alameda de onde se podían esculcar os diversos trebellos que fabricaba. Outro importante latoeiro foi Fernando Reboredo quen na localidade de Mosteiro, no concello de Meis, amosa un museo con cantidade de perfías para transportar, leite, auga, aceite xunto con máis de douscentos exemplares.

Funil

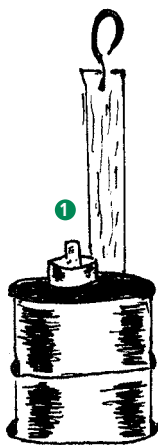
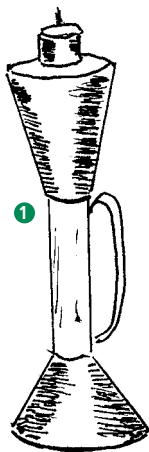
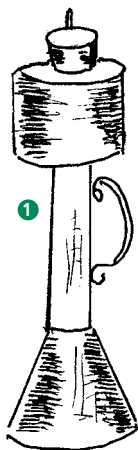
Fabricación dunha folla de lata

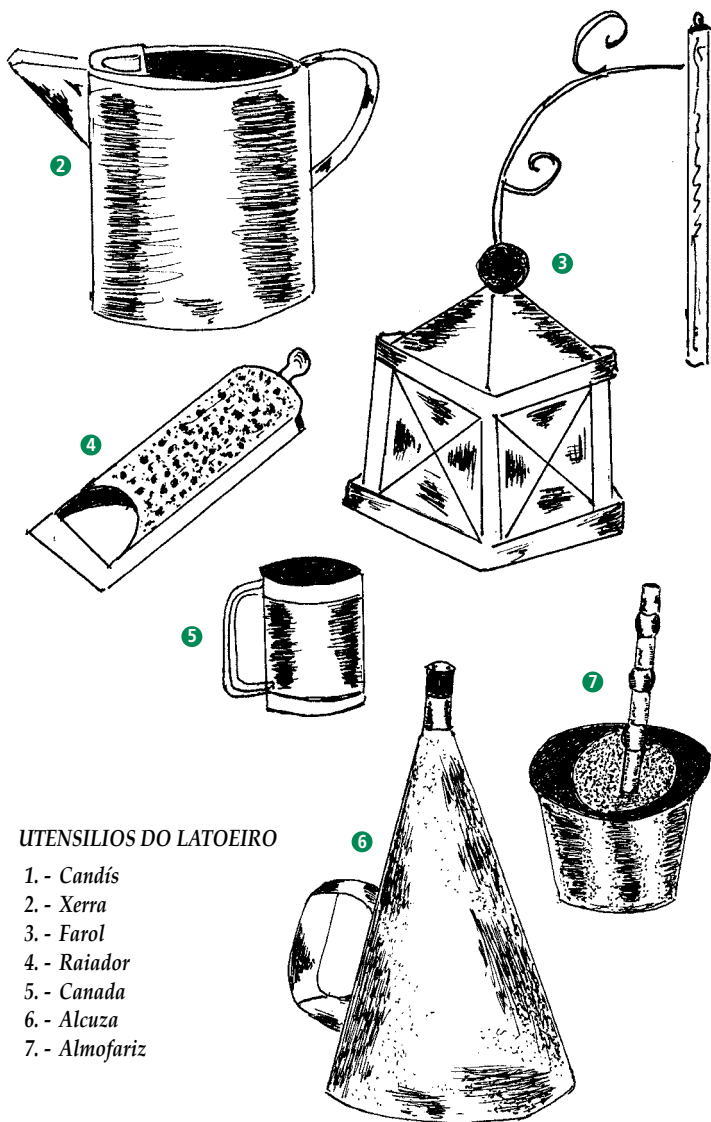
Entre as moitas aplicacións que se lle dá ao ferro está a de folla de lata lámina branca escintilante. O primeiro que se fai para fabricar unha folla de lata é limpar as follas ou planchas de ferro para iso se mergullan durante uns momentos nun baño de ácido clorhídrico esluído en auga para despois quentalas nun forno ata avermellala. Logo se enfrían ao aire e se petan en sobexo para sacarles as impurezas se alisan e se pasan por dous cilindros de ferro. Despois se lle fan outras operacións ata purificalas por completo. A continuación se mergullan un baño de sebo licuado de onde se sacan ao cabo dunha hora para introducirlos noutro baño de estaño fundido e cuberto dunha capa de sebo. Ao cabo dunha hora e media, máis ou menos, se retiran deste derradeiro

baño e se lle desbota o estaño que sobre, a fin se limpan e se alustran e xa está rematada a fabricación duha folla de lata.

A folla de lata foi a perfía perfecta para resistir o mal tempo. A comezos do século XX os xoguetes se fabricaban con este material o mesmo que os recipientes para a conservación dos alimentos pois a lata era algo a tergo contra a erosión. Para converter a lata en obxetos son necesarias catro operacións a primeira a de trazar liñas a segunda retrincar a terceira martelar e a cuarta soldar.

O trazado de liñas se fai por medio de regras, punzóns ou de compases de puntas agudas, o de retrincar coas cizallas, e para darlle forma se peta con martelos e mazas de madeira e cunha aleación de estaño e chumbo se fai a soldadura.

UTENSÍLIOS DO LATOEIRO

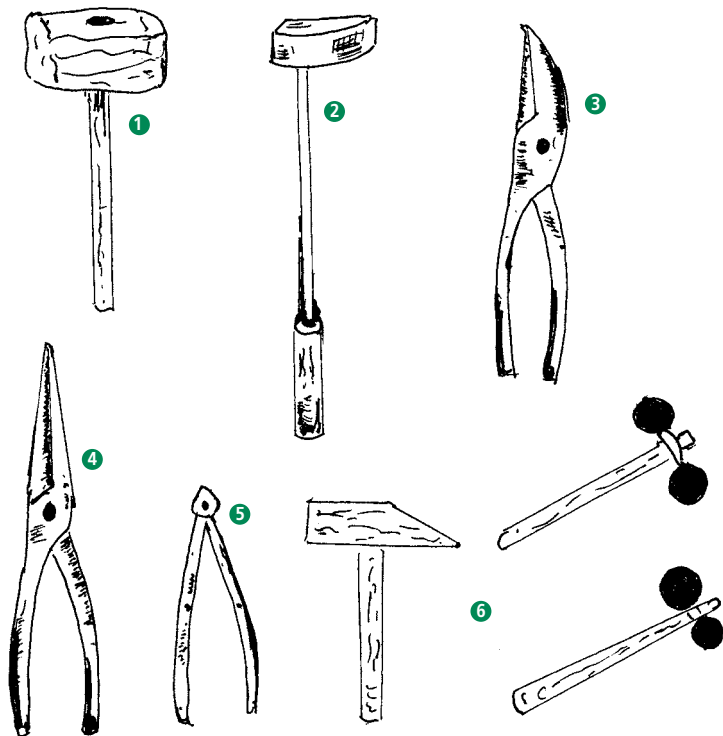
- 1. - Candís
- 2. - Xerra
- 3. - Farol
- 4. - Raiador
- 5. - Canada
- 6. - Alcuza
- 7. - Almofariz

Material e ferramentas

O material máis importante para o latoeiro era a folla de lata aínda que tamén usaba o zinc. Entre outros materiais estaba a chapa galvanizada que empregaba para facer cubas e barreños. O latoeiro dispoñía dunha caixa de madeira que levaba nos extremos unha correa para pendurar dos ombreiros.

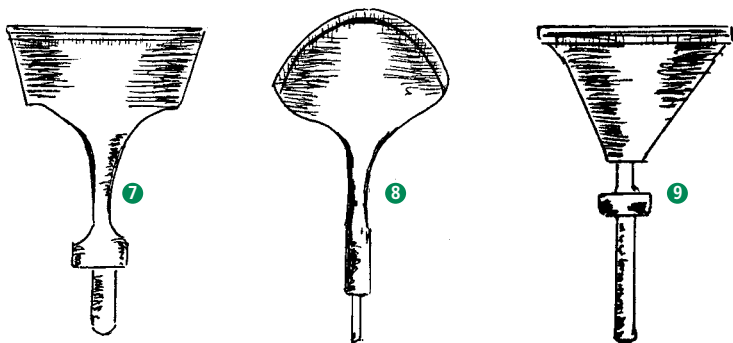
As ferramentas que usaba eran moi variadas entre elas estaban a cizalla

que só ten un mango e no canto doutro unha punta de ferro. Os martelos que remataban con distintas formas das cabezas: planas, redondas ou de bola. Os compases se empregaban para facer círculos nas tapadeiras. Como soportes para petar se usaban as bigornias que é unha zafra de dúas puntas redondeada ou cónicas unha máis longa ca outra. e plana na parte superior, aínda que

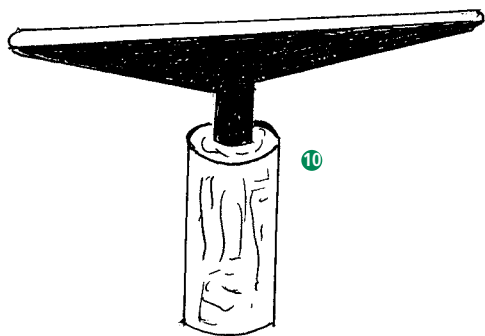
tamén podía ser de ferro, se usaba para encorvar a lata e facer tubos cortos. As tranchas necesarias para cortar e marcar a folla remataban en gume xa fosen planas ou curvas. Os punteiros para facer enfeites nas chapas e os de punta fina buratos en zarandas e outros obxectos como coadores. As tenaces de forma triangular co que se facían buratos nos reladores de pan. Os aramios se cortaban con tenaces de diferente grosor. Os troqueles cortaban petando.

A tas pequena zafra que se encaixa no banco do latoeiro por medio dunha espiga. Os soldadores compostos dunha varilla de ferro rematada en puño de madeira e que leva no outro extremo unha cabeza con punta achaflada que tiña como uso o de estañar. O latoiro para traballar mediante as ferramentas dispoñía dunha mesa rectangular formas para roscóns, bandexas, canadas funiles, candís, sellas ou baldes entre outras moitas cousas.

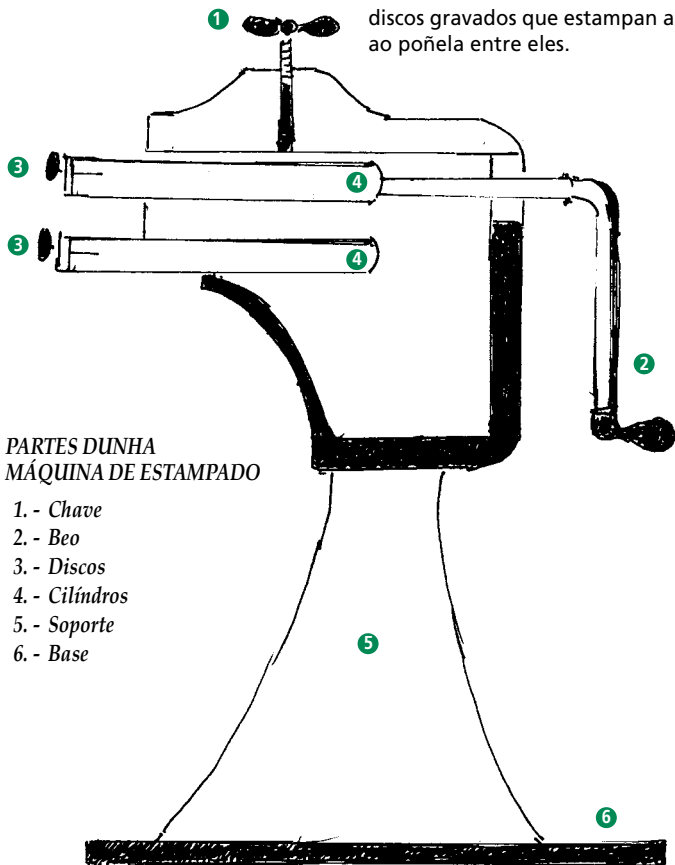
FERRAMENTAS O LATOEIRO

1. - Mazo
2. - Soldador
3. - Tenaces
4. - Alicates
5. - Compás
6. - Martelos
7. - Trancha plana
8. - Trancha curva
9. - Trancha unlla
10. - Bigornia

O estampado de enfeites en relevo e o encorvado facía nunha máquina composta de tres cilindros de ferro, dous do mesmo nivel e un terceiro máis alto. Entre os dous primeiros e o derradeiro se colocaba unha folla

de lata e despois se lle daba voltas a un beo que o facía xirar aos tres e deste xeito queda encorvada a folla de lata. As máquinas de estampar se compoñían de dous cilindros que xiraban por medio dunha roda dentada e unha manivela. Nos extremos leva discos gravados que estampan a lata ao poñela entre eles.

PARTES DUNHA MÁQUINA DE ESTAMPADO

1. - Chave
2. - Beo
3. - Discos
4. - Cilíndros
5. - Soporte
6. - Base

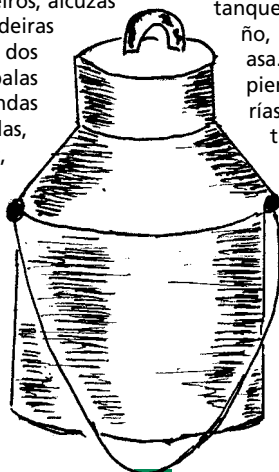
Leiteira

Moitos foron os trebellos fabricados polos lateiros entre os máis sinxelos estaban bandexas grandes para cocer nelas doces caseiros, alcuzas para o aceite, regadeiras para regar as plantas dos testos de flores. As palas empregadas nas tendas para botar as lentellas, garabanzos fabas etc, os raladores para o pan duro. Outros obxectos erán as zarandas que limpaban o arroz de impurezas, cazos cos que sacar o aceite. Os candís todos tiñan unha forma semellante é dicir un deposti-

to de folla de lata con dúas bocas, unha para botar o aeite ou o gas e outra para a torcida. As lanternas eran unhas caixas de lata coas paredes de vidro cunha asa e no interior un depósito co combustíbel e a mecha. Para asar as castañas se empregaba unha tixola de folla de lata cilíndrica con dúas asas e co fondo cheo de buratos. Os faroles dos carros e carruaxes requerían un traballo especial, eran de forma redonda e había que acoplarlles un cristal. A auga da fonte se traía no balde en forma de tronco de cono con dúas asas e para coller auga del o tanque de forma cilíndrica cunha asa. O cazo semiesférico cun longo mango rematado en gancho para penduralo dunha das asas da sella.

O leite unha vez munnido da vaca se trae na canada, semellante ao tanque aínda de maior tamaño, con anga no canto da asa. Para lumear a botar o pienso de noite as cabaleirías e regar se utilizan o traqueado de carburo.

Tamén os lateiros facían unha estensa colección de medidas de capacidade como o litro, medio litro, cuartillo. As medidas se completaban con cántaros xa fosen para o viño ou aceite.

Leiteira

Refrans

- ↻ Amigo sen aprobación non sei si é amigo de ouro ou de latón.
- ↻ O latoeiro polas esquinas arranxan tixolas finas.
- ↻ O pasto en marzo é ouro en abril prata e en maio folla de lata.
- ↻ Un mal latoeiro para tapar un burato rompe o caldeiro.
- ↻ Esmola para o pobre latoeiro que lle sobra vida e lle falta diñeiro.
- ↻ Da lata e latón sabe o latoeiro un montón.
- ↻ Bigornia para o latoeiro e garlopa para o carpinteiro.
- ↻ Por moitos buratos que teña o caldeiro sempre os tapa o bo latoeiro.
- ↻ No obradoiro dun latoeiro sobran caldeiros e falta diñeiro.
- ↻ O latoeiro tapa os buratos que roen os ratos.
- ↻ Para cortar as planchas nada mellor que as tranchas.
- ↻ Con cuidado usa o latoeiro o punteiro.
- ↻ Das mans do latoeiro sae o candil e tamén o funíl.
- ↻ Quen teña potas que arranxar que llas leve ao latoeiro para as amañar.
- ↻ Con moita paciencia e corazón empurra o latoeiro o punzón.
- ↻ O latoeiro co seu bo facer a todos quere satisfacer.
- ↻ A cadea de prata é o candil de follalata.
- ↻ Mellor é xoguete de latón que non de cartón.
- ↻ Folla de lata mal estañada non vale nada.
- ↻ Para conservar o pementón nada mellor que a caixa de latón.
- ↻ Non hai nada mellor que beber o leite pola canada.
- ↻ Todo o mundo se decata cando alguén mexa enriba dunha folla de lata.
- ↻ Aceiro revestido de estaño dura todo o ano.
- ↻ Para facer buratos co sacabocados non é tan doado como xogar aos dados.
- ↻ A gas ou a sail alumea o candil
- ↻ Mexa tranquilo, mexa contento, porén sempre da lata dentro.
- ↻ Sexa para o viño ou o aceite o latoeiro fai o seu recipiente.
- ↻ Con tranchas de gume curvo ou plano traballa o latoeiro todo o ano.
- ↻ O latoeiro vai a feira vender os obxectos que no obradoiro vén de facer.
- ↻ O bo campaneiro vese na colada e o latoeiro na petada.
- ↻ Que non lle falte ao adegueiro as medidas de capacidade que fai o latoeiro.

Ditos

- Estar como sardiñas en lata.
- Dar a lata.
- Ser como unha folla de lata.
- Que latazo!

UTENSILIOS DO LATOEIRO

- Alcuza
- Lanterna
- Sella
- Tanque
- Canada
- Regadeira

Candis Nixto

Cantigas

- San Sebastian de Vizcaia / cando entran os cacharreiros / como non teñen calzóns / se lles ve o follalateiro
- Os solteiros son de ouro / os casados de prata / os viudos de cobre / e os vellos de follalata
- Por camiños e congostras / por vales e aldeas / o latoeiro esgutía / hai potas que arranxar
- Pola ardentíae pola friaxe / co seu paseniño camiñar / tráballo o latoeiro anda procurar.
- A medalla de ouro / a cuba de carballo / o traxe de pana / os zocos de amieiro / e de lata a leiteira.
- O latoeiro pode a lata encorvar / liñas trazar / mesmo estampar / e facer tuberías para o lar.
- O latoeiro foi a misa / Non se soupo presinar / cando tocaron a santos / comezou a latoar.
- Agora que vén o verán / alegría para as mulleres / que se poñen na fiestra / ollando para os latoeiros.
- O latoar deume cartos / o traballo rematou / agora os cartos gañados / xa están gastados.
- Non te cases cun ferreiro / que te queima coas muxicas / casate cun latoeiro / que che fai cousas bonitas.

Lanternas

Lenda

En tempos cando as invasións dos piratas se producían a cotío ás vilas, sobre todo as que se atopaban ao carón da costa, eran presa doada. Por iso un rei dun destes lugares mandou erxer un castelo no cumio da vila para poder defenderse mellor. Porén os piratas tamén perfeccionaron os seus ataques polo que o perigo continuaba. Entón o rei convocou a consello para procurar un medio de defensa contra as invasións e ningún lle satisfacía. Un día se presentou un latoeiro no castelo e díxolle –Eu sei a maneira de facerlles fronte aos atacantes para iso se deben poñer láminas de follalata nas ameas do castelo.
–E despois que pasará? –Pregunta o rei.

–Pois o sol fará o resto –reponde o latoeiro.

Así cando se produxo o ataque os raios de sol se refletían nas láminas de lata e como consecuencia cegaban os ollos dos piratas e tiñan que abandonar a invasión.

Ante a gran desfeita os piratas atacaron un día que había brétema e de novo volveron os atrancos para defender o castelo.

Entón o rei chamou ao latoeiro e zafrañoulle que o seu invento non valesse cando hubese brétema.

Entón díxolle moi tranquilo.

–O meu invento non era para ataques a sombra.

Conto

O viaxeiro andaba a per correr as vilas coa fin de coñecer os seus costumes con estes degaros chegou a unha delas e chamoulle a atención que os toques que durante o día marcaban o paso das horas non viñan dun edificio público. Entón preguntou a primeira persoa que se cruzou con el: –Onde está o reloxo que indica as horas?

O home respondeulle:

–Aquí non precisamos ningún reloxo para dar as horas do día pois diso se engarga o latoeiro.

Entón preguntou o viaxeiro

–E que clase de péndulo usa?

–Pois teño que dicirle que o péndulo e manual e funciona a golpes de mazo

O viaxeiro seguiu a preguntar cada vez máis aglañado:

–Pola noite fará moito rúdo?

–Polas noite non funciona pois molestaria o seu.

–E con ese procedemento non adianta ou atrasa

–Iso depende de que o latoeiro pase antes pola baíuca.

Ante tales desatinos o viaxeiro non fixo máis preguntas, malia decatouse de que o seu reloxo lle parara e dixo.

–Só faltaba isto veremos como fago agora para poñer o reloxo en hora

O home que escoitou as queixas do viaxeiro díxolle:

-Non ten que preocuparse pronto van a dar as doce e aínda o latoeiro non entrou na baíuca polo que non teña medo será puntual.

E o viaxeiro continuou a viaxe xa co reloxo en hora.

Lanterna de carburo

Candis Fixto

NOVO CERTAME CONVOCATORIA ANO 2024

TEMA: "Os fogueteiros"

SYNGENTA, continuando coa tradición deste "Almanaque" de rescatar anacos da cultura Noroeste, establece para este ano un novo certame dotado cun **PREMIO DE 750 €** ao mellor traballo sobre "O oficio de fogueteiro".

O traballo gañador publicárase na próxima edición do "Almanaque agrícola ZZ".

BASES DO CERTAME

- 1) Poderán participar todas as persoas que o desexen, agás os distribuidores e da compañía e os seus familiares directos.
- 2) Os concursantes deberán enviar os seus traballos a **Syngenta España SAU, A Relva, s/n, 36400 O Porriño (Pontevedra)**. Referencia "CONCURSO" antes do 15 de outubro de 2023. Os traballos achegados non serán devoltos e a compañía poderá empregarlos para outras publicacións da mesma.
- 3) Os traballos han de estar redactados no idioma galego normativo, cunha extensión máxima de seis follas con letra e espazo normal, sendo tamén necesario remitilos á empresa nalgún soporte informático (e-mail, memoria portátil, ...). Admitiranse traballos informáticos, que serán enviados á ligazón contacto. marketing@syngenta.com, e deberán versar sobre os seguintes aspectos.
 - Pequena historia dos fogueteiros.
 - Os fogueteiros en Galicia.
 - Fabricación de un foguete e tipos de foguetes.
 - Materiais e ferramentas para a fabricación de foguetes.
 - Maquinaria usada polos fogueteiros.
 - Técnica de lanzamento de foguetes, seguridade.
 - Refrás, cantigas, ditos lendas e pequenos contos.

Nota: no apartado gráfico valoráranse só gráficos ou debuxos inéditos, non admitíndose fotografías baixadas de internet.
- 4) O xurado que outorgará o premio ao mellor traballo estará composto por persoal de SYNGENTA coñecedor da cultura galega, e o seu veredicto darase a coñecer a os participantes a partir do 15 de novembro de 2024.

As novas Castes de Vide

A variedade “Náparo”

Sinonimias: Non se coñecen

1. Antecedentes

Variedade de uva de mesa. García de los Salmones (1914) cítala como cultivada na localidade de Celanova na provincia de Ourense.

2. Situación actual

Presente en parras illadas localizadas nos arredores das casas. Atopáronse exemplares nas comarcas do Ribeiro e A Baixa Limia.

3. Descripción morfolóxica

Pámpano novo

O pámpano novo presenta a extremidade aberta, glabra, sen pigmentación ou con pigmentación reberetada de intensidade moi débil. A cara dorsal e ventral dos entrenós e nós é verde. As xemas non presentan pigmentación antocianica nas brácteas.

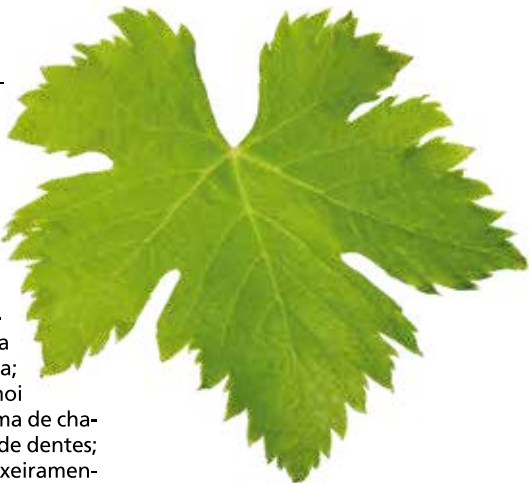

Folla nova

A folla nova é verde e glabra.

Folla adulta

A folla adulta de cor verde media presenta tamaño grande e forma pentagonal, con cinco lóbulos; glabra; perfil en V; dentes de lados rectilíneos, de lonxitude longa en relación á súa anchura; seo peccolar con lóbulos moi abertos e coa base en forma de chave, ás veces con presenza de dentes; seos laterais superiores lixeiramen-

te superpostos coa base en forma de chave ou en U; pecíolo damesma lonxitude que o nervio principal.

Acio

O acio é cónico, moi longo, ancho, de compacidade media e con presenza de 1 ou 2 ás.

O pedúnculo é de lonxitude media.

Bago

O bago de cor rosa presenta forma elíptica longa.

Descrición tomada da:

A colección de vides da estación de viticultura e enoloxía de Galicia Consellería do medio rural – Xunta de Galicia.

Agradecimiento:

A Estación de Viticultura e Enoloxía de Galicia (EVEGA).

Orondis[®]Ultra

Orondis[®]Ultra é o novo fungicida de Syngenta para o control do mildeu na vide

Orondis[®]Ultra leva na súa composición dúas substancias activas:

Mandipropamid que ten unha alta eficacia contra o mildeu e que coñecemos por formar parte da composición doutros fungicidas para o control do mildeu da vide (Ampexio, Revus... etc.)

Oxitiapripolin (OXTP) é unha nova substancia activa, cunha nova forma de actuación, pertencente a un novo grupo químico.

- OXTP é moi potente e so 29 g de activo é suficiente para o control da enfermidade, ten unha elevada persistencia, superior ós produtos empregados actualmente para o control do mildeu.
- OXTP actúa inhibindo a proteína de unión ó oxisterol, que forma parte no movemento dos lípidos entre membranas.

Orondis[®]Ultra é eficaz nas etapas clave da esporulación, xerminación e na fase inicial da infección, detendo ó patóxeno nestes puntos impedindo o seu desenrolo.

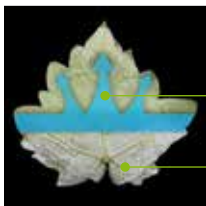
Orondis[®]Ultra ten un sistema ascendente, protexendo os novos brotes e é moi resistente ó lavado pola choiva posterior a súa aplicación.

Orondis[®]Ultra é respetuoso cos auxiliares.

Orondis[®]Ultra é “Un gran salto fronte ao mildeu”.

Folla sem tratar

Folla tratada con Orondis[®]Ultra aplicada como pingas a través dunha banda no centro da folla

Movemento e protección acrópeta

Zona de aplicación

 Orondis[®] Ultra

**UN GRAN SALTO
FRONTE AO MILDIU**

 Orondis[®] Ultra

syngenta[®]

© 2023 Syngenta. Todos os direitos reservados.

™ y © son marcas comerciais do Grupo Syngenta.

Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.

Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de usalo.

®

Xaneiro

O TEMPO

O mes encantarás con toldados mingoados malia con lentura e friaxe que agoira fortes xeadas, o carazo será dabondo así como as brétemas e celaxes. Contra mediados de mes o ceo se cubrirá de nubeiros mestos que como consecuencia en algunhas bisbarras, darán lugar a chuvias e pode escarabanar dun xeito forte. Nos cumios dos montes as folerpas farán acto de presenza. Non obstante no decorrer do mes se poderá disfrutar dun tempo boente que se agradecerá nun mes sempre xeiro. O estado do mar tempestuoso.

*"Auga de xaneiro enche adega e cabaceiro"
"En xaneiro pecha a porta e encende o braseiro"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	12,6	2,2	7,0	15	146,03
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	10,5	4,4	7,6	17	289,25
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	10,2	1,2	5,0	12	86,82
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	11,9	6,1	8,9	14	117,7
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	9,5	2,7	5,8	7	90,6
	Ourense (2005-2023)	11,6	1,4	5,3	6	71,0
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	11,4	0,3	4,8	12	128,8
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	12,8	6,8	9,6	9	111,5

1 L. **Nai de Deus.** S. María.
1953. Publícase o primeiro número do Almanaque agrícola ZZ. Sempre en idioma galego normativo, é un manual agrario de carácter técnico, etnográfico, e con diversos contidos vencellados a sabiduría popular. 100.000 exemplares de tirada anual.

2 M. Ss. Basilio; Gregorio.

3 M. S. Xenoveva.

4 X. Ss. Iolando; Rigoberto.
1882. Sae á rúa o primeiro número de La Voz de Galicia.

Cuarto Minguante *1922. Pepe Da Pena (José Cerviño García), morre en Cotobade, un dos mellores santeiros (construtores de cruceiros).*
1977. Lei sobre a reforma do Rexistro Civil para traducir os nomes propios ó galego.

5 V. S. Emilia.
1976. Créase o Consello de Forzas Políticas.

6 S. **A Epifanía. Os Santos Reis, Melchor, Gaspar e Baltasar.**
Ss. Wilma; Melanio.

7 D. **Bautismo do Señor**
S. Raimundo.
1950. Morre Castelao en Bos Aires.

8 L. Ss. Luciano; Eladio.
1979. Fúndase en Barcelona Edicións Sotelo Blanco.

9 M. S. Lucrecia.

10 M. S. Gonzalo.

11 X. S. Alexandre.
1533. A Xunta de Goberno do Novo Reino de Galicia acorda aumentar dúas provincias: A Coruña e Tui.

Lúa Nova *1859. Nace en Carballo Alfredo Brañas.*

12 V. S. Xulián.
1912. Nace en Celanova o escritor Celso Emilio Ferreiro.

13 S. S. Hilario.

14 D. S. Félix.

15 L. Ss. Raquel; Amaro.

16 M. S. Marcelo.

17 M. Ss. Antón Abade; Guido.

18 X. Ss. Prisca - Priscila.

Cuarto Crecente

19 V. S. Mario.

20 S. Ss. Sebastián; Fabián.
1765. Inaugúrase na Coruña a Academia de Agricultura.

21 D. S. Inés.

22 L. Ss. Laura Vicuña; Vicente.

23 M. S. Virxinia.

24 M. S. Francisco de Sales.

25 X. S. Elvira.

Lúa Chea

26 V. Ss. Timoteo; Tito; Guimara; Ansurio; Viliúlfo.

27 S. Ss. Ánxela Merici.

28 D. **Domingo de Septuaxésima.**
S. Tomé de Aquino.
1731. Primeira sesión da "Academia Literaria Compostelana", presidida por Pablo Mendoza de los Ríos.
1902. Nace o pintor Urbano Luigrís.

29 L. S. Valerio.
1899. Nace en Rianxo o escritor Rafael Dieste.
1930. Morre o poeta Manoel Antonio.

30 M. S. Martiña.
1886. Nace en Rianxo Alfonso Daniel Rodríguez Castelao.

31 M. Ss. Xoán Bosco; Marcela.
1809. Ocupación de Vigo polas tropas francesas.
1820. Nace en Ferrol Concepción Arenal.

O TEMPO

O tempo no comezo do mes vai a ser semellante ao seu antecesor ao ter que xamacar ventos, alporizados, rispíos, destemerados e cebrigadas como consecuencia dos ceos embatumados polos nubeiros que arrousarán os ventos procedentes do atlántico. O mal tempo acompañará na maioría dun mes con sonda de toleirón con xeadas e lentura ao lumbrigar dos días que os labregos lles gustaría fosen máis longos para poder rematar as tarefas do agro sobre todo da viña. Así é todo non faltarán solleiras para queutar o carrelo. O mar amosarase picado.

*"Febreiro é o mes máis corto e o máis ruín"
"En febreiro ningún día e semellante a outro"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	15,7	4,0	9,5	8	67,57
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	12,0	4,0	7,3	12	200,93
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	14,7	1,3	7,2	6	59,57
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	14,9	6,5	10,4	6	53,1
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	13,4	4,8	8,6	5	52,8
	Ourense (2005-2023)	16,5	2,4	8,3	4	38,9
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	14,1	0,9	7,3	7	69,4
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	14,6	7,5	10,8	7	55,7

- 1 X.** S. Severiano.
- 2 V.** S. Candeloria. *Presentación do Señor.*
- 3 S.** Ss. Brais; Óscar; *Francisco Blanco.*
1807. *Nace en Ferrol o pintor Pérez Villaamil.*
- Cuarto Minguante
- 4 D.** S. Xilberte.
1135. *Fundación do mosteiro de Aciveiro (Forcarei).*
1864. *Nace en Betanzos Salvador Cabeza De León.*
1893. *Morre en Vigo Concepción Arenal.*
- 5 L.** S. Ádega.
- 6 M.** Ss. Doris; Paulo Miki.
- 7 M.** S. Gastón.
1876. *Primeiro número da publicación O Tío Marcos da Portela, totalmente en galego, dirixido por Valentín Lamas Carbajal.*
- 8 X.** Ss. Xerome Emiliano; Xacoba.
1835. *Nace en Ponteceso o escritor Eduardo Pondal.*
- 9 V.** S. Rebeca.
- Lúa Nova
- 10 S.** S. Escolástica.
1810. *Motín obreiro en Ferrol capitaneado por Antonia Alarcón.*
1890. *Naufraxio do buque inglés The Serpent ó carón do Cabo Vilán.*
- 11 D.** Nosa Señora de Lurdes.
1885. *Nace na Coruña o escritor Wenceslao Fernández Flórez.*
- 12 L.** S. Pamela.
- 13 M.** **Martel de Entroido.**
S. Beatriz.
- 14 M.** **Mércores de Cinza.**
Ss. Cirilo; Valentín.

- 15 X.** Ss. Fausto; Xurxa.
1765. *Sae á rúa o xornal La Región.*
1944. *Constitución do Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento.*
- 16 V.** S. Samuel.
- Cuarto Crecente
- 17 S.** S. Aleixo.
- 18 D.** S. Bernarda.
- 19 L.** S. Álvaro.
1949. *Fundación de Cerámicas do Castro.*
- 20 M.** S. Clodio.
- 21 M.** S. Severino.
1900. *Morre en Compostela Alfredo Brañas, político e economista.*
- 22 X.** Ss. Eleonora, Nora.
- 23 V.** S. Florencio.
1908. *Nace en Botos (Lalín) o pintor José Otero Abeledo "Laxeiro".*
- 24 S.** Ss. Rubén; Serxio.
1837. *Nace en Santiago Rosalía De Castro.*
1985. *Comeza a emitir a Radio Galega.*
- 25 D.** Ss. Néstor; Sebastián de Aparicio.
1861. *Nace en Pontevedra o pianista Carlos Sobrino.*
- 26 L.** S. Augusto.
- 27 M.** S. Leandro.
- 28 M.** S. Román.
1981. *Morre en Vigo o escritor Álvaro Cunqueiro.*
- 29 X.** Rufino mr.

Marzo

O TEMPO

O mes se presentará con días espellantes porén decontado haberá, chuveiras, sa-raibadas e mesmo treboadas coas súas arroutadas como ten por vezo cun tempo avolto con toldados sen desbotar algunha que outra folerpada, xeadas e brétemas ao amencer. Por todo iso non é de estrañar que os labregos o consideren un trasno, tarabelo, toleirón ou viradeiro entre outros alpurnes que non o deixan quedar ben. Con todo ao decorrer do

mes presentará a súa mellor cara con días mainos e temperatura morna. O mar revezará con días calmos e outros de mar grosa.

"O mes de marzo troca sete veces ao día"

"A primavera a vinte de marzo entra"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	16,3	3,9	10,2	8	76,44
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	13,8	5,2	8,9	13	217,85
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	15,8	2,8	8,8	9	80,61
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	14,4	7,3	11,0	8	44,9
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	15,5	4,8	9,5	6	75,1
	Ourense (2005-2023)	18,7	3,8	10,6	6	67,1
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	15,4	1,3	8,1	7	96,7
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	15,7	8,6	12,0	8	93,9

1 V. S. Rosendo.
1493. *Arribada da caravela La Pinta ó porto de Baiona, pilotada polo pontevedrés Sarmiento.*

2 S. S. Lucio.
1886. *Nace na Coruña o compositor Eduardo Rodríguez Losada.*

3 D. S. Celidonio.

Cuarto Minguante

4 L. Ss. Ariel; Capitón.
1889. *Nace en Cambados o escultor Francisco Asorey.*
1936. *Morre o galeguista Antón Vilar Ponte.*

5 M. S. Olivia.
1888. *Nace en Ourense Ramón Otero Pedrayo.*

6 M. S. Elcira.
1856. *Banquete intelectual de Conxo, con Pondal e Aurelio Aguirre.*

7 X. Ss. Perpetua; Felicidade.
1908. *Morre en Cuba o escritor Curros Enríquez.*
1909. *Nace en Santiago Xosé Mª Castroviejo.*

8 V. S. Xoán de Deus.
1917. *Morre na Coruña Eduardo Pondal.*

9 S. S. Francisca Romana.
1695. *Nace no Bierzo Frei Martín Sarmiento.*

10 D. S. Macario.
1944. *Editase en Bos Aires Sempre en Galiza de Castela.*
1965. *Morre en Belesar o derradeiro guerrilleiro da Resistencia Galega Xosé Castro Veiga "O Piloto".*

11 L. S. Eulolio.

12 M. S. Norma.

13 M. S. Rodrigo.

14 X. S. Matilde.

15 V. S. Luisa de Marillac.

16 S. S. Heriberto.

17 D. S. Patricio.
1960. *Morre en Madrid o pintor Álvarez De Sotomayor.*

Cuarto Crecente

18 L. S. Cirilo.
1897. *Nace en Pontecesures o pintor Carlos Maside.*

19 M. S. Xosé.
1847. *Fúndase o "Círculo de Artesanos" a prol do desenvolvemento cultural de Galicia.*

20 M. S. Alexandra.
1886. *Nace en Mugardos o pintor Felipe Bello.*

21 X. S. Uxía.
1874. *Nace na Coruña o músico Andrés Gaos.*

22 V. S. Lea.
1992. *Morte do poeta Antón Avilés De Taramancos.*

23 S. S. Dimas.

24 D. Domingo de Ramos.
Ss. Elba; Catarina de Suecia.

25 L. S. Anunciación.
1990. *Morre en Santiago Ricardo Carvalho Calero.*

Lúa Chea

26 M. S. Braulio.
1930. *Pacto de Lestrove.*

27 M. S. Ruperto.

28 X. Xoves Santo.
S. Octavio.
1809. *Os exércitos de Morillo e Cachamuiña liberan Vigo dos Franceses.*
1966. *Morre en Lalín o astrónomo Ramón Mª Aller.*

29 V. Venres Santo.
S. Gladys.

30 S. Sábado de Gloria.
S. Artemio.

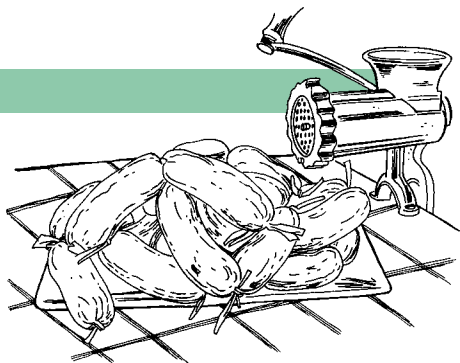
31 D. Domingo de Pascoa.
Ss. Benxamin; Balbina.
1901. *Nace en Ponteareas o escritor Fermín Bouza Brey.*

Cambio horario (Adiantarase o reloxo 1h)

Abril

O TEMPO

O mes principiará uns días cun ceo raso para axiña cambiar con brétema nos vales fluviais e fortes xeadas noitargas asi como orballadas. Noutros días polo contrario con ceos chumbizos no que a presenza de chuvias será escasa como ten por costume este mes en Galicia. Malia todo non se desbotan días amornecidos o que agradecerán os labregos sempre neste mes co temor as xeadas para endamal do agro sobre todo no tocante as videiras que xa comezaron agrelar. O estado do mar cha.

*"Abril aos campos fai ri"
"A chegada do abril o sangue altera"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	16,6	5,8	11,2	13	101,63
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	15,0	6,3	10,3	12	152,93
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	16,2	5,0	10,1	13	119,80
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	15,1	8,4	11,7	12	59,0
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	15,8	5,6	10,0	14	127,7
	Ourense (2005-2023)	18,9	6,2	12,0	12	121,6
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	15,6	3,4	9,3	13	136,2
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	15,8	9,6	12,6	14	176,1

1 L. S. Hugo.
1188. *Inauguración do "Pórtico da Gloria" da Catedral de Santiago.*
1844. *Comeza en Lugo a "Revolución Progresista Galega".*
1917. *Sae á rúa o xornal El Ideal Gallego.*

2 M. Ss. Xandra; Francisco de Paula.

Cuarto
Minguante

3 M. S. Ricardo.
1841. *Nace en Santiago o escultor Isidoro Brocos.*

4 X. S. Isidoro.
1284. *Morte de Afonso X o Sabio, creador das Cantigas de Santa María.*

5 V. S. Vicente Ferrer.
1889. *Nace en Lugo o pintor Jesús Rodríguez Corredoira.*
1896. *Nace en Ourense o galeguista Ben-Cho-Shey.*
1897. *Morre na Coruña Francisco de la Iglesia, autor da letra da famosa Alborada de Pascual Veiga.*
1902. *Nace en Pontevedra o pintor Arturo Souto.*
1979. *Morre na Coruña Luís Seoane.*
1926. *Xoaquín Loriga inicia o voo Madrid-Manila.*

6 S. S. Edith.

7 D. Domingo de Quasimodo -
As Pascuiñas.
S. Xoán Bautista da Salle.
1963. *Créase a Fundación Penzol en Vigo.*

8 L. S. Constanza.

Lúa Nova

9 M. S. Demetrio.
1842. *Nace o compositor Pascual Veiga en Mondoñedo, autor do Himno Galego.*

10 M. S. Ezequiel.
1874. *Nace na Coruña o pintor Francisco Lloréns.*
1976. *Morre en Ourense Ramón Otero Pedrayo.*

11 X. S. Estanislao.

12 V. Ss. Arnaldo; Xulio.
1888. *O químico Antonio Casares e Rodrigo falece en Compostela.*

13 S. Ss. Martiño; Aída.
1840. *Nace en Lugo Juan Montes Capón, un dos mellores músicos galegos de todos os tempos.*

14 D. S. Máximo.

15 L. S. Crescente.

Cuarto
Crecente

16 M. S. Flavio.

17 M. Ss. Leopoldo; Aniceto.

18 X. S. Vladimir.
1978. *Constitúese a Xunta de Galicia.*

19 V. S. Enma.

20 S. S. Edgardo.

21 D. S. Anselmo.

22 L. Ss. Karina; Señoriña.

23 M. S. Xurxo.

24 M. S. Fidel.

Lúa Chea

25 X. S. Marcos.
1734. *Nace na Coruña José Andrés Cornide Saavedra.*
1974. *Revolución dos Caraveis en Portugal.*

26 V. Ss. Cleto; Marcelino.
1846. *Mártires de Carral: fusilamento do coronel Solís e os seus compañeiros do alzamento contra o goberno absolutista de Narváez.*

27 S. Ss. Zita; Toribio de Mogrovejo.

28 D. S. Valeria.

29 L. S. Catarina de Siena.

30 M. Ss. Amador; Pío V.
1963. *Falece en Ourense Vicente Risco.*

Maio

O TEMPO

No mes revezaran as solleiras e as noites frescas. As chuvias se farán notar, algo que agardan os labregos con degaros para a semente das correspondentes plantas e manter a humidade da terra. Con todo non se desbota algunha xeda das chamadas tardias. Malia o tempo será estable en sobexo no seu decorrer con solleiras e temperatura agradábel co veraniño

da rosa e do reiseñor. O mar se amosará moi desigual con días bravos.

"Maio entrado un xardín en cada prado"

"Ainda que vexas o sol en maio non te quites o saio"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	19,9	7,4	14,1	8	43,86
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	17,6	8,4	12,7	10	115,46
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	20,4	7,1	13,4	5	30,08
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	16,8	9,9	13,5	7	58,9
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	20,9	8,2	14,1	5	23,7
	Ourense (2005-2023)	24,4	8,7	16,3	3	21,9
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	20,2	5,2	13,0	6	36,3
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	19,1	11,7	15,3	6	43,2

1 M. S. Xosé Obreiro.
 1880. Nace a primeira publicación periódica de Galicia: El Catón Compostelano.

2 X. Ss. Anastasio; Boris.
1988. Morte do escritor Ben-Cho-Shey en Madrid.

3 V. S. Santa Cruz.

4 S. S. Filipe e Santiago.
1907. Fúndase o Centro Gallego de Bos Aires.

5 D. S. Xudit.

6 L. S. Eleordo.

7 M. S. Domitila.

8 M. S. Segundo.

Lúa Nova

9 X. **Ascensión do señor.**
S. Isaías.

10 V. S. Antonio/a.

11 S. S. Estela.

12 D. Ss. Pancracio; Nereo.

13 L. Nosa Señora de Fátima.

14 M. S. Matías.
1589. O pirata Drake asedia a cidade da Coruña.

15 M. S. Isidro.

Cuarto Crecente

16 X. Ss. Honorato; Eufrasio.
1984. Constitúese a Asociación de Funcionarios para a Normalización Lingüística.

17 V. S. Pascual Bailón.
1833. Nace Manuel Murguía en Arteixo.
1863. Editase en Vigo a primeira edición de Cantares Gallegos de Rosalía de Castro.
1963. A Real Academia Galega institúe o Día das Letras Galegas.

18 S. Ss. Enriqueta; Corina.
1916. Créase na Coruña as Irmandades dos Amigos da Fala.
1970. Fúndase o Museo Maside de Arte Contemporánea en Sada.

19 D. **Domingo de Pentecostés.**
Ss. Yvo; Yvone.

20 L. S. Bernardino de Siena.

21 M. Ss. Constantino; Trocado.

22 M. Ss. Rita; Quiteria.

23 X. S. Desiderio.

Lúa Chea

24 V. Ss. Marta Auxiliadora; Susana.

25 S. Ss. Beda; Gregorio.

26 D. **Santísima Trinidad.**
S. Mariana.
1898. Nace en Soutelo de Montes Avelino Cachafeiro Bugallo, considerado o mellor gaitero de Galicia.

27 L. Ss. Emilio; Agostiño de Cantorbery.

28 M. S. Xermán.

29 M. Ss. Maximiano; Hilda.

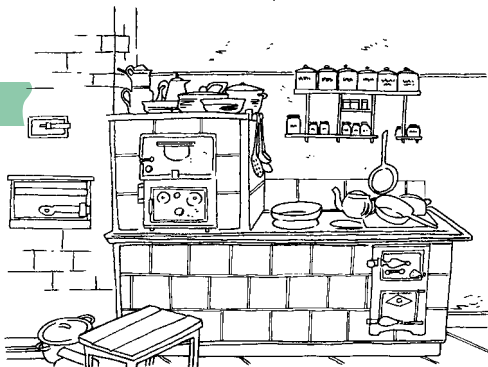
30 X. **Santísimo Corpus Christi.**
 Ss. Fernando / Hernán; Xoana de Arco; Lorena.

31 V. S. Visitación.
1915. Nace Ramón Piñeira na Lãncara.

O TEMPO

O encete do mes será en xeral de bo tempo sen apenas toldadas con ventos laiños porén un tanto sieiros ata dar lugar a un ceo rispio. Agora ben no decorrer do

mes non se desbota que en algunha bisbarras o vento acade forza e se poidan facer sentir saraibadas e treboadas con importante aparato eléctrico que van trocar o estado de equilibrio da bóveda celeste. Malia gozaremos de días no que a calor se fará sentir con ceos clarexados e desanubiados. O mar se presentará teso nuns días e de vaga noutros.

*"En xunio beber e sudar e o fresco procurar"
"Cando xunio chega colle a fonce e limpa a eira"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	20,0	9,9	15,1	12	71,97
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	20,0	11,0	15,0	8	80,19
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	21,2	10,1	15,1	7	50,89
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	18,3	12,8	15,5	12	64,4
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	21,3	10,0	14,8	6	45,5
	Ourense (2005-2023)	24,0	11,3	17,4	7	51,2
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	19,7	7,6	13,7	7	47,1
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	18,7	13,1	16,0	8	61,8

1 S. Ss. Xustino; Pedro Vázquez.
1910. *Nace Luís Seoane en Bos Aires.*

2 D. Ss. Marcelino; Erasmo.

3 L. S. Maximiliano.
1876. *Nace en Cambados Ramón Cabanillas.*
1903. *Nace Alexandre Bóveda en Ourense.*

4 M. S. Frida.

5 M. Ss. Bonifacio; Salvador.

6 X. S. Noberto.

Lúa Nova

7 V. S. Clodio.
1809. *Batalla de Pontesampaio contra as tropas francesas de Ney na que interveu tamén o "Batallón Literario de Santiago".*

8 S. S. Armando.

9 D. S. Efrén.

10 L. S. Paulina.
1909. *Nace o poeta Aquilino Iglesias Alvariño en Abadín.*
1958. *Falece o pintor Carlos Maside en Compostela.*

11 M. Ss. Bernabeu; Trinidad.

12 M. S. Onofre.
1874. *Nace en Vigo o músico e escritor Teodosio Vesteiro Torres.*

13 X. S. Antón.

14 V. S. Eliseo.
1987. *Publicase o primeiro número do "Atlántico Diario".*

Cuarto
Crecente

15 S. Ss. Leonidas, Manuela.

16 D. S. Aurelio.

17 L. S. Ismael.

18 M. S. Salomón.

19 M. S. Romualdo.

20 X. S. Florentino.

21 V. Ss. Raúl; Rodolfo; Luís Gonzaga.

22 S. Ss. Paulino de Nola; Tomé Moro.

Lúa Chea

23 D. S. Marcial.

24 L. S. Xoán Bautista.
1891. *Xogos Florais do Idioma Galego en Tui, con intervencións de Murguía, Brañas e o bispo Lago González.*

25 M. Ss. Guillermo; Tramunda.

26 M. Ss. Paio; Xoán Tersón.

27 X. S. Cirilo.

28 V. S. Ireneo.
1936. *Aprobación en plebiscito do Estatuto de Autonomía de Galicia.*

Cuarto
Minguante

29 S. S. Pedro e Pulo.

30 D. S. Adolfo.

O TEMPO

Omes como acostuma, ao ser o máis caluroso do verán, se presenta abafante con ceo clarexado con ventos velaíños e enxoitos.

O que fará que no ceo haxa cambios salientábeis con treboadas ailladas sobre todo perto das barraxes onde a evaporización é grande. A mediados de mes un aire moi cálido de procedencia africana aumentará de súpeto a temperatura en por si elevada dando lugar a unha forte calixe. No mes as chuvias non se prodigarán pois xa o di o refrán "Por moito que quira ser en xulio non ha de chover". O mar calmo.

*"Xulio quente queima ao máis valente"
"En agosto sandía e melón bos refrescos son"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	24,1	12,9	18,5	5	14,08
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	21,2	12,3	16,8	6	36,34
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	25,3	13,0	18,3	3	25,13
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	21,1	15,2	18,2	6	20,8
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	26,7	13,0	18,8	2	9,3
	Ourense (2005-2023)	29,8	14,8	21,6	2	21,8
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	24,9	10,7	17,7	4	21,5
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	22,4	16,0	18,8	4	19,3

1 L. S. Ester.
1824. Nace en Vigo o mariño Méndez Núñez.
1920. Morre na Habana Ramón Armada, fundador de A Gaita Galega, a primeira publicación en galego na América.

2 M. S. Gloria.
1861. Celébranse na Coruña os 1os Juegos Florales de Galicia. As súas creacións literarias serán publicados no libro Álbum de la Caridad en 1862.

3 M. S. Tomé.
1528. Constitúese en Compostela o Reino de Galicia.

4 X. Ss. Sabela; Eliana; Liliana.

5 V. Ss. Antón-María; Berta.

6 S. S. María Goretti.

Lúa Nova

7 D. S. Fermín.

8 L. S. Uxío.
1923. Anxel Casal promove a creación das Escolas do Ensino Galego, ofrecidas polas Irmandades da Fala.
1983. Fúndase o Consello da Cultura Galega.

9 M. S. Verónica.

10 M. Ss. Elías; Xoán Xacobo Fernández.

11 X. S. Bieito.

12 V. S. Filomena.
1900. Nace en Rianxo o poeta Manoel Antonio.
1906. Morre o compositor galego Pascual Veiga, autor do Himno de Galicia ou a Alborada Gallega.

13 S. Ss. Henrique; Xoel.

14 D. S. Camilo de Leis.

Cuarto
Crecente

15 L. Ss. Boaventura; Xulio.
1885. Morre Rosalía de Castro en Padrón.

16 M. S. Carme.

17 M. S. Carolina.

18 X. S. Federico.

19 V. S. Arsenio.
1989. Morre o etnógrafo e historiador Xaquín Lorenzo (Xocas).

20 S. Ss. Mariña; Xosé M^o Díaz.
1979. Apróbase o decreto polo que o galego pasa a formar parte do sistema educativo galego.

21 D. S. Daniel.

Lúa Chea

22 L. S. María Madalena.

23 M. S. Bríxida.

24 M. S. Cristina.
1985. Primeira emisión da Televisión de Galicia.
1967. Morre o galeguista Lois Peña Novo.

25 X. **Santiago Apóstolo.**
813. Descuberta a tumba do apóstolo Santiago polo bispo de Iria Teodomiro.
1965. O xesuíta Xaime Seixas celebra en Compostela a primeira misa en galego.

26 V. Ss. Xoaquín; Ana.

27 S. S. Natalia.

28 D. S. Celso.

Cuarto
Minguante

29 L. S. Marta.

30 M. S. Abdón e Senén.
1881. Nace en Vigo o xornal La Propaganda, creado por Ricardo Mella para a defensa e ilustración da clase obreira.

31 M. S. Ignacio de Loyola.

Agosto

O TEMPO

Seguirá o tempo caluroso. Para aburar o carrelo porén que minguará polo feito a entrada dun aire fresco do norte.

Nas bisbarras costeiras haberá importantes brétemas como consecuencia da intensa evaporización. Con to do o sol por estas datas ten forza dabondo e mandará o seu. As treboadas, propias desta época do verán, non faltarán, Non obstante a maiora do mes se presentara cun ceos pouco atoldados e con intensa ardentía para endamal dos labregos e labregas nas súas tarefas, agás dos derradeiros días nos que o fresco xa se fará sentir. O mar calmo.

"Chova ou non chova, en agosto rega a horta"
"Agosto enxoiro, castaña no cesto"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	24,4	12,4	18,2	5	37,11
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	22,2	12,5	16,6	6	67,13
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	25,7	12,9	18,3	5	20,59
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	22,4	15,6	18,9	5	47,9
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	26,2	13,0	18,5	4	21,2
	Ourense (2005-2023)	29,4	14,3	21,1	4	20,8
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	24,4	10,4	17,2	4	27,1
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	22,2	15,7	18,7	3	52,4

1 X. S. Alfonso María de Ligorio.
1878. Sae á rúa o primeiro número do xornal El Correo Gallego.

2 V. S. Eusebio.

3 S. S. Lidia.

4 D. S. Xoán María Vianney.

Lúa Nova

5 L. Ss. Osvaldo; Neves.

6 M. **Transfiguración do Noso Señor.**

7 M. Ss. Sixto; Caetano.

8 X. S. Domingos de Guzmán.

9 V. S. Xusto.

10 S. S. Lourenzo.

11 D. S. Clara de Asís.
1903. Nace en Lugo o escritor Ánxel Fole.

12 L. S. Laura.

Cuarto
Crecente

13 M. S. Víctor.

14 M. S. Alfredo.

15 X. **Asunción da Virxe María.**

16 V. Ss. Roque; Xema.

17 S. S. Xacinto.
1908. Sae á rúa o primeiro número de El Progreso de Lugo.
1936. Alexandre Bóveda é fusilado na Caeira (Pontevedra).

18 D. Ss. Helena, Leticia.

19 L. S. Mariano.

Lúa Chea

20 M. S. Bernardo.

21 M. S. Pio X.

22 X. S. María Raíña.

23 V. S. Rosa de Lima.

24 S. S. Bartolomeu.

25 D. Ss. Luís (rei); Xosé Calasanz; Pedro Vázquez.

26 L. Ss. Tareixa de Xesús; César.
1990. Morre o galeguista Ramón Piñeiro.

Cuarto
Minguante

27 M. S. Mónica.

28 M. S. Agostiño.

29 X. Ss. Xoán Bautista; Sabina.

30 V. Ss. Donato; Ero.
1879. Créase o Centro Gallego de Montevideo.

31 S. S. Ramón.
1979. Morre en Vigo o escritor Celso Emilio Ferreiro.

Setembro

O TEMPO

O mes se desenvolverá dun xeito variábel cun encete de prolongación do verán malia co decorrer pode haber importantes troques con ceos mestos moi toldados e chuveiras escasas non se desbota algunha treboada con medo a saraibadas dos adegueiros para esta época do ano coa vendima a punto. Malia contra finais se agarda que o tempo sexa bo co veraniño de San Miguel o que propiciará a tarefas anunciadas e ademais que os figos maduren segundo o refrán que di "En setembro os figos saben a mel". O mar de calmo a picado.

*"En setembro colleita e non sementes"
"Por agosto uvas e figos por setembro marmelo"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	 Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	23,6	10,9	17,0	9	44,66
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	20,8	11,3	15,8	7	103,11
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	23,3	11,3	16,3	5	27,25
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	20,7	14,5	17,2	9	53,7
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	22,7	11,3	16,4	4	30,7
	Ourense (2005-2023)	26,9	12,4	18,5	4	30,8
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	22,8	8,7	15,4	5	43,1
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	21,4	15,1	17,8	7	62,6

1 D. S. Arturo.

2 L. S. Moisés.

3 M. S. Gregorio Magno.

Lúa Nova

4 M. S. Irma.
1906. Morre o poeta Valentín Lamas Carvajal.

5 X. S. Victorino.

6 V. Ss. Eva; Evelyne.

7 S. S. Rexina.

8 D. **Natividade da Virxe.**
1897. Nace en Ourense o escritor Eduardo Blanco Amor.

9 L. Ss. Serxio e Omar; Remedios.

10 M. Ss. Nicolás de Tolentino;
Adalberto; Pedro de Mezonzo.

11 M. Ss. Orlando; Roldán.

Cuarto
Crecente

12 X. S. María.

13 V. S. Xoán Crisóstomo.
1898. Morre en Pontevedra o galeguista Ramón Martínez López.

14 S. S. Imelda.

15 D. **Nosa Señora das Dores.**
1851. Nace en Celanova o escritor Cúrrros Enríquez.

16 L. S. Cibrán.

17 M. S. Roberto.

18 M. S. Xosé de Cupertino.

Lúa Chea

19 X. S. Xenaro.

20 V. S. Amelia.

21 S. S. Mateu.

22 D. S. Mauricio.

23 L. Ss. Lino e Tegra.
1895. Nace en Lalín o aviador Xoaquín Loriga, o primeiro da aviación en Galicia.

24 M. Nosa Señora do Carme.

Cuarto
Minguante

25 M. S. Aurelio.
1110. Afonso Raimúndez é proclamado rei de Galicia polo arcebispo Xelmírez.

26 X. Ss. Cosme e Damián.

27 V. S. Vicente de Paúl.

28 S. S. Wenceslao.

29 D. Ss. Miguel; Gabriel e Rafael.

30 L. S. Xerónimo.

Outubro

O TEMPO

O mes dará comenzo con acusado descenso das temperaturas en relación cos anteriores polo que o tempo será propio do outono Os ventos con escasa forza. Non obstante a medida que os días avancen o irá a peor e como resultado o ceo se atoldará e soprarán refofadas de vento do nordeste o que dará lugar a friaxe. Porén o mal tempo diminuírá a finais de mes e o ambiente será temperado. As chuvias se presentarán en algunhas bisbarras con fortes bullóns. Contra os derradeiros días o tempo será temperado aínda que non de desbotan poda haber xeadas e orballos. O mar picado.

"En outubro de follas o campo se enche"

"En outubro da sombra fuxe"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	19,7	8,0	13,6	13	121,51
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	17,3	9,8	13,4	14	298,10
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	18,7	7,8	12,4	10	142,01
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	17,8	10,7	14,2	12	128,1
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	17,9	8,7	12,8	10	93,6
	Ourense (2005-2023)	21,5	8,6	14,1	9	74,7
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	18,0	5,6	11,4	11	138,1
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	18,6	11,9	15,0	12	137,2

-
- 1 M.** S. Tareixa do Neno Xesús.
1884. O escritor Vicente Risco nace en Ourense.
-
- 2 M.** S. Anxos Custodios.
1881. Nace en Viveiro o galeguista Antón Vilar Ponte.
- Lúa Nova
-
- 3 X.** S. Xerardo.
1914. Nace en Silleda Ramón De Valenzuela.
-
- 4 V.** S. Francisco de Asís.
-
- 5 S.** Ss. Flor; Froilán.
-
- 6 D.** S. Bruno.
1923. Morre Andrés Martínez Salazar, transcribiu a Crónica Troyana.
-
- 7 L.** Nosa Señora do Rosario.
-
- 8 M.** Nosa Señora de Begonia.
1676. Fr. Benito Jerónimo Feijoo nace en Casdemiro (Pereiro de Aguiar).
-
- 9 M.** S. Dionisio.
-
- 10 X.** S. Francisco de Borja.
1974. Creación do Museo do Traxe Galego.
- Cuarto Crecente
-
- 11 V.** S. Soidade.
-
- 12 S.** Nosa Señora do Pilar.
-
- 13 D.** S. Eduardo.
-
- 14 L.** S. Calisto.
-
- 15 M.** S. Tareixa de Ávila.
1702. Entra na ría de Vigo a escuadra que transporta 108 millóns de pezas de ouro e prata, o famoso tesouro de Rande.
-
- 16 M.** S. Eduvixes.
1881. O músico Marcial De Adalid morre na Coruña.
-

-
- 17 X.** S. Margarida Mª de Alacoque.

Lúa Chea

-
- 18 V.** S. Lucas.
-
- 19 S.** Ss. Paulo da Cruz; Renato.
1869. Nace en Mondoñedo o escritor Noriega Varela.
-
- 20 D.** S. Irene.
1929. O compositor Reveriano Soutullo estrea o pasodobre Pontearas.
-
- 21 L.** S. Úrsula.
1886. Nace o filósofo Xoán Vicente Viqueira.
-
- 22 M.** S. Sara.
-
- 23 M.** S. Remixio.
1923. Fundación do Seminario De Estudos Galegos.
-
- 24 X.** Ss. Antón Mª Claret; Paderna.
-
Cuarto Minguante
-
- 25 V.** S. Olga.
1854. Nace en Mondoñedo Manuel Leiras Pulpeiro.
-
- 26 S.** S. Darío.
-
- 27 D.** S. Gustavo.
- Cambio horario (atrasarase o reloxo 1h)
-
- 28 L.** Ss. Simón; Xudas.
-
- 29 M.** S. Narciso.
1977. Inauguración do Museo Do Pobo Galego.
-
- 30 M.** S. Alonso.
1920. Aparece o primeiro número en Ourense da revista "NÓS"
-
- 31 X.** S. Lucía.
-

O TEMPO

O mes principiará con intensa friaxe do que xa o refrán avisa "En novembro o teu bra-seiro acende". O mal tempo irá en aumento a medida que as xornadas se sucedan con xeadas ao lumbrigar o día sen que falten as brétemas mañeiras. Os ceos se albardarán de buzarras que darán lugar a fortes cebrigadas con auga a barullo que trocarán en algúns lugares en nevadas. Malia todo se poderá gozar de algúns días amornecidos pois o veraniño de San Martín será puntual non obstante para endamal con moi pouca duración porque o mes finará con mal cariz como ten por vezo. O mar dura.

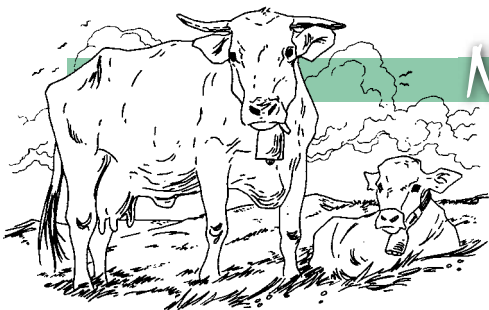
"A primeiros de novembro o teu lume acende"
"En novembro quen cava perde o tempo"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	19,7	8,0	13,6	13	121,51
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	17,3	9,8	13,4	14	298,10
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	18,7	7,8	12,4	10	142,01
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	17,8	10,7	14,2	12	128,1
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	17,9	8,7	12,8	10	93,6
	Ourense (2005-2023)	21,5	8,6	14,1	9	74,7
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	18,0	5,6	11,4	11	138,1
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	18,6	11,9	15,0	12	137,2

-
- 1 V.** **Todos os Santos.**
 1567. *Nace en Baiona Diego Sarmiento De Acuña, Conde de Gondomar.*
1849. *Nace en Ourense o escritor Valentín Lamas Carvajal.*
-
- 2 S.** Todos os Fieis Defuntos.
-
- 3 D.** S. Martiño de Porres.
1853. *Sae á rúa o primeiro número de Faro De Vigo.*
-
- 4 L.** S. Carlos Borromeo.
-
- 5 M.** S. Silvia.
-
- 6 M.** S. Leonardo.
-
- 7 X.** Ernesto.
-
- 8 V.** S. Ninfa.
-
- 9 S.** S. Teodoro.
 1959. *Nace en Cambados o escritor Ramón Cabanillas.*
-
- 10 D.** S. León Magno.
-
- 11 L.** S. Martiño de Tours.
-
- 12 M.** S. Cristián.
-
- 13 M.** S. Diego.
2002. *Afundimento do petroleiro Prestige fronte ás costas galegas.*
-
- 14 X.** S. Humberto.
1738. *Nace en Noia o escultor Xosé Ferreiro.*
1886. *Nace en Ourense o investigador Florentino López Cuevillas.*
1916. *Sae á rúa o primeiro número da publicación galeguista "A Nosa Terra".*
-

-
- 15 V.** S. Alberte Magno.
 1944. *Créase en Montevideo o Consello De Galiza.*
-
- 16 S.** Ss. Margarida; Xertrude.
1877. *Nace en Ourense o músico Francisco Santalices.*
-
- 17 D.** S. Sabela de Hungría.
1918. *1ª Asemblea en Lugo das Irmandades Da Fala.*
-
- 18 L.** S. Elsa.
-
- 19 M.** Ss. André; Avelino.
-
- 20 M.** S. Edmundo.
-
- 21 X.** S. Presentación da Virxe.
-
- 22 V.** Ss. Cecidia; Xoán de Pontevedra.
-
- 23 S.** S. Clemente.
 1879. *Reunión de creación do Centro Galego Na Habana.*
-
- 24 D.** S. Flora.
-
- 25 L.** S. Catarina Labouré.
-
- 26 M.** S. Delfina.
-
- 27 M.** Ss. Virxilio; Facundo; Primitivo.
-
- 28 X.** S. Branca.
-
- 29 V.** S. Saturnino.
-
- 30 S.** S. André.
1232. *Consagración da Catedral De Tui.*
1833. *As sete Provincias Galegas do antigo reino de Galicia pasan a ser as catro actuais.*
-

Nadal

O TEMPO

O mes continuará, nos primeiros días de xeito semellante ao precedente é dicir con lazo, orvalladas,

néboas e ventos moi e destemperados do nordeste así como ceos moi atoldados. A presenza de chuvias dará lugar a que os ríos saian dos seus baltróns como acostuma a pasar neste mes malia todo farán que merme a friaxe sieira, aínda que continuará amolando o seu durante todo no decorrer os días presentarán máis ou menos o mesmo cariz sendo escasa a luminosidade con todo se poderá esculcar en certos momentos, ceos espellados. Mar desfeita.

"En decembro un vellol que enruga o pelexo"

"En decembro a terra dorme"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2023)	14,6	6,1	10,1	12	101,35
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2023)	11,9	5,2	8,1	16	300,17
Lugo	Campus Lugo (2000-2023)	12,3	4,3	7,7	11	106,06
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2023)	14,9	8,7	11,7	10	68,2
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2023)	11,7	5,9	8,5	10	94,1
	Ourense (2005-2023)	13,4	5,4	8,8	10	97,7
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2023)	13,0	4,0	8,2	12	129,9
	Corón-V. de Arousa (2002-2023)	14,2	9,3	11,6	14	187,5

1 D. **Primeiro Domingo do Adviento.**
S. Florencia.
1979. *O escritor Eduardo Blanco Amor morre en Vigo.*

Lúa Nova

2 L. S. Viviana.

3 M. S. Francisco Xabier.

4 M. Ss. Xoán Damaceno; Bárbara.
1967. *Fundación de Edicións Do Castro.*

5 X. S. Ada.

6 V. S. Nicolás.
1931. *Fundación en Pontevedra do Partido Galeguista.*

7 S. S. Ambrosio.

8 D. Inmaculada Concepción.

Cuarto
Crecente

9 L. S. Jéssica.
1617. *Cangas foi saqueada polos turcos.*

10 M. Nosa Señora de Loreto. S. Eulalia.

11 M. S. Dámaso.

12 X. Nosa Señora de Guadalupe.
1925. *O Pazo de Castrelos é doado a Vigo por Quiñones de León.*

13 V. S. Lucía.

14 S. S. Xoán da Cruz.
1895. *Nace en Betanzos o músico José Rodríguez Arriola.*

15 D. S. Reinaldo.

Lúa Chea

16 L. S. Alicia.
1811. *Nace en Pontevedra o escritor Xoán Manuel Pintos.*
1884. *Nace en Vilanova de Arousa o escritor Julio Camba.*

17 M. S. Lázaro.
1900. *Nace en Laxe o investigador e xeólogo Isidro Parga Pondal.*
1932. *Redacción do 1º Estatuto de Galicia.*

18 M. S. Sonia.
1895. *Nace en Lugo o escritor Luís Pimentel.*

19 X. S. Urbano.
1981. *Constitución do Parlamento De Galicia.*

20 V. Ss. Abrahán; Isaac; Xacobe.
1907. *O Himno Galego estréase no Gran Teatro da Habana.*

21 S. Ss. Pedro Canisio; Aldara.
1121. *Entrega de Dona Urraca a Xelmírez das Torres do Oeste.*
1980. *Referendo do Estatuto De Autonomía.*

22 D. S. Fabiola.
1884. *Nace en Ourense o escritor Antón Losada Diéguez.*
1896. *Primeira proba da luz eléctrica en Vigo.*
1911. *Nace en Mondoñedo Álvaro Cunheiro.*

23 L. S. Victoria.
1973. *Morre en Vigo o pintor Urbano Lugrís.*

24 M. S. Adela.

25 M. **Natividade do Noso Señor.**
Noel; Noelia.

26 X. S. Estevo.

27 V. S. Xoán.

28 S. S. Santos Inocentes.

29 D. Ss. Tomé Becket; David.

30 L. S. Roxelio.

Lúa Nova

31 M. S. Silvestre; Fránquila.

Ampexio[®] C

O cobre penetrante de Syngenta

Funxicida con formulación granulada
PEPITE[®], a base de cobre, para o control
do mildio da viña en postfloración

Ampexio[®] C

syngenta.

© 2023 Syngenta. Todos os dereitos reservados.

™ y © son marcas comerciais do Grupo Syngenta.

Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.

Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de usalo.

®

Quiero de herbas medicinais

Anis verde *Pimpinella anisum* L.

Cast. Anís.

Descrición

Esta planta anual da familia das Apiáceas é orixinal de Oriente medio. Pode chegar a alcanzar unha altura de 60 cm, posúe follas lobuladas e flores brancas agrupadas en umbelas que gardan as sementes.

Desde a antigüidade, en culturas como a exipcia, chinesa, grega ou romana usáronse as sementes de anís como remedio natural na medicina popular, así como na elaboración de bebidas e alimentos.

Como se usa

Como infusión: O té de anís verde serve para mellorar a dor de cabeza, aliviar os síntomas da gripe e arrefriado, como tose, esbirros e catarros. Para preparar este té, débese ferver a auga e agregarlle as sementes de anís. Tapar e deixar repousar durante 10 minutos. Coar e beber ata 3 cuncas por día, e como máximo durante 2 semanas seguidas.

Nas comidas: como condimento en sobremesas e galletas **Como aceite esencial:** O aceite esencial de anís verde é moi usado na aromaterapia para regular as hormonas femininas e reducir os cólicos menstruais, aliviando tamén os síntomas da menopausa.

O anís tamén pode ser empregado como relaxante muscular e calmante, para iso debe mesturar 2 pingas de aceite esencial de anís con 1 culler de aceite de vexetal, como coco ou amendoas e masaxear a rexión afectada.

Ademais, é posible agregar 3 pingas do aceite nun difusor de cheiros ou nun balde de auga ferverdo para mellorar a tose e a conxestión nasal.

Papoula, Mapoula *Papaver Rhoeas* L.

Cast. Amapola.

Descrición

Trátase dunha planta cunhas flores moi características de cor vermella intensa e un interior branco. Con todo, por baixo da planta as flores de mapoula contan cunha zona de cor escura. É unha especie anual, aínda que florece durante un período concreto: a finais de primavera e principios de verán.

As follas son levemente venenosas para os animais herbívoros. As follas verdes frescas (antes da floración) poden cocinarse como as espinacas, e son moi apetecibles, cun sabor característico, e perden as propiedades venenosas ao cocinarse, aínda que teñen efectos sedantes polos alcaloides que contén, polo que o seu consumo como alimento veu decaendo no sur de Europa. O zume, os pétalos e as cápsulas conteñen *rhoeadina*, un alcaloide de efectos lixeiramente sedantes.

Como se usa

En infusión: pódense tomar os pétalos desecados e partidos en infusión, xeralmente mesturados con outras plantas. A infusión adquire unha cor vermella escura e ten un gusto neutro, algo denso, que pode mellorarse con melisa ou anís. Tómanse ata tres cuncas ao día.

Como colirio: para ollos irritados ou inflamados prepárase un baño ocular ou un colirio coa infusión e un pouco de sal mariño.

As sementes de mapoula poden prensarse para producir un aceite que espreme todas as súas propiedades nutricionais e medicinais.

Os pétalos proporcionan unha tinguidura vermella de natureza antociánica que se emprega para colorear o viño e certas medicinas.

Herba madroa, Herba de Nosa Señora

Artemisa vulgaris L.

Cast. Artemisa.

Descrición

É un arbusto con pequenas flores amarelas, cuxo crecemento chega ata os 2 metros. É de orixe asiática, aínda que se pode atopar en Europa e o norte de África. Pertence á familia das asteráceas do xénero *Artemisia*.

Os rexistros históricos sinalan que se usaban amplamente na cultura grega.

Da artemisa utilízase a planta seca, partida, para infusión, en tintura, extractos seco e fluído, aceite esencial e en xarope. Hai que lembrar que a planta resulta tóxica en doses elevadas podendo causar excitación do sistema nervioso central, vasodilatación, convulsións, reaccións alérxicas, problemas de fígado e riles... sempre que se superen as doses recomendadas e tamén alerxia a persoas sensibles ao seu pole. Polo que queda desaconsellado o seu uso en embarazadas, lactantes, nenos menores de tres anos e persoas con alerxia ao seu pole.

Como se usa

Como Infusión: 15-20g de follas e flores secas en 1 litro de auga fervendo. Ou ben 1 cucharadita de café por cunca individual. Tomar tres cuncas ao día.

Como Po de follas ou sumidades (flores): 2-4 g diarios, repartidos en tres tomas despois das comidas.

Tamén se pode atopar en comprimidos elaborados, extracto vexetal ou combinado con outras plantas para potenciar a súa función.

ESTADOS	NO INVERNO	GROMOS	ACIOS Á VISTA	COMENZO DA ESFARNA	REMATE DA ESFARNA	GRAN DE ERVELLA	PECHE DO ACIO	NA PINTA	3 SEMANAS ANTES DA VENDIMIA
PRAGAS E ENFERMIDADES									
MILDEU		AMPEXIO ou QUADRIS	RIDOMIL 25 ou RIDOMIL GOLD COMBI	ORONDIS ULTRA ou RIDOMIL GOLD COMBI	ORONDIS ULTRA ou RIDOMIL GOLD COMBI	AMPEXIO ou AMPEXIO C		Cuprantol Duo	
OÍDIO	THIOVIT-JET	THIOVIT-JET	THIOVIT-JET ou TOPAS 200	TOPAS 200	DYNALI ou TOPAS 200	DYNALI ou TOPAS 200	DYNALI ou RECATIUM	RECATIUM	
PODRE DA UVA						SWITCH		SWITCH ou GEOXE	SWITCH
VERMES DA UVA				VOLIAM ou KARATE ZEON +1,5CS ou COSTAR	KARATE ZEON +1,5CS ou COSTAR		KARATE ZEON+ 1,5CS ou COSTAR		
NUTRICIÓN E REGULACIÓN					ISABIÓN ABOFOL	ISABIÓN ABOFOL	Stimufolk		

No caso de ataques de "Acariosis" ou "Araña Vermella", aplicar VERTIMEC.

GUÍA DE TRATAMIENTOS

VIÑEDOS ECOLÓGICOS

Estados

Pragas e enfermedades

NO INVERNO

GROMOS
10-30 cm

ACIOS Á
VISTA

COMENZO
DA ESFARNA

REMATE
DA ESFARNA

GRAN DE
ERVELLA

PECHE
DO ACIO

NA PINTA

3 SEMANAS
ANTES DA
VENDIMA

Mildeu e
Black Rot

CuprantolDuo

CuprantolDuo

Oídio

ThiovitJet® ou alternando con

Taegro®

Taegro®

Podre
do bago

Taegro®

Vermes
do bago

Costar®

Nutrición

Isabión

Isabión

Sequestrene® 138Fe
C100

Cepacet® 1-3 aplic.

Persicop® 1-4 aplic.

Boa uva, **bo** viño

O teu mellor aliado fronte á botrite e asperxilo

Ao final, o que de verdade importa é a calidade

syngenta.

© 2023 Syngenta. Todos os dereitos reservados.
™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.
Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.
Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de usalo.

Tratamentos

Das Froiteiras de Carabuña

(Pavieiras, melocotoeiros, ameixeiras e outros)

Por cada 100 litros de auga

TRATAMENTO PREFLORACIÓN

ZZ-CUPROCOL (150 ml/hl)

LEPRA-CRIBADO

SCORE (30 ml/hl)

OÍDIO

TOPAS 200 (25 ml/hl)

ou SCORE (20-30 ml/hl)

MONILIA

SCORE (20-30 ml/hl)

ÁCAROS

VERTIMEC (75 ml/hl)

PULGÓNS

KARATE ZEON + 1.5 CS (65-130 ml/hl)

ou EVURE (10-20 ml/hl)

OUTROS INSECTOS

(Anarria, mosca da froita, cirugas minadoras, carpocapsa, pulgóns, etc.):

KARATE ZEON + 1.5 CS (65-130 ml/hl)

ou VOLIAM (0,16-0,30 l/ha)

FERTILIZACIÓN FOLIAR

ABOFOL (100 g/hl)

BIOESTIMULACIÓN

ISABIÓN (300 cc/hl)

PERSICOP (100 g/ha) 1-4 aplicaciónes

ou CEPACET (1-2 l/ha)

CLOROSE FÉRRICA

SEQUESTRENE G-100 (50-100 g/árbore)

Tratamentos a fazer

Por cada 100 litros de água

TRATAMENTO PREFLORAÇÃO

ZZ-CUPROCOL (150 ml/hl)

MOTEADO

SCORE (15 ml/hl)

OÍDIO E FUNGOS

TOPAS 200 (25 ml/hl)

PULGÕES

KARATE ZEON + 1.5 CS (65-130 ml/hl)

ou EVURE (10-20 ml/hl)

VERMES OU CARPOCAPSA

KARATE ZEON + 1.5 CS (65-130 ml/hl)

AFFIRM OPTI (2,06 kg/ha)

PSILA OU MIELETA

VERTIMEC (80-100 ml/hl)

nas Maceiras e Pereiras

Por cada 100 litros de auga

OUTROS INSECTOS

(minadores, tigre da pereira,
piollo de San Rosé, etc.):

KARATE ZEON + 1.5 CS (65-130 ml/hl)

ou

VOLIAN (16-30 ml/hl)

FERTILIZADOR FOLIAR

ABOFOL (150 g/hl)

BIOESTIMULACIÓN

ISABIÓN (300 cc/hl)

PERSICOP (100 g/ha 1-4 aplicaciones)

CLOROSE FÉRRICA

SEQUESTRENE G-100

(50-100 g/árbore) conforme porte.

Tratamentos de Invernadoiros e hortas

PROBLEMAS	TRATAMENTOS
VERMES da terra	FORCE (10-20 kg/ha)*; mesturado coa terra.
MILDEU (Tomates e outros)	CARIAL TOP (60-300 ml/hl) ou ORTIVA (80 ml/hl) ou CUPRANTOL DUO (2-2,6 kg/ha) ZZ-CUPROCOL , cando os froitos estean xa a madurar (150 ml/hl) ou AMPEXIO C , tomate (400-500 ml/hl) ORONDIS ULTRA 0,4 l/ha.
BOTRITE (Calquera cultivo)	SWITCH (morango, tomate, berenxena, leituga e xudía verde) 100 g/hl ou SERENVA (chícharos, xudías verdes, judías, amorodo, berenxena, cabaciña, pepinillo, cogombro, pemento, tomate allos, cebola, herbas aromáticas, fiúncho, leitugas e similares, cenoria, Florcortada) 0,08-0,1 kg/hl ou SWITCH ONE (chícharos, xudías verdes, judías, amorodo, berenxena, cabaciña, pepinillo, cogombro, pemento, tomate allos, cebola, herbas aromáticas, fiúncho, leitugas e similares, cenoria, flor cortada) 0,5-0,75 kg/ha.

* Consultar registro

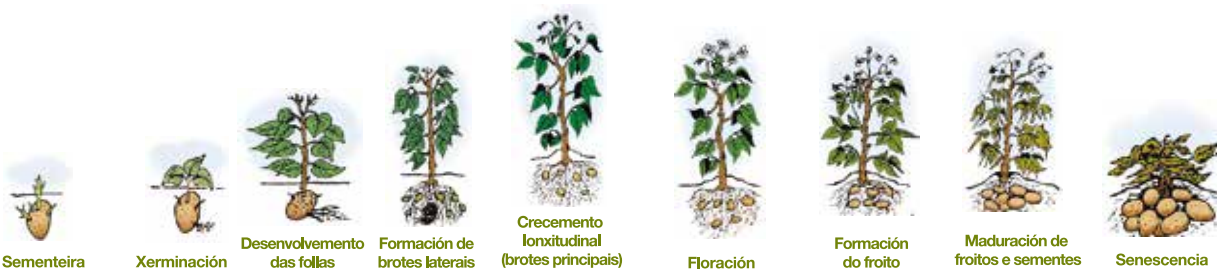
PROBLEMAS	TRATAMENTOS
PULGÓNS (Calquera cultivo)	KARATE ZEON + 1.5 CS (65-130 ml/hl) MINECTO ALPHA (1 l/ha) (soio invernadoiro) ou EVURE (10-20 ml/hl).
MOSCA BRANCA	MINECTO ALPHA (1 l/ha) (soio invernadoiro) EVURE (10-20 ml/hl) (10-20 ml/hl).
HERBAS	ZETROLA (500-1500 ml/hl). Mata herbas de folia estreita sen danar o cultivo aínda que este se molle.
CULTIVOS CATIVOS	ISABIÓN (250 ml/hl) aplicar varias mans. Pode mesturarse cos funxicidas.
FUNGOS , en Caraveis, Rosas e outros cultivos	SCORE (30-50 ml/hl).
OÍDIO	TAEGR0 (0,185-0,37 kg/ha) THIOVIT-JET (400-600 g/hl) ou TOPAS 200 (25 ml/hl).
VERMES que comen froitos, flores, follas ou talos	KARATE ZEON + 1.5 CS (65-130 ml/hl) ou AFFIRM (150 g/hl) (en invernadoiro) ou COSTAR (30-50 g/hl) ou EVURE (10-20 ml/hl).
ARAÑA VERMELLA	VERTIMEC (50-100 ml/hl).

NOTA: non mesturar Isabión con Cuprantol Duo nin ZZ-Cuprocol.

* Consultar registro

Tratamentos das Patacas

Pragas	Sementeira	Xerminación	Desenvolvemento das follas	Formación de brotes laterais	Crecemento lonxitudinal (brotes principais)	Floración	Formación do froito	Maduración de froitos e sementes	Senescencia	Observacións			
Mildeu (Mera)			Carial Flex (0,2-0,6 kg/ha)		Carial Top (0,6 l/ha)		ZZ Cuprocol (0,5-1,05 l/ha)			Tratar nos momentos de máximo crecemento do cultivo e alternar entre os produtos anteriores.			
Viruela (Rizoctonia)	Ortiva (3 l/ha)									Tratamento en surco			
Altermaria						Score 25EC (0,5-0,6 l/ha)	Carial Top (0,6 l/ha)			Tratar ao inicio dos primeiros síntomas ou de forma preventiva.			
Eirugas e polilla	Karate Zeon + 1.5 CS (65-130 ml/hl)				Ampligo (30 ml/hl)		Voliam (60ml/ha)			Tratar cando se observen os primeiros danos.			
Escaravello			Karate Zeon+1.5 CS (65-130 ml/hl)							Tratar cando se observen as primeiras larvas.			
Pulgón			Karate Zeon+1.5 CS (65-130 ml/hl)							Tratar cando aparezan os primeiros pulgóns.			
Malas herbas	Dual Gold (0,5-1,5 l/ha)		Auros (4 l/ha)		Touchdown Premium (3-6 l/ha)		Arcade 880 (4 l/ha)		Salona (0,75 kg/ha)		Zetrola 100EC (0,5-1 l/ha)		<p>Todos os herbicidas deben usarse antes da xerminación da pataca. Usar Dual Gold cando se prevea a aparición de gramineas.</p>
Fertilizantes			Isabión (200-300 ml/hl)						Stimufol K (250-500 g/hl)		Complementan a acción dos fertilizantes de fondo.		
Bioestimulantes			Cepacet (2 l/ha)		Quantis (2 l/ha)		Quantis (2 l/ha)			Axuda a restablecer a sanidade da pataca en casos de sarabia, xeadas, estrés, etc.			

Tratamentos do millo e outros cereais

Millo

	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
 <p>Malas herbas</p>	Lumax (4 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes da nacemento do millo.
	Nisshin (1-1,5 l/ha)	Para <i>Sorghum</i> e anuais en posteemergencia precoz.
	Camix 560SC (2-2,5 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes o pouco despois da nacemento do millo. Aplicar ata 4-8 follas do millo.
	Primextra Liquido Gold SE (4 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes da nacemento do millo.
	Evolva (0,3 kg/ha)	Para malas herbas antes ou pouco despois da nacemento do millo
	Callisto 100 (0,75-1,5 l/ha) Callisto Plus (2 l/ha)	Aplicase para control da xuncia. Controla ademais as herbas de folla ancha e dixitaria (pata de galiña).
	Elumis (1-2 l/ha) Mistral Plus (0,8-1,2 l/ha)	Aplicar para controlar herbas gramíneas e folla ancha despois de nacidas. Aplicar con o millo 3-8 follas.
	Casper (400 g/ha)	Aplicar para controlar herbas de folla ancha despois de nacidas. Aplicar con o millo 3-8 follas.
Pulgóns e eirugas	Karate Zeon + 1.5 CS (0,065 - 0,130 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque.
	Ampligo 150 ZC (0,3 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque.
Insectos do chan	Force (10-15 kg/ha)	Aplicar localizado na liña de sementeira.

Cereais de inverno (Trigo e Cebada)

	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
 <p>Malas herbas</p>	Auros Plus 3.0 3l/ha+(0,2-0,25 l/ha)	Controla xoio e herbas folla ancha. Aplicar desde a sementeira ata herbas en 2 follas.
	Addition (1,5-2,5 l/ha).	Control de hoja ancha y estrecha en trigo, cebada, centeno y triticale. Aplicar en pre y post del cereal.
	Axial Pro (0,75-1 l/ha). Aplicar con non máis de 300-400 l agua.	Para controlar avea e xoio en trigo e cebada, cando están nacidas. Aplicar pleno afillamento.
Tratamentos funxicidas en vexetación.	Elatus Era (1 l/ha).	Aplicar a partir da folla bandeira.

O Parque Natural ZEC "Baixo Miño"

ZEC
"Baixo Miño"

“... alá na bretemosa foz do Miño, entre rochedos ríspidos e loiros areais por onde se alonga a saída do val ata o mar, fero e bruador. Alá viven os que á vez son labregos e pescadores, segundo os meses do ano ou as horas do día, trocando os brazos do arado polo remo desas gamelas sardiñeiras de tan atrevidos abalares, e outras vegadas nas doces singraduras polo río, nos barcos pretos de empinada proa, nesas pesquerías á fisga, tresmallo, alcharife, nas arelantes procuras das sollas, sables e lampreas...”

Desembocadura do Miño dende Portugal.

Eliseo Alonso,
Contos do Miño,
2001

Descrición

A Zona Especial de Conservación (ZEC) “Baixo Miño”, abrangue 2.781 hectáreas ao longo do bordo meridional da provincia de Pontevedra (tocando o extremo sudoccidental de Ourense en Padrenda) e facendo fronteira con Portugal. As localidades de referencia no lado galego son A Guarda, Tui, Salvaterra, As Neves, Arbo e Crecente. Fundamentalmente o espazo protexido protexe os últimos 80 quilómetros do río dende a presa de Frieira ata a súa desembocadura, así como o treito final dos seus afluentes. A parte final do río Miño foi declarada Zona de Especial Protección para as Aves; a ZEPA “Esteiro do Miño”.

Ademais dos seus hábitats e especies protexidas, destacan, pola súa importancia histórica e etnográfica, as “ pesqueiras”, muros de pedra construídos para a pesca da lamprea e outras especies. Na actualidade consérvanse unhas catrocentas entre Salvaterra de Miño e Crecente.

Entre os seus valores a conservar están as chairas lamacentas e areosas das beiras do río, o bosque de ribeira, con varias illas como Boega, Amorós, Canosa, Insua., a súa riqueza piscícola, de interese ecolóxico pero tamén comercial, e sobre todo, a variada e numerosa avifauna, que fai deste espazo un dos mellores miradoiros de aves acuáticas e mariñas da provincia de Pontevedra.

Clima, relevo e solos

O río Miño confírelle a personalidade e particularidade xeográfica á comarca e actúa de límite natural entre Galicia e Portugal. Percorre o territorio de leste a sur, onde desemboca no Océano Atlántico formando o Esteiro do Miño, con máis de 4 Km. de longo. O fondo desta conca esta tapizado por materiais de arrastre, depósitos sedimentarios dos períodos Terciario e Cuaternario.

O clima da comarca encádrase no dominio oceánico húmido, aínda que con certa tendencia á aridez estival, propio do litoral pontevedrés. O territorio, en xeral, presenta pouca oscilación térmica e abundantes choivas, con pequenas secas estivais e unha alta insolación anual.

Os bancos de area afloran nas mareas baixas e os materiais arrastrados polo río sedimentan e son colonizados pola vexetación. Isto provoca a formación de pequenas illas como a Morraceira do Grilo, Boega ou a Canosa, unhas totalmente emerxidas e outras máis pequenas que nos períodos invernaís con fortes choivas e mareas vivas quedan practicamente somerxidas. Todas elas permanentemente cubertas por xunqueiras e praderías salpicada dalgúns pés illados de arborado.

Vista da xunqueira de Salcidos e Illa Morraceira

Garza real (*Ardea cinerea* L.).

A vexetación

A vexetación potencial que lle corresponde ao Baixo Miño é a do bosque caducifolio na que predomina o carballo e que na ribeira incorporaría ameneiros e salgueiros, xunto a loureiros, sabugueiros, carballos e outras especies. Lindando cos bosques de galería, e onde as condicións do solo o permiten, aparecen pequenas pradeiras, a miúdo asolagadas polas enchentes do río e pola influencia das mareas. Nas marismas, a ámbalas dúas beiras do Miño, existen canaveiras de carrizo e pequenos espadanaís e xunqueiras, pouco abundantes pero de importancia ecolóxica considerable. Nas chairas lamacentas e areosas que quedan á descuberta coas mareas, progresan especies adaptadas aos cambios de salinidade do medio acuático como as morrazas (*Spartina* spp.) que forma matos densos onde acubillan numerosas especies.

A fauna

Numerosas aves acuáticas aniñan ou frecuentan a zona en épocas de paso, ou utilizan o esteiro como lugar de invernada. Trátase dun enclave ornitolóxico de importancia galega, peninsular e europea. A zona intermareal resulta fundamental para a alimentación das aves acuáticas. Ao longo das beiras do Miño e tamén dende os observatorios ornitolóxicos é doada a observación de garzas (*Ardea cinerea*, *A. alba*), garzotas (*Egretta garcetta*), mazaricos (*Numenius phaeopus*, *N. arquata*) pirls (*Calidris alba*, *C. alpina*), cullereiros (*Platalea leucorodia*), biluricos (*Actitis hypoleucos*, *Tringa nebularia*), pillars (*Charadrius alexandrinus*, *Ch. hiaticula*, *Arenaria interpres*), becacinas (*Gallinago gallinago*) ou gabitas (*Haematopus ostralegus*), xuntos a outras especies escasas ou moi esquivas como rascón (*Rallus acuaticus*), avetouro (*Botaurus stellaris*) ou garza amarela (*Ardeola ralloides*). Entre os anátidos, as especies *Anas platyrhynchos*, *A. acuta*, *A. crecca*, *Aythya fuligula*, *Spatula clypeata*, *Mareca penelope*, *M. strepera*, *Mergus serrator*. É habitual observar á tartaraña das xunqueiras (*Circus aeruginosus*), o peneireiro cincento (*Elanus caeruleus*) ou a agúa peixeira (*Pandion haliaetus*). Completan o conxunto as gaivotas e corvos mariños xunto cun grande número de pequenos paseriformes que habitan na zona de transición entre o medio acuático e o terrestre.

As especies piscícolas de interese comercial determinan a grande variedade de estruturas de artes de pesca. Lampreas, sábalos, sabogas, anguías, troitas, reos e salmóns, sollas e robalizas foron tradicionalmente pescados no Miño dende estruturas fixas, ancoradas nas beiras ou dende embarcacións.

Entre os mamíferos presentes no espazo natural están a lontra, o teixugo (*Meles meles*), o raposo a xeneta, a martaraña ou diferentes especies de morcegos.

Dende 1985 a Asociación Naturalista Baixo Miño, ANABAM, promove actividades e proxectos relacionados coa conservación do patrimonio natural, cultural e etnográfico do Baixo Miño e a súa bisbarra. Esta asociación ofrece e promove rutas guiadas, publicacións e estudos, campañas de sensibilización, traballos de colaboración, censos de aves, obradoiros e premios, entre outras actividades.

Patrimonio cultural

Illa fortaleza da Ínsua: conxunto rochoso de apenas dúas hectáreas de superficie que se atopa na desembocadura do Miño, entre A Guarda e Caminha, á que pertence, separada de Moledo apenas por 300 metros. Antes de ser ocupada, dise que era empregada polos baleeiros para descortizar as baleas no areal.

O proxecto de forte que hoxe pódese contemplar remóntase á Guerra da Restauración (1640-1668), construído co fin de reforzar a liña defensiva que se levantou na marxe esquerda do río Miño e na costa atlántica para conter os ataques da armada española. As obras empezaron en abril de 1649 e concluíron en 1652, baixo as ordes do entón Gobernador de Armas da Provincia do Minho, D. Diogo de Lima e Brito Nogueira.

As pesqueiras: Compostas por sólidos bloques graníticos, as pesqueiras do río Miño ou “pescos”, citadas xa nas crónicas dos romanos, veñen empregándose dende a Idade Media ata hoxe en día para a captura de especies migradoras como lampreas, salmóns ou sábalos. Existen dous tipos de pescos fun-

Observatorio ornitolóxico de Salcidos.

*Ponte sobre o
río Tamuxe.*

damentalmente, as pesqueiras para redes cabaceira e as de redes biturón. As primeiras constitúense por medio dun único bloque ou poio, de forma trapezoidal ou de paralelepípedo, que se ergue á beira do río, ben de forma oblicua ou paralela ao leito. As pesqueiras especializadas nas redes biturón constan dun número indeterminado de poios (entre dous e catro) que se emprazan respecto ao río de maneira idéntica aos pescos para redes cabaceira. Estes poios dispóñense de maneira graduada, perdendo altura a medida que penetran no río ata desembocar nun murete coñecido como “rabo” que ten como función desviar a corrente cara os poios para forzar o destino dos peixes no seu ciclo migratorio.

Fortaleza de San Lourenzo de Goián: A fortaleza de San Lorenzo de Goián, con forma de estrela, foi construída en granito durante o século XVII. Atópase fronte a localidade portuguesa de Vilanova da Cerveira. A planta da fortaleza de Goián é rectangular con catro baluartes nas esquinas. Estes posuían tres garitas cada un. No seu día, o fortín contaba cunha capela, a casa do capelán, a casa dos oficiais, almacéns e cuadras, ademais dunha cantina e unha panadería. Rodea o castelo un gran foso de entre 10 e 20 metros de ancho.

Ponte sobre o río Tamuxe: romano nas súas orixes, foi Isabel II quen o reconstruíu no século XIX en estilo neoclásico. É emblema do concello do Rosal xa que figura no escudo municipal. Ten 51 metros de lonxitude e está construído a base de perpiaño de granito, con tres arcos rebaixados. No centro da ponte, sobre o peitoril de augas abaixo, podemos ver unha placa de pedra rematada en cruz na que aparece unha inscrición (hoxe ilexible no seu maior parte) que dicía “Reinando Dona Ysabel II construíuse en 1845 en beneficio dos pobos”.

Como chegar

Dende A Coruña, Santiago e Vigo

AP-9/N-550 ata Tui e logo PO-552 dirección O Rosal, A Guarda

AP-9/N-550 ata Porriño e logo PO-510 e PO-400 ata Salvaterra, As Neves, Arbo e Crecente.

Dende Ourense

A-52 ata O Porriño e logo N-550 e N-552 ata Tui, O Rosal e A Guarda

A-52-EP-5005 ata Crecente e logo PO-400 ata Arbo, As Neves, Salvaterra e PO-404 ata Tui.

Miradoiro do Cervo en Vilanova.

Datos de interese

Concello de Crecente

Enderezo: Miradoiros de Crecente, 5, 36420

Teléfono: 982 666 300

Email: info@crecente.es

Concello de Arbo

Enderezo: Praza do Consistorio, 1 36430

Teléfono: 986 665 000

Email: oficinas.concellodearbo@gmail.com

Concello de As Neves

Enderezo: Praza da Cristiandade, 1 36440

Teléfono: 986 648 038

Email: concello@asneves.gal

Concello de Salvaterra

Enderezo: Praza da Constitución, 1 36450

Teléfono: 986 658 126

Email: rexistro@concellodesalvaterra.org

Concello de Tui

Enderezo: Praza do Concello, 1 36700

Teléfono: 986 603 625

Email: rexistro@tui.gal

Concello de O Rosal

Enderezo: Praza do Calvario, 1 36770

Teléfono: 986 625 000

Email: notifica@orosal.gal

Concello de A Guarda

Enderezo: Praza do Reló, 1 36780

Teléfono: 986 610 000

Email: alcaldia@guarda.es

Servizo de Patrimonio Natural de Pontevedra

Enderezo: Rúa Mª Vitoria Moreno, 43 2º

Teléfono: 986 805 467

Email: conservacion.pontevedra@xunta.gal

ANABAM

Enderezo: Rúa Calvario, 44 baixo

Teléfono: 616 180 557 36780

Email: anabam.anabam@gmail.com

Vista Illa Moraceira do Grilo e ao fondo Santa Tegra.

- 1 Senda de pescadores do río Miño e Tamuxe "PRG-112"**
 Senda de aproximadamente 7,2 quilómetros e dificultade baixa entre a praia de Eiras e a Área recreativa das Aceñas, no río Tamuxe. Esta área recreativa conta cunha pequena Aula da Natureza nas instalacións do Muíño das Aceñas. Toda a senda ata a desembocadura do Tamuxe é moi acida para a observación das aves.
- 2 Senda do Miño en Salvaterra**
 Sendeiro de 7,5 quilómetros, de baixa dificultade, entre o Parque da Canuda e a desembocadura do río Caselas pasando pola illa da Fillaboa e a ponte medieval da Fillaboa. Tamén poderemos ver, na época adecuada as "estacadas do Tea", pontes de madeira desde onde se capturan as lampreas cando ascenden por este afluente do Miño, coa axuda de iluminación e figas, especie de arpón ou lanza que conta cun peite de ferro no extremo para cravar aos peixes.
- 3 Ruta das Pesqueiras**
 Este sendeiro de 7 quilómetros e dificultade moderada, une os concellos de Arbo e As Neves sae da antiga fábrica de cepillos de Arbo en dirección ao río Miño onde se atopa un merendeiro e praia fluvial. Dende aquí vanse visitando varios "pescos" comezando polo Puntal de Canelas onde se atopa o manancial de augas medicinais de Sela en remata na PQ-5-9 denominada Raña de Remolinos".

f feiras gastronómicas de toda Galicia

A CORUÑA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Ferrol	Día do Arroz con Leite
Febreiro	Moeche	Feira do Mel de Moeche
Domingo de Entroido	As Pontes	Feira do Grelo
Domingo de Entroido	Lestedo (Boqueixón)	Festa da Filloa
Sab. sig. ao Martes de Entroido	Bergondo	Festa da Orella
Marzo	Ribadumia	Festa da Augardente do Ulla
Marzo	Santiago de Compostela	Festa da Uña
Marzo	Vedra	Festa da Orella
1º domingo de Marzo	Arzúa	Feira do Queixo de Arzúa
7 ao 10 de Marzo	Ferrol	Feviño
Finais de Marzo	Cee	Festa do Cocido de Cee
Finais de Marzo	Muxía	Festa do Longueirón
Domingo seguinte á Pascua	Betanzos	Feira Exaltación do Viño do Ulla
Domingo seguinte á Pascua	Sarandón (Vedra)	Festa do Viño da Ulla
Xoves Santo	Camariñas	Festa do Polbo
Venres Santo	Camariñas	Festa do Rodaballo
Sábado Santo	Camariñas	Festa do Mexillón
Sábado Santo	Carnota	Festa da Centola
Sábado Santo	Padrón	Festa da Empanada de Lamprea
Venres Santo	Muxía	Festa do Congro de Muxía
2º quincena de Abril	Betanzos	Festa do Viño de Betanzos
Último sábado de Abril	Ordes	Feira do Champiñón
Maio	Carballo	Festa do Pan
Maio	Curtis	Feira Exaltación do Melindre
Maio	Padrón	Festa da Tortilla Xigante
Maio	Teo	Festa da Cacheira
1º domingo de Maio	Teo	Exaltación da Lamprea do Ulla
1º domingo de Maio	Teo	Festa da Carne ao Caldeiro
9 de Maio	Oroso	Festa da Troita
Venres ant. ao últi. dom. de Maio	Teixeiro (Curtis)	Feira Exaltación do Melindre
S. Xoán	Dodro	Festa do Carneiro
S. Xoán	Tallós (Dodro)	Degustación de Cordeiro Estufado

A CORUÑA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Últ. fin de semana de S. Xoán	Melide	Carne Estufada
Santiago	A Brea (Carballo)	Festa do Pan da Brea
Santiago	Brión	Festa da Froita
Santiago	Corme (Ponteceso)	Festa do Percebe de Roncudo
Santiago	Malpica	Festa da Tortilla
18 de Santiago	Mugardos	Festa do Polbo
25 de Santiago	Rianxo	Festa de Xouba
Últ. fin de semana de Santiago	Melide	Festa do Melindre
Últ. fin de semana de Santiago	Santiago de Compostela	Festa da Sidra
Últ. sábado de Santiago	Mugardos	Festa da Ameixa
31 Santiago - 1 Agosto	Cedeira	Festa do Percebe
Agosto	A Coruña	Feira do Viño Galego
Agosto	Cee	Festa do Berberecho
Agosto	Corcubión	Festa da Ameixa
Agosto	Fisterra	Festa do Longueirón
Agosto	Meá (Mugardos)	Festa da Ameixa
Agosto	Padrón	Festa do Pemento de Herbón
Agosto	Porto do Son	Festa do Polbo de Porto do Son
1º domingo de Agosto	Zas	Festa da Troita
17 de Agosto	Sada	Sardiñada
Última fin de sema. de Agosto	Narón	Oenach Céltico
Último domingo de Agosto	Noia	Festa da Empanada
1º domingo de Setembro	Lariño (Carnota)	Día do Porquiño
1º domingo de Setembro	Neda	Festa do Pan
1º domingo de Setembro	Pontedeume	Festa das Peras
15 de Setembro	Coristanco	Festa da Pataca
Outubro	A Barqueira (Cerdido)	Feira Monográfica do Mel
Outubro	Ponteceso	Festa da Faba
4º domingo de Outubro	Moeche	Festa da Faba
Novembro	As Pontes	Feira dos Fungos e Cogomelos
Novembro (San Martiño)	Ortigueira	Feira do Mel
30 de Novembro	Ortigueira	Festa do Bonito
6 - 8 Decembro	Mañón	Festa do Marisco
Último domingo de cada mes	Melide	Feira do Queixo da Montaña de Melide

LUGO

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
23-24 de Xaneiro	Foz	Festa do Berberecho
Febreiro	A Fonsagrada	Feira do Butelo
Febreiro	Monforte de Lemos	Romaría das Roscas

LUGO

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Domingo de Entroido	Navia de Suarna	Feira das Androllas
Domingo de Entroido	Taboada	Festa do Caldo de Osos
Marzo	Chantada	Feira do viño de Chantada
Marzo	Friol	Feira do queixo e pan de Ousá
Marzo	Pobra do Brollón	Feira do Viño de Vilachá
Sábado e Domingo de Ramos	Sober	Feira do Viño de Amandi-Sober
Domingo de Pascua	Portomarín	Día da Augardente de Portomarín
Domingo de Pascua	Quiroga	Feira do Viño de Quiroga
Abril	Monterroso	Queixo de denom. de Orixe Arzúa-Ulloa
Abril	Vilalba	Festa do Queixo San Simón
Abril (Domingo de Ramos)	Pedrafita do Cebreiro	Feira do Queixo do Cebreiro
20 de Abril	Xove	Festa do Polbo á pedra
Maio	Mondoñedo	As Quendas
Maio	O Courel	Xornada gastronómica do Cocido
Maio	Pobra do Brollón	Cata do Viño
1 de Maio	A Pontenova	Festa da Troita
1 de Maio	Cospeito	Festa da Filloa
S. Xoán	Monforte de Lemos	Mostra de viños da Ribeira Sacra
S. Xoán	Monterroso, Palas de Rei, Antas de Ulla	Feira do Queixo da comarca da Ulloa
S. Xoán	Pantón	Feira do Viño de Pantón
S. Xoán	Ribas de Sil	Festa da Cereixa e do Aceite
Santiago	Mondoñedo	Festa da Ensalada
Santiago	Viveiro	Festa da Pescada
1º Domingo de Santiago	Parga (Guitiriz)	Festa dos Callos
Último sábado de Santiago	Ribadeo	Festa do Polbo
Agosto	A Chousa de Merlán (Chantada)	Festa da Empanada
Agosto	Chantada	Festa da Empanada
Agosto	Folgosos do Courel	Festa da Empanada de Acelga
Agosto	Grolos (Guntín)	Festa do Pemento
Agosto	O Chanto (Sarria)	Festa da Empanada
Agosto	Sarria	Festa da Tortilla
Agosto	Sarria	Festa do Lacón
Agosto	Sober	Feira da Rosca
Principios de Agosto	Burela	Festa do Bonito
Primeiros de Agosto	Quiroga	Mostra do Mel
4º domingo de Agosto	Viveiro	Romaría do Naseiro

LUGO		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
1ª fin de semana de Setembro	Chantada	Degustación de carne de touro á pedra
1º domingo de Outubro	Vilanova de Lourenzá	Festa da Faba
2ª fin de semana de Outubro	Ferreira-O Valadouro	Feira do Mel
Outubro (San Lucas)	Mondoñedo	Feira do Mel de Mondoñedo
3º sábado de Outubro	Taboada	Festa do Viño Novo
Novembro	Cospeito	Feira do porco da ceba
Novembro	O Vicedo	Festa da Coquina
Fin de semana ant. a Noiteboa	Vilalba	Feira do Capón

OURENSE		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Ábedes (Verín)	Festa do Chourizo
Xaneiro	O Barco de Valdeorras	Festa do Butelo
1ª fin de semana de Febreiro	Pobra de Trives	Festa do Chourizo de Vilanova
Domingo de Entroido	Vilariño de Conso	Festa do Cabrito
Abril	Ribadavia	Feira Exposición do Viño do Ribeiro
Maio	Ribadavia	Feira do Viño do Ribeiro
Domingo próx. ao 14 de Maio	Amoeiro	Festa do Porco
Santiago	Ourense	Festa da Pasta Fresca
Día 6 de Santiago	San Cristovo de Cea	Festa do Pan de Cea
Último domingo de Santiago	Pobra de Trives	Festa da Bica
Agosto	A Rúa	Festa do Viño
Agosto	Oímbra	Festa do Pemento de Oímbra
2-6 Agosto	Castelo de Miño	Festa da Anguía
Primeira semana de Agosto	Arnoia	Festa do Pemento de Arnoia
7-8 Agosto	Muiños	Festa das Sopas de Burro Canso
2º domingo de Agosto	O Carballiño	Festa do Polbo do Carballiño
17-18 Agosto	Allariz	Festa da Empanada de Allariz
22 de Agosto	Lobios	Festa dos Callos Limiaos
Último domingo de Agosto	Leiro	Festa da Vendimia
Setembro	Allariz	Feira do Doce, Armendoado e Melindre
Setembro	O Barco de Valdeorras	Festa do Viño de Valdeorras
2º domingo de Outubro	Vilar de Barrio	Festa da Pataca
29 de Outubro	Leiro	Festa do Licor Café
Novembro	A Gudiña	Festa do Xabarán con Castañas
Novembro	Cabanelas O Carballiño	Festa do Viño Novo de Cabanelas
Novembro	Riós	Feira da Castaña e do Cogomelo
8 de Novembro	A Veiga	Magosto Popular
11 de Novembro	Ourense	Magosto Popular

PONTEVEDRA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Santa María de Oia	Festa do Chourizo
Xaneiro	Vilanova de Arousa	Festas dos Callos de Vilanova
3º sábado de Xaneiro	A Guarda	Festa da Paletada
Domingo antes de Entroido	Lalín	Festa do Cocido
4 de Febreiro	Vila de Cruces	Festa de Exaltación do Chourizo
Véspera do domingo de Paixón	Pontecures	Festa do Ovo con Chourizos
2º domingo de Marzo	Mourete (Pontevedra)	Festa do Caldo
Domingo anterior ao Ramos	Pontecures	Festa da Lamprea en Pontecures
Sabado e domingo de Ramos	Sanxenxo	Festa da Raia
Venres Santo	As Neves	Feira do Requeixo e o Mel
Sábado e Domingo de Pascua	Arcade (Soutomaior)	Festa da Ostra
23 de Marzo	Pontevedra	Feira da Cabaza
Domingo de Pascua	Silleda	Festa da Rosquilla
Domingo de Pascua	Tui	Festa da Angula
27-30 Marzo	Marín	Festa da Caldeirada
Último domingo de Marzo	Bueu	Festa do Millo Corvo
Último domingo de Marzo	Silleda (Sta María de Abades)	Romaría da Rosquilla
Abril	Nigrán	Festa da Cadelucha
19 e 20 Abril	Arbo	Feira de Lamprea
Último sábado de Abril	Santa María de Oia	Festa do Polbo
Maio	A Lama	Festa do Codillo
Maio	Pontecaldelas	Festa da Troita
Maio	Vila de Cruces	Festa do Galo de Curral
Maio	Vilaboa	Festa do Churrasco
7-8 de Maio	Silleda	Festa da Cacheira
2º domingo de Maio	Redondela	Festa do Choco
3º domingo de Maio	A Estrada	Festa do Salmón
Maio-S. Xoán	Ribadumia (Barrantes)	Festa do Viño Tinto do Salnés
S. Xoán	A Guarda	Festa do Roscón de Xema
S. Xoán	Vigo (Beade)	Feira-Festa da Cereixa de Beade
7-8 de S. Xoán	Bueu	Festa do Churrasco
1º domingo de S. Xoán	O Covelo	Festa do Chourizo de Paraños
21 de S. Xoán	Silleda	Festa da Parrilla
28-29 de S. Xoán	Campo Lameiro	Festa da Augardente
Último domingo de S. Xoán	A Guarda	Feira-Festa da Langosta
30 de S. Xoán	Cotobade	Festa do Queixo
Santiago	A Guarda	Festa do Peixe Espada
Santiago	Meis	Festa dos Callos de Meis

PONTEVEDRA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Santiago	O Rosal	Festa do Viño
Santiago	Vigo	Festa do Mexillón
2-4 Santiago	Bueu	Festa do Viño Tinta Femia
Día 6 de Santiago	Arbo	Festa da Lamprea Seca
6 de Santiago	Pontevedra	Festa da Peneirada
1º Domingo de Santiago	Gondomar	Festa da Rosquilla
7 de Santiago	Pontevedra	Festa da Anguña
2º sábado de Santiago	Catoira	Festa da Solla
13 de Santiago	Fornelos de Montes	Festa da Chanfaina
13 de Santiago	Portas	Festa do Galo de Curral
3º Domingo de Santiago	Ribadumia	Festa do Polo
24 de Santiago	Vilagarcía de Arousa	Xornadas Gastronómicas do Bacallau
25 de Santiago	Meaño	Encontro co Viño de Autor
25 de Santiago	O Covelo	Festa do Churrasco
26-27 de Santiago	Poio	Festa da Ameixa
Últi. fin de sem. de Santiago, día 27	Moraña	Festa do Carneiro ao Espeto
28 de Santiago	Cangas	Festa do Percebe e a Navalla
Agosto	A Caniza	Festa do Xamón
Agosto	Cambados	Festa de Exaltación da Vieira
Agosto	Carballeira de Ribadumia	Festa do Pan do Salnés
Agosto	Forcarei (Carballeira de Frei)	Festa do Porquiño
Agosto	Marín	Festa da Cigala
Agosto	Salvatera do Miño	Feira do Viño do Condado
Agosto	Vigo	Festa da Sardiña
Agosto	Vigo	Festa do Polbo
Agosto	Vilagarcía de Arousa (Carril)	Festa da Ameixa
Agosto	Vilanova de Arousa	Festa do Mexillón
1 de Agosto	Cangas	Festa do Bocho
1ª fin de semana de Agosto	Cambados	Festa do Viño Albariño
1º sábado de Agosto	Silleda	Festa da Tortilla
2º domingo de Agosto	Sanxenxo	Festa da Ostra
10-18 de Agosto	Pontevedra	Feira do Mel
14 de Agosto	Lalín	Festa do Xamón
16 de Agosto	Mondariz	Festa da Empanada
16 de Agosto	Poio	Festa do Mexillón
3º fin de semana de Agosto	Silleda (Bandeira)	Festa da Empanada de Bandeira
3º domingo de Agosto	Arbo	Festa da Augardente
Última semana de Agosto	Poio (Combarro)	Festa do Mar
Últi. fin de semana de Agosto	Poio (San Xoán de Poio)	Festa dos Callos

PONTEVEDRA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Último domingo de Agosto	Moraña (Carballeira dos Mila)	Festa do Porquiño á Brasa
Último domingo de Agosto	Vigo (Cabral)	Festa do Pan de Millo
Setembro	Pazos de Borbén (Moscoso)	Festa das Chulas
4 de Setembro	Sanxenxo	Festa da Cebola
5 de Setembro	Redondela	Festa do Mexillón
1º domingo de Setembro	Salceda de Caselas	Festa dos Callos
7-9 Setembro	A Lama	Festa do Viño Pelete
3º fin de semana de setembro	A Guarda	Festa da Zorza
21 de Setembro	Mos	Festa da Orella
3º domingo de Setembro	Vigo	Festa dos Pexegos
21 e 22 de setembro	Marín	Festas da Sidra e da Mazá
22 de Setembro	Vigo	Festa da Empanada
Último domingo de Setembro	Valga	Festa da Augardente e a Anguia
3-5 Outubro	Bueu	Festa do Polbo
5 de Outubro	Cambados	Festa da Vendima
1º domingo de Outubro	O Porriño	Festa dos Callos
5 de Outubro	Redondela (Negros)	Festa da Mazá
2º domingo de Outubro	O Grove	Festa do Marisco do Grove
21-25 de Outubro	Bueu	Xornadas Micolóxicas
Último sábado de Outubro	Silleda (Breixa)	Festa da Castaña
27 de Outubro-1 de Novembro	Pontevedra	Xornadas Micolóxicas
2 de Novembro	Pontevedra (Lourizán)	Magosto Popular
2 de Novembro	Pontevedra (Salcedo)	Festas de Outono
3 de Novembro	A Estrada	Festa do Cogomelo
4 de Novembro	Vila de Cruces	Feira da Castaña
8-11 de Novembro	Bueu	Festa de San Martiño
9 de Novembro	Barro	Festa do San Martiño
9 de Novembro	Caldas de Reis	Festa do Magosto
9 de Novembro	Meis	Festa de San Martiño
9 e 10 de Novembro	Pontevedra (Tomeza)	Festa da Castaña
9 ao 11 de Novembro	Salceda de Caselas	Festa do San Martiño
9 ao 11 de Novembro	Vilaboa	Festa do San Martiño
10 e 11 de Novembro	Poio	Magosto Popular
11 de Novembro	Cotobade (Insula)	Magosto Popular
14 de Novembro	Moraña	Magosto Popular
2º quincena de Novembro	Vilagarcía de Arousa	Semana Micolóxica
3º domingo de Novembro	Vigo (Cabral)	Festa do Cabazo
Decembro	Agolada	Feira do Porco Cebado
5-14 de Decembro	O Grove	Festa do Centolo
6 de Decembro	Sanxenxo	Festa da Fabada
1º domingo de Decembro	Forcarei	Festa da Richada

Catálogo xeral

DE PRODUCTOS FITOSANITARIOS DE INTERESE PARA GALICIA E CORNIXA CANTÁBRICA

A información incluída neste almanaque é orientativa e non exige da lectura da etiqueta e da ficha de datos de seguridade do produto que se atopan á súa disposición na páxina web de Syngenta.

INSECTICIDAS

AMPLIGO

Insecticida de aplicación foliar para o control de eirugas de lepidópteros nos cultivos extensivos.

10% p/v (100 g/l) Clorantraniliprol+

5% p/v (50 g/l) Lambda-cihalotrin.

ZC N° 25.454

Cultivo	Plaga	Dose (l/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Algodonero	Heliothis, <i>Helicoverpa spp</i>	0,04	1	21
Millo, Millo doze	Lepidópteros	0,03	1	7
Patatca	Escarabello e Polilla da patata	0,03	2	14

AMPLIGO 150 ZC

Insecticida foliar para controlar vermes (ao Aire libre).

10 % p/v Clorantraniliprol + 5 % p/v Lambda-cihalotrin.

ZC N° 25.712

Cultivo	Plaga	Dose (cc/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Barbarea, Brotes tenros, Canónigos, Mastuerzo, Rúcula	Eirugas	400	*	14
Escarola, Leituga		150	1*	14
Millo, Millo doze		300	*	14
Repolo		300	*	7
Brecol, coliflor y tomate		400	*	3

* En escarola unha única aplicación. Para o resto dos cultivos, máximo dúas aplicacións cun intervalo mínimo de 7 días, excepto en millo doze, para o cal o intervalo entre aplicacións é de 10 días.

Insecticida biolóxico específico contra vermes de lepidópteros.

18 % p/p *Bacillus thuringiensis* var. *Kurstaki*. 90 millóns de U.I./g :WG :Nº 22.060

Cultivo	Plaga	Dose (U.I./mg)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Acelga, ceboliña, cucurbitáceas, espinaca, herbas aromáticas (excepto albahaca) e leitugas	Eirugas	30-200	2-4	NP
Arcachofa, fabas, xudías verdes	Eirugas	75-100	2-4	
Apio, allo porro	Eirugas	50-200	2-4	
Berenxena, pemento, tomate	Eirugas	30-200	2-4	
	Tuta	30-150	2-4	
Citricos	Prays	50-100	2-4	
Coles, Nabo	Eirugas	30-100	2-4	
Florais (silvestre)	Eirugas	100-200	2-4	
Amorodo	Eirugas	30-100	2-12	
Maceira, pereira y marmelo	Eirugas desfoliadoras e enrolladoras	50-100	2-4	
Kiwi	Eirugas enrolladoras	50-100	2-4	
Pataca e rábano	Eirugas	100	2-4	
Vide	Lobesia	50-100	2-4	

Consultar rexistro: Alamo branco, algodónero, forestais, xirasol, oliveira, albahaca, perexil, remolacha azucreira, soia, tabaco, platanera, granado, caqui e frutais de óso.

EXPLOYO VIT
NOVO

Tratamento para a confusión sexual contra a polilla do racimo (*Lobesia botrana*).

23,2 g/l (2,4% p/p) (E,Z)-7,9-dodecadien-1-yl acetato :CS :Nº ES-01416

Cultivo	Plaga	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Vide de vinificación	Polilla do racimo, <i>Lobesia botrana</i>	1	4	21

FORCE

Insecticida piretroide para tratamento da terra.

0,5 % p/p Teflutrin

GR N° 17.502

Cultivo	Plaga	Dose (kg/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Algodoeiro, xirasol, faba verde, hortalizas do xénero Brassica (brócoli, coliflor, coles de Bruxelas, repolo, col, col chinesa, col ravo), feixón verde, millo, nabo, ravo, tomate e cenoria.	Insectos do chan	10-15	1	NP
Apio, berenxena, colinabo, fiúncho, leituga e similares		10-20	1	
Melón, sandía		15	1	
Girasol		15-20	2	

Consultar rexistro: Soia, sorgo remolacha azucreira, tabaco.

GAITAN**NOVO**

Insecticida regulador do crecemento para o control das cochinillas e moscas brancas nos distintos cultivos.

100 g/l (10% p/v) (10,86% p/p) Piriproxifen

EC N° 24.089

Cultivo	Plaga	Dose (l/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Arbustos, arbustos ornamentales, coníferas e frondosas	Cochinillas e mosca branca	0,75	1	NP
Maceira e pereira	Cochinillas e Piollo de San Xosé	0,50	1	NP
Melocotonero e nectarino	Cochinillas e Piollo de San Xosé	0,50	1	15
Tomate (invernadoiro)	Mosca branca	0,65	2	3
Vide	Cochinillas	0,75	1	NP

KARATE ZEON + 1.5 CS

Insecticida piretroide de amplo espectro en forma microencapsulada.

1,5 % p/v Lambda cihalotrin

CS microencapsulado N° 25.143

Cultivo	Plaga	Dose (ml/hl) / Dose max. (l/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Allos, cebola, chalote	Pulgóns	65-130 / 1,3	1	3
Guisante verde ¹	Pulgóns	65-130 / 1,3	1	7
Xudías e fabas verdes ¹	Pulgóns	65-130 / 1,6	1	7
Ceboliña, leguminosas grano ¹	Pulgóns	65-130/ 1,3	1	14
Albaricoquero, ameixa	Anarsia, carpocapsa, ceratitis, eirugas minadoras, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130 / 1,3	1	7
Arcachofa	Eirugas e pulgóns	65-100 / 1	2 (15 días)	3
Apionabo	Eirugas e pulgóns	65-130 / 1,3	1	3
Alfalfa ²	Apión, cuca, pulgóns, gusano verde	65-130 / 0,6	1	7
Almendro	Eirugas, pulgóns, avispiña, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130 / 1,3	1	1
Avelá	Oruga, pulgóns, diablo	65-130 / 1,3	1	1
Berenxena, pemento, tomate	Mosca branca, eirugas, Pulgóns, Chinche verde	65-130 / 1,6	2 (15 días)	3
Coliflor		65-130 / 1,3	1	3
Cabaciña, melón, cogombro, sandía	Mosca branca, eirugas, pulgóns, mosca das cabazas, <i>Dacus frontalis</i>	65-130 / 1,6	1	3
Brecol		65-130 / 1,3	1	10
Cebada, centeo, trigo	Garrapatillo, pulgóns, sanpedrito, calamobius	65-130 / 0,5	2 (15 días)	30
Cerdeira	Eirugas minadoras, mosca, anarsia, carpocapsa, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i> , Serpeta	65-130 / 1,3	1	7

KARATE ZEON 1,5 CS (continuación)

Cultivo	Plaga	Dose (ml/hl) / Dose max. (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Cítricos	Ceratitis, eirugas, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130 / 1,3	1	7
Coles de Bruxelas	Eirugas e pulgóns	65-130 / 1,3	1	7
Repolo	Eirugas e pulgóns	65-130 / 1	1	7
Escarola ¹ , leituga ¹	Eirugas e pulgóns	65-130 / 0,5	1	14
Rúcula, canónigos ¹	Eirugas e pulgóns	65-130 / 1,3	1	14
Espinaca ¹	Eirugas e pulgóns	65-130 / 0,45	2 (15 días)	7
Herbas aromáticas ¹	Eirugas e pulgóns	65-130 / 1,3	1	14
Amorodo, rábano	Eirugas e pulgóns	65-130 / 1,3	1	3
Maceira, pereira, membrillo, caqui	Carpocapsa, ceratitís, eirugas minadoras, psila, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130 / 1,3	1	7
Millo	Heliothis, pulgóns	65-130 / 0,4	2 (15 días)	30
Péxego, nectarino	Anarsia, carpocapsa, ceratitís, Eirugas minadoras, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130 / 1,3	1,3	7
Pataca	Escaravello, eirugas, pulgóns	65-130 / 0,9	2 (15 días)	3
Vide	Polillas do acio, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130 / 1,3	1	7
	<i>Scaphoideus titanus</i>	165 / 1,3		NP

Consultar rexistro: algodónero, barbarea, brotes tenros, colza, baldíos, granadeiro, mastuerzo, oliveira, ornamentais herbáceas, remolacha azucreira e grosellero

¹ Só en cultivo al aire libre.

² Non para consumo en brotes.

³ Confirmar co rexistro a dose máxima por cultivo.

MINECTO ALPHA

Insecticida activador das defensas das plantas que aplicando mediante aplicación foliar ou rega de pingapinga.

10% p/v Ciantraniliprol + 1,25% p/v Acibenzolar-S-metil SC N° ES-00096

Cultivo	Aplicación	Plaga	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl. ¹	P.S.
Leituga	Aplicación foliar	Trips	1-1,25	1	3
		Spodoptera	0,75-1		
	Rega gota a gota	Trips	1		14
		Spodoptera	0,75		
Pemento (invernadoiro)	Rega gota a gota	Trips, mosca branca, lepidopteros* e liriomyza	1	1	14
Tomate (invernadoiro)	Aplicación foliar	Trips, Mosca branca, lepidopteros*, tuta, minadores	1,2	1	3
	Rega gota a gota		1		14

¹ 1 aplicación cada dos anos.

* Eficaz contra *Spodoptera exigua*, *Spodoptera littoralis* y *Heliothis armigera*

VERTIMEC

Insecticida-acaricida con acción translaminar.

1,8 % p/v de Abamectina E C N° 16.784

Cultivo	Plaga	Dose (ml/h)	Nº Máximo Apl.	P.S.
Amorodo	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	2 ¹	3
Xudías e fabas verdes	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	3	3
Berenxena,	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	4 invernadoiro	3
Cucurbitáceas de pel comestible excepto pepinillo	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	2	3
Cucurbitáceas de pel non comestible e pepinillo	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	4	3
Flor cortada	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	50-100	3	NP
Leituga	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	2 invernadoiro	21
Pemento	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	2	7
Tomate	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	3	3

Consultar rexistro: Coníferas, frondosas, ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas.

¹ Aplicar de marzo a outubro.

VOLIAM

Insecticida, a base de Clorantraniliprol, con alta eficacia contra larvas de numerosas especies de lepidópteros e algunhas especies de coleópteros.

200 g/l (20% p/v) Clorantraniliprol

SC N° 25.334

Cultivo	Plaga	Dose (ml/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Albaricoqueiro e péxego	Anarsia e polilla oriental	160 - 300 ml/hl	2	14
Amendoeira, abeleira, castiñeir e nogueira	Coleopteros e orugas	180-300 ml/hl	2	21
Batata, Boniato e pataca	Escarabajo Polilla	60 ml/hl 125-175 ml/hl	2	14
Berenjena e tomate	Heliothis e <i>Tuta absoluta</i>	175-200 ml/hl	2	1
Ameixa e endrino	Orugas	160-300 ml/hl	2	14
Cítricos	Phylonicctis	50 ml/hl	2	NP
Millo e millo doce	Orugas	100-150 ml/hl	2	7
Maceira, membrilleiro, nespero e pereira	Capua, carpocapsa e minadores de hoja	160-300 ml/hl	2	14
Vide	Polillas del Racimo	210 ml/hl	1	30

Consultar rexistro: Algodonero, aguacate, pistachero e granado.

FUNXICIDAS

AMPEXIO

Funxicida, formulado em forma de grânulos dispersables, indicado para o control preventivo de mildio da vide.

25 % p/p Mandipropamida - 24 % p/p Zoxamida WG N° ES-00288

Cultivo	Axente	Dose	N° Máx. Apl.	P.S.
Vide	Mildio	0,5 kg/ha	3	21

AQUICINE

NOVO

Funxicida sistémico para o control do mildio em diversos cultivos e que activa as defensas naturais das prantas.

51,0 % p/v Fosfonato potásico (como ácido fosforoso) SL N° ES-00304
(equivalente a 75% p/v fosfonato potásico)

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Arbustos frutais	Fitoptora	0,45-2,5	3	7
Amorodo (inverndoiro)	Fitoptora	0,45-2,5	3	7
Herbas aromáticas	Mildeu	0,45-2,5	3	15
Leituga e similares	Mildeu	0,45-2,5	3	15
Pataca	Fitoptora	0,45-2,5	3	15
Pemento e tomate (inverndoiro)	Fitoptora	0,45-2,5	3	7
Vide	Mildeu	0,75-2,5	3	15

AMPEXIO C

Funxicida, formulado em forma de grânulos dispersables, indicado para o control preventivo do Mildio da vide e do tomate.

2,5 % p/p Mandipropamida, 13,95 Oxiclouro de cobre WG N° 25.394

Cultivo	Axente	Dose (ml/hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Vide	Mildio	400-500	1	21
Tomate	Mildio	400-500	4	3 dias, 10 tomate de industria

CARIAL FLEX

Funxicida em forma de grânulo dispersable específico para o control do mildio da pataca.

18 % p/p Cimoxanilo + 25 % p/p Mandipropamida WG N° ES-00322

Cultivo	Axente	Dose	N° Máx. Apl.	P.S.
Pataca	Mildio	0,6 kg/ha	6	21

CARIAL TOP

Un fungicida para pataca con dúas materias activas: mandipropamida e difenoconazol.

25 % p/v Mandipropamida + 25 % p/v Difenconazol : SC : N° ES-00066

Cultivo	Axente	Dose	Nº Máx. Apl.	P.S.
Pataca	Mildio, alternaria	0,6 l/ha	3	3
Tomate	Mildio, alternaria	60-300 ml/hl	3	3

CUPRANTOL DUO

Fungicida a base de cobre para o control do mildeo e outras enfermidades en varios cultivos a aire libre.

14 % p/p Oxicloruro de cobre + 14 % p/p Hidroxido Cuprico : WG : N° ES-00863
(exp. en Cu)

Cultivo	Axente	Dose Kg/ha	Nº Máx. Apl.	P.S.
Allo, cebola	Mildio	2-2,7	3	3
Aveleiro, castiñeiro	Mancha foliar	3	1	14
Nogeira	Mancha foliar	3-3,5	1	14
Berenxena, tomate	<i>Phytophthora Infestans</i> , <i>Pseudomonas</i> , <i>Phytophthora</i>	2-2,6	5 aire libre 3 invernadoiro	3 10 ¹
Citricos	Phytophthora	3,5	1	14
Cogombro e cabaciña	Mildio	1,8-2,2	4	3
Melón	Mildio	1,8-2,2	5	7
Melocotonero, cerdeira, ciruelo, guindeira e albaricoquero	Abolladura, cribado y moteado	1	1	NP
Peral e maceira	Chancro, moteado	0,9-2,5	1	NP
Kiwi	<i>Pseudomonas</i>	1,7	1	20
Leituga	Mildio	2-2,5	4	7
Oliveira	<i>Pseudomonas</i> , mancha foliar	1,8-2	2	NP
Ornamentais	Mildio, antracnosis y <i>Pseudomonas</i>	2	1	NP
Vide	Mildio, black rot	1,25-2,5	1	21

¹ Em tomate de industria.

Funxicida a base de cobre en formulación coloidal con 90 % das súas partículas inferiores a unha micra.

70 % En forma de oxiclорuro de cobre p/v

SC suspension concentrada en auga

N° ES-00981

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Coliflor e brecol	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	3	15
Cabaza, melón, sandía e alcachofa	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	3	7
Chicharro, xudía e faba verde	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	3	7
Leituga e similares	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	3	15
Pepinillo, cogombro, cabaciña, allo, cebola e chalote	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	4	3
Berenxena, tomate	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	4	10 aire libre 7 invernadoiro
Almendro	Cribado	150 ml/hl ¹	3	NP
Cítricos	Hongos endófitos,	125 ml/hl	2	15
	Fomopsis	75 ml/hl		
Amorodo	Antracnosis	0,5-1,05 l/ha	4	10
Froiteiros de óso*	Sarna, lepra	100-150 ¹ ml/hl	3	NP
	Monilia, cribado, bacteriosis	150 ml/hl ¹		
Froiteiros de pebida*	Monilia, bacteriosis	100-150 ml/hl ¹	3	NP
	Sarna, lepra	150 ml/hl ¹	3	
Froitos secos excepto nogal*	Monilia, bacteriosis	100-150 ml/hl ¹	3	NP
	Sarna	150 ml/hl ¹	3	
	Lepra		1	

¹ Non exceder os 1,35 l/ha.

ZZ CUPROCOL (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Nogueira*	Lepra	150 ml/hl ¹	3	NP
Oliveira*	Repilo	200 ml/hl ²	4 ³	15
	Tuberculosis			
Ornamentais leñosas	Roya, hongos endófitos	150 ml/hl	3	NP
Pataca	Mildio, Alternaria	0,5-1,05 l/ha	4	15

* Consultar con rexistro limitacións de aplicación de cobre/ano e outras limitacións. Non exceder os: ¹ 1,35 l/ha. ² 1,4 l/ha.

³ Consultar rexistro número de aplicacións segundo o BBCH e prazos de seguridade.

DYNALI

Funxicida preventivo para o control do oídio da vide.

3 % p/v Ciflufenamida + 6 % p/v Difenconazol

DC Nº ES-00001

Cultivo	Axente	Dose	Nº Max Apl.	P.S.
Vide	Oidio, breunner, Black rot	50-65 ml/hl*	2	21

* Non exceder os 0,65 l/ha.

ELATUS ERA LR

Funxicida para o control das principais enfermidades foliares en cebada, trigo, espelta, centeo, triticales e aveas.

Protioconazol 15% + Benzovindiflupyr 7,5% [EC] PV

EC Nº ES-00759

Cultivo	Axente	Dose	Nº Max Apl.	P.S.
Avea	Roia	0,5-1 l/ha	1	NP
Cebada	Helminthosporium, Ramularia, Roia parda e Rincosporium			
Centeo	Roia e Rynchosporium			
Trigo	Roia amarela, Roia, Septoria e Fusarium			
Triticales	Roia amarela, Roia, Septoria e Fusarium			

ORONDIS ULTRA**NOVO**

Funxicida indicado para o control do mildeu da viña, leituga e tomate.

250 g/l ou 23,1% (p/p) mandipropamida + 30 g/l ou 2,8% (p/p) oxatiapirolina

SC N° ES-01517

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Vide de mesa e vinificación	Mildeu	0,67	2	10
Leituga	Bremia	0,4	2	7
Tomate	Mildeu	0,4	3	7

ORTIVA

Funxicida para o control de esclerotinia en leituga, fungos en allos, mera da alcachofa, berenxena, cebola, corcubitáceas, amorodo, leituga, pemento e tomate, oídio, fungos e outras enfermidades.

25 % p/v Azoxystrobin

SC N° 22.000

Cultivo	Axente	Dose (ml/hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Allos, cebola, chalote	Alternaria, mildio, podredumbre branca, roya, botrite	80-100*	3	14
Ceboliña, ceboliño	Alternaria, mildio, podredumbre branca, roya, botrite	80-100*	2	7
Apio	Alternaria, cercospora, oídio, septoria, roya	0,8-1 l/ha	3	14
Rábano, cenoria, chirivía, raíz de perejil y apionabo	Alternaria, cercospora, oídio, septoria, roya	0,8-1 l/ha*	3	14
Colinabo	Alternaria, cercospora, oídio, septoria, roya	0,8-1 l/ha	2	14
Berenxena, tomate	Alternaria, cladosporiosis, mildio, oidiopsis	80-100*	3	3
Pemento	Alternaria, cladosporiosis, mildio, oidiopsis	80-100*	2	3
Caqui	Mancha foliar	50-100*	2	NP
Cereais	Roya, septoria, <i>Rinchosporium</i>	0,8-1 l/ha*	2	35
Cogombro, pepinillo, melón, sandía y calabacín	Antracnosis, cladosporiosis, didimela, mildio, oídio	75-80*	3	3
Endivia	Cercospora, esclerotinia, oídio, mildio	80-100*	1	14

ORTIVA (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (ml/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Leituga e similares	Cercospora, esclerotinia, oidio, mildio	80-100*	2	7
Frambueso	Oidio	100*	2	3
Amorodo	Antracnosis	100*	3	3
Chícharos, xudías con e sin vaiña e faba verde	Antracnosis, botrite, oidio, micosfarella, mildio, roya	80-100*	2	14 7 ¹
Leguminosas de gran	Antracnosis, botrite, oidio, micosfarella, mildio, roya	80-100*	2	35
Brócoli, coliflor, coles de Bruxelas, repolo, col chinesa, lombarda, col de Saboya e verza	Alternaria, micosfarella, Mildio, oidio, roya branca	80-100*	2	14
Maíz	Tizón do millo, carbón	1 l/ha	2	NP
Nabo	Alternaria	80-100*	2	14
Pataca	Alternaria	0,5 l/ha	3	7
	Viruela ²	3 l/ha	1	NP ²
Porro	Cladosporiosis, mildio, roya	0,8-1 l/ha*	3	21
Remolacha	Cercospora	0,8-1 l/ha*	3	14

Consultar rexistro: Adormidera, borraja, cardo, colza, espárrago, albahaca, hinojo, lino, mostaza branca, perifollo, salsifies

Aire libre e invernadoiro: tomate, pemento, palmeira datilera, palmáceas, ornamentais herbáceas, frondosas, amodoro (macro túnel), cucurbitáceas, coníferas, borraxe, berenxena, arbustos. **O resto de cultivos unicamente aire libre.**

* Non exceder os 1 l/ha.

¹ Xudías frescas con vaiña.

² Exclusivamente aplicación en suco.

ORTIVA TOP

Funxicida para uso agrícola en pulverización foliar normal contra un gran número de enfermidades que afectan aos cultivos hortícolas no invernadoiro e ao aire libre.

20 % Azoxistrobin + 12,5 % Difenconazol

SC : N° 25.588

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Allo, cebola, ceboliña, chalote ¹	Alternaria, Mildio, Royo	1	1	14
Alcachofa ¹	Oidio	1	3	7

ORTIVA TOP (continuación)

Frambueso	Oidio	1	2	7 aire libre 14 invernadoiro e protegido
Chícharos con e sem vaíña ¹	Oidio	1	2	14 días So aire libre
Amorodos	Oidio	1	2	3
Xudías con vaíña e faba verde	Oidio	1	2	7
Xudías sem vaíña	Oidio	1	2	14
Apio	Septoria	1	3	14
Berenxena, Tomate	Oidio, mildio, cladosporiosis, alternaria	1	3	7 aire libre 3 invernadoiro
Pemento	Oidio, mildio, cladosporiosis, alternaria	1	2	3
Brecol e coliflor ¹	Alternaria, mildio	1	2	14
Repolo, coles de Bruxelas ¹	Alternaria, mildio	1	2	21
Melón, sandía, cabaza, cogombro, pepinillo e cabaciña	Milidu, cladosporiosis	1	3	3
Porro ¹	Alternaria, roya	1	2	21
Leituga, leituga de cordeiro, agrião, barbarea, mostaza chinesa e brotes tenros. Inclúe rúcula só ao aire libre. Non inclúe escarola.	Alternaria, mildio y esclerotinia	1	2	14
Cenoria ¹ , chirivía ¹ , salsifí ¹ e rábano ¹ rusticano ¹	Alternaria, oidio	1	3	14

Consultar rexistro: Espárrago, herbas aromáticas, flores comestibles e oliveira.

¹ So aire libre.

QUADRIS

Funcicida para o control do Mildeu, Oidio, e Black-Rot en Vides e Parrais de Vide.
25% p/v (22,7% p/p) Azoxystrobin (250 g/l) SC N° 21.809

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Vide de mesa e vinificación	Mildeu, Black-root e Oídio	0,084-0,2 (Max. 1 l/ha)	3	21

RECATIUM

Funcicida sistémico para o control de oidio en vide. Recatium® é un fungicida sistémico a base de spiroxamina, con acción preventiva e curativa contra o oidio da vide.

500 g/l (50% p/v) Spiroxamina EC N° ES-00189

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Vide*	Oidio	0,6	2, cada 10-14 días Aplicar desde 2 follas despregadas (BBCH 12) ata o abrandamento das bagas (BBCH 85).	35

* Consultar rexistro para uva de mesa.

REVUS

Funcicida de acción preventiva para o control do mildio.

25 % p/v Mandipropamida SC N° 25.186

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Acelga ¹ , chicoria ² , cóengos, escarola ² , ruqueta, mostaza ² chinesa ² , follas de espinaca [*] , berros ² de terra, mastuerzo e verdolaga ² e rúcula ² .	Mildio	0,4-0,6	1	7
Herbas aromáticas, perexil	Mildio	0,4-0,6	1 ² e 2 ¹	7
Leituga	Mildio	0,4-0,6	1 Invernadoiro 2 aire libre	7
Cabaciña ¹ , melón	Mildio	0,4-0,6	4	3
Tomate	Mildio	0,4-0,6	3	3
Pataca	Mildio	0,4-0,6	4	3
Vide	Mildio	0,4-0,6	4	21

* Consultar rexistro.

¹ So aire libre. ² So invernadoiro.

RIDOMIL GOLD COMBI PEPITE

Fungicida sistémico e de contacto contra o mildiu da vide.

4,85% p/p Metalaxil-M (48,5 g/kg) + 40% p/p Folpet (400 g/kg) :: WG :: N° 24.397

Cultivo	Axente	Dose (g/hl)	N° Máximo Aplicaciones	P.S.
Vide	Mildeu	200 (2kg/ha)	2	28

RIDOMIL 25

Fungicida sistémico, residual e de acción preventiva, recomendado no control de mildiu.

250 g/kg (25% p/p) Metalaxil :: PM :: N° 25.330

Cultivo ³	Axente	Dose (Kg/ha)	N° Máximo Aplicaciones	P.S.
Berenxena, Brécol, Col de Bruxelas e Coliflor. Espinacas e similares (Espinacas, verdolagas e acelgas) e Leituga e similares (Inclúense berro/mastuerzo, cóengo, leituga, escarola, achicoria (follas), rúcula, mostaza chinesa, dente de león e brotes tenros (incluídas as especies de Brassica). Pataca, Repolo, Tomate.	Mildiu	0,8	3	14
Amorodo	Mildiu	1,52 ¹	1	14
Laranxa, toronxa e pomelo	Phytophthora	0,8 ²	3	14
		1,52 ¹	1	14
Pemento	Mildiu	1,52	2	14

¹ Rega gota a gota ² Pulverización foliar ³ **Tomate e berenxena:** aire libre e invernadoiro. **Amorodo e pemento:** so invernadoiro. **Resto:** aire libre.

SCORE 25 EC

Fungicida de acción sistémica, preventivo e curativo.

25 % p/v Difenconazol :: EC :: N° 18.767

Cultivo	Axente	Dose (ml/hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Albaricoquero	Abolladura, cribado, Monilia, oidio	30 ¹	2	7
Alcachofa	Oidio	50-64 ²	3	14

SCORE 25 EC (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (ml/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Breco - repolo	Alternaria	50-64 ²	3 - 2	14
Cauqui	Mancha púrpura	20-45 ¹	2	NP
	Alternaria	15 ³	2	NP
Cerdeira	Monilia	30 ¹	2	7
Ameixeira	Monilia, oidio	30 ¹	2	7
Cravel	Roya	0,5 l/ha	3	NP
Amorodos	Oidio	20-50 ²	3	3
Chícharos verdes, xudías verdes	Antracnosis, micosfarella	50-64 ²	2	7
Leituga e similares	Alternaria	50-80 ²	2	14
Maceira	Moteado	15 ³	4	14
Péxego, nectarino	Abolladura, cribado, monilia, oidio	20-30 ¹	2	7
Amora-Frambueso	Antracnosis, oido, roya	20-50 ²	3	3
Nispero	Moteado	20 ³	4	14
Oliveira	Repilo	60 ²	2	30
Pataca	Alternaria	0,5-0,6 l/ha	2	30
Pereira	Moteado, roya, septoria	20 ³	4	14
Pemento	Alternaria, oidiopsis	50-64 ²	4	7
Cogombro	Oidio	50-64 ²	3	3
Porro	Alternaria	0,5 l/ha	3	21
Roseira	Oidio, Roya	0,5 l/ha	3	NP
Tomate	Alternaria, cladoporiosis, oidiopsis	50-64 ²	3	7
Vide	Black rot, oidio	20-24	4	21
Cenoria	Alternaria	30 ²	3	14

Consultar rexistro: Apio, cardos comestibles, chirivia, dalia, esparrago, fiúncho, remolacha azucreira, almendo, endrino, remolacha de mesa, vide e zarzamoras.

Non exceder os: ¹ 0,45 l/ha. ² 0,50 l/ha. ³ 0,30 l/ha.

SERENVA

Fungicida de acción sistémica, preventivo e curativo.

37,5% p/p Ciprodinil + 25% p/p Fludioxinil

WG : N° 25.878

Cultivo	Axente	Dose (kg/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Allos, cebola	Botrite, esclerotinia	0,12 ¹	1	7
Albaricoqueiro, cerdeira, ameixeira, melocotoeiro, nectarina	Monilia	0,1 ¹	1	7
Berenxena, cabaciña, cogombríño, cogombro, pemento, tomate	Botrite, esclerotinia	0,08-0,1 ¹	1	3
Espárrago	Botritie, estenfiliose	0,1 ¹	1	180
Amorodeira	Botrite, antracnose	0,12 ¹	1	1 ³ -2
Chícharo	Antracnose, micospharella, esclerotinia	0,1 ¹	1	14
Herbas aromáticas	Botrite, esclerotinia	0,06 ²	1	7
Fiúncho, tabaco, cenoria	Esclerotinia	0,1 ¹	1	7
Feixóns e fabas verdes	Antracnose, esclerotinia, botrite	0,1 ¹	1	14
Feixón e	Antracnose, esclerotinia, botrite	0,1 ¹	1	28
Leituga e similares	Botrite, esclerotinia	0,06 ²	1	7
Maceira, marmeleiro, pereira	Monilia, antracnose, cancro, Gloesporium, botrite, mofo azul	0,1 ¹	1	3

Consultar rexistro: Chícharo de raposo, endrino e ornamentais herbáceas.

Non exceder os: ¹ 1 kg/ha. ² 0,6 kg/ha. ³ Invernadoiro.

SWITCH

Fungicida específico contra botrite, monilia, sclerotinia e asperxilo.

37,5 % p/p Ciprodinil + 25 % p/p Fludioxinil

WG : N° 21.714

Cultivo	Axente	Dose (g/ha)	N° Máximo Aplicaciones	P.S.
Berenxena	Botrite, esclerotinia	60-100 ¹	2 aire libre 3 invernadoiro	3
Cebola, ceboliña, Ceboliño	Botrite, esclerotinia	1 kg/ha	1	14
Cucurbitáceas de pel comestible	Botrite, esclerotinia	60-100 ¹	1	3

SWITCH (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (g/hl)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Frambueso	Botrite, foma y mancha púrpura e antracnosis	1kg/ha	1	7
Amorodos	Antracnosis y botrite	0,6-1 kg/ha	2 aire libre 3 invernadoiro	1 2
Froiteiros de óso	Monilia	60-100 ¹	1	7
Froiteiros de bebida	Alternaria, antracnosis, botrite, chancro, fusarium, monilia, moteado, penicillium, stenfilium	80-100 ²	1	14
Leituga e similares	Esclerotinia, botrite	0,5-0,6 kg/ha	3	7
Leguminosas frescas con vaíña	Antracnosis, botrite, esclerotinia	60-100 ¹	2	14
Amora-Frambueso	Mancha púrpura, botrite, foma e antracnosis	1 kg/ha	1	7
Pemento	Esclerotinia, botrite	60-100 ¹	1	3
Tomate	Esclerotinia, botrite	60-100 ¹	2 aire libre 3 invernadoiro	3
Vide de viño	Aspergillus, botrite	0,6-1 kg/ha	2	21

Consultar rexistro: Herbas aromáticas, tabaco, vide de mesa, cucurbitáceas de pel comestible, grosellero, arando e mirtilo.

Non exceder os: ¹ 1 kg/ha. ² 0,7 kg/ha.

SWITCH ONE

Fungicida de aplicación foliar a base de fludioxonil, con amplo espectro de protección contra diferentes podreemias.

50 % p/p Fludioxonil

WG Nº 25.584

Cultivo	Axente	Dose (kg/ha)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Acelga ² , endivia ² , espinaca ² , leituga ² e similares e beldroega ²	Botrite e esclerotinia	0,5	2 Aire libre e invernadoiro ¹	7
Xudía e chícharo (sen vaíña), faba verde con vaíña, cabaciña, cogombro e amorodeira ²	Botrite	0,5	2 invernadoiro ¹	3

SWITCH ONE (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (g/hl)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Chicharos e xudías sen vaíña e feixóns verdes con vaíña	Botrite e esclerotinia	0,75	2 Aire libre	14
Maceira e pereira	<i>Penicilium</i> , alternaria, antracnosis e <i>Colletotricum</i> <i>gloeosporioides</i>	40-50 g/hl Max: 450 g/ha	2	3
Pemento e tomate ³	Botrite	0,5	2 invernadoiro ¹	3

Consultar rexistro: remolacha de mesa, albaricoquero, cerdeira, ciruelo, garavanzo, melocotonero, repolo e berenxena.

¹(Tradicional y bandejas sin sustrato) y protegido en túnel.

²Aire libre, invernadoiro e protexido.

TAEGR0

Taegro® é un biofungicida preventivo de amplo espectro de orixe natural, a base de *Bacillus amyloliquefaciens*, cepa FZB24 (13 % WP), que estimula os mecanismos de defensa naturais da planta.

130 g/kg *Bacillus amyloliquefaciens* (cepa FZB24)

WG : N° ES-00878

Cultivo	Axente	Dose (kg/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Berenxena, pemento e tomate	Mildio, oídio e alternaria	0,185 - 0,37	12 invernadoiro 10 aire libre	1
Cabaciña, melón, cogombro e sandía	Oídio e mildio en invernadoiro	0,185 - 0,37	12 invernadoiro 10 aire libre	1
Amorodeira	Botrite	0,185 - 0,37	12 invernadoiro 10 aire libre	1
Leituga	Mildio	0,185 - 0,37	12 invernadoiro	1
	Mildio e esclerotinia		10 aire libre	
Vide	Podremia gris e oídio	0,185 - 0,37	10 aire libre	1

Consultar rexistro: Alcachofa, almendro, espárrago, garavanzo, chicharo para gran, herbas aromáticas e flores comestibles, kiwi, lentella, cogombro e tabaco.

THIOVIT JET

Funxicida a base de xofre en microesferas, con acción por contacto e vapores, contra oídio, ácaros, eriofidos e fumaxina.

80 % p/p Xofre

WG microgránulos mollables N° 12.901

Cultivo	Axente	Dose (g/hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Folhas de chicoria, cereais, endibia, escarola, leituga, lúpulo, remolacha azucreira	Oidio	20-50 ¹	2	NP
Aveleira, ornamentais	Oidio	20-50 ¹	3	NP
Amorodo	Oidio	20-50 ¹	4	NP
Berenxena, brécol, coles de bruxelas, coliflor, cucurbitáceas, pemento, repolo, tomate, vide	Oidio, araña roxa, eriofidos	20-50 ¹	4	NP
Froiteiros de óso, froiteiros de pebida, froiteiros tropicais	Oidio, araña roxa, eriofidos	20-50 ¹	3	NP
Oliveira	Negrilla	20-50 ¹	4	NP

Consultar rexistro: Almendro.

¹ Non exceder os: 2,5 kg/ha en cereais e remolacha azucreira. 5 kg/ha en lúpulo, ornamentais e vide.

TOPAS 200 EW

Funxicida sistémico con excelente actividade contra oídio e oidiopsis.

20 % Penconazol

EW N° 21.291

Cultivo	Axente	Dose (ml/hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Albaricoquero	Oidio	25 ³	2	14
Pemento	Oidiopsis	15-20 ²	2	3
Calabacin, cabaza ¹ , amorodo, cogombro, tomate	Oidio	15-20 ²	2	3
Melón	Oidio	25 ²	2	3
Froiteiros de pebida	Oidio	15-20 ²	3	14
Péxego, nectarino	Oidio	25 ³	2	14
Sandía	Oidio	25 ²	2	3
Vide	Oidio	15 ⁴	3	14

Consultar rexistro: Frambueso, pepinillo e zarzamoras.

¹ So aire libre. Non exceder os: ²0,25 l/ha. ³0,375 l/ha. ⁴0,15 l/ha.

HERBICIDAS

Nota (xeral para todos os herbicidas) N° aplicacións: unha máxima por campaña. Prazo de seguridade: Non Procede.

Antes de utilizar calquera produto ler atentamente a etiqueta do mesmo.

ADDITION

Herbicida para o control de gramíneas e malas herbas dicotiledóneas en preemerxencia ou postemerxencia precoz de trigo, cebada, triticale e centeo.

4% p/v (40g/l) Diflufenican + 40% p/v (400 g/l) Pendimetalina : SC : N° 25.900

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Volumen Apl.
Cebada, centeo, trigo e triticale	Dicotiledóneas, malas herbas de folla ancha, gramíneas anuais e gramíneas plurianuais	1,5-2,5	100-400 l/ha

AMADEUS ULTRA

Herbicida en aplicacións de postemerxencia para o control de malas herbas de folla ancha nos cultivos de avea, cebada, centeo, trigo (Inclue trigo duro) e triticale de inverno.

600 g/kg (60% p/p) Tribenuron-metil + 200 g/kg (20% p/p) Florasulam : WG : N° ES-00585

Cultivo	Axente	Dose (g/ha)	Volumen Apl.
Avea, cebada, trigo, centeo, triticale de inverno	Dicotiledóneas anuais	25	100-300 l/ha

AUROS

Herbicida de pre e postemerxencia contra herbas anuais de folla estreita e ancha.

80 % p/v Prosulfocarb : EC : N° 18.087

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Pataca, trigo, cebada e chícharos, fabas e xudías para gran	Malas herbas anuais	3-5 l/ha	100-400 l/ha
Lenteja, ajo, batata, boniato, chalote, chirivía, grabanzo			300-400 l/ha

AUROS PLUS 3.0

Tratamentos herbicidas de preemergencia ou postemergencia temperá nos cultivos de trigo e cebada.

80% p/v Prosulfocarb (Auros)

EC N° 18.087

500 g/l (42% p/p) Diflufenican (Urbole) + Conten (CAS: 2634-33-5) 1,2-Bencisotiazol-3(2H)-ona (Urbole)

SD N° 24.157

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Trigo e cebada	Malas herbas dicotiledóneas anuais e gramíneas anuais	3-5 l/ha	100-400 l/ha

AXIAL PRO

Herbicida de postemergencia de alta eficacia, contra avea, xoio e outras gramíneas.

6 % p/v Pinoxaden

EC N° ES-00015

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Cebada, centeo, trigo, triticale	Gramíneas	0,5-1 l/ha	100-400 l/ha
Trigo duro	Gramíneas	0,5-0,75 l/ha	100-400 l/ha

CALLISTO 100 SC

Herbicida para o cultivo do millo, entre outros, contra a xunca e outras herbas cando estas son noviñas.

10% Mesotrione

SC N° ES-00628

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.	P.S.
Millo	Malas herbas	0,75-1,5 l/ha	200-400 l/ha	60
Millo doce	Malas herbas	0,75 l/ha	200-400 l/ha	42

Consultar rexistro: Adormidera, colza, liño

CALLISTO PLUS

Herbicida para o cultivo do millo, contra a xunca e outras herbas en pre e postemergencia.

5% p/v Mesotrione+ 12% p/v Dicamba

SC N° ES-00205

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Malas herbas de hoja ancha	2 l/ha	80-400 l/ha

CAMIX 560 SE

Herbicida de pre e postemerxencia precoz contra herbas de folla estreita e ancha no cultivo do millo. CAMIX leva na súa composición unha substancia protectora que impide producir fitotoxicidade ao cultivo (Benoxacor). Una aplicación cada tres anos.

50% p/v S-Metolacloro + 6% p/v Mesiotrione SE N° ES-00492

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo gran e forraxeiro	Malas herbas anuais	2-2,5 l/ha	200-400 l/ha

CASPER

Herbicida en forma de gránulo dispersable, cun amplo espectro de control sobre malas herbas dicotiledóneas, anuais e perennes non cultivo do millo.

Aplicar en pulverización en postemerxencia del cultivo y no más tarde del estado de 8 hojas desarrolladas, en una única aplicación.

50% p/p Dicamba (sal sódico) + 5% Prosulfuron WG N° 25.411

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Dicotiledoneas	0,3-0,4 kg/ha	-

CINDER CAPS

Herbicida para uso en aplicacións de preemerxencia e postemerxencia con carácter residual nunha ampla variedade de cultivos.

40% p/v (400 g/l) (34,8% p/p) Pendimetalina CS N° ES-00499

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Arbustos ornamentais	Dicotiledóneas, malas herbas de folla ancha, gramíneas anuais e gramíneas plurianuais	3 l/ha	200-500 l/ha
Cereais de inverno/primaveira (trigo, cebada, avea, centeo e triticales)		2,5 l/ha	
Cebola		2,5 l/ha	
Céspedede		2,5 l/ha	
Amorodo		3 l/ha	
Froiteiras de pepita, froiteiras de óso, Pistacho e vide (mesa e vinificación)		3 l/ha	
Xirasol e pataca		3 l/ha	
Leituga, endibia,berenxena, coles de bruxelas, Pemento, tomate, repolo e melón		2,5 l/ha	
Millo e Millo doce		3 l/ha	
Leguminosas de gran, forraxe e frescas		2,5 l/ha	
Cenoria		2,5 l/ha	

DUAL GOLD

Herbicida activo contra gramíneas anuais: Echinochloa, Digitaria, Setaria, Lolium, e outras. A xunca é moderadamente sensible. Aplicación 1 vez cada tres anos.

96 % p/v S-Metolacloro

EC N° 22.126

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Xirasol, Millo	Gramíneas anuais	0,5-1,6 l/ha	150 – 600 l/ha para nabo
Pataca e nabo		0,5-1,5 l/ha	
Tomate (pretasplante)		1-1,3 l/ha	

Consultar rexistro: Algodonero, remolacha azucreira e tabaco.

ELUMIS

É un herbicida formulado como dispersión oleosa, para o control en postemerxencia de malas herbas presentes no cultivo do millo. No aplicar en millo doce.

3 % p/v Nicosulfuron + 7,5 % p/v Mesotriona

OD N° ES-00610

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Malas herbas anuais	1-2 l/ha	300-500 l/ha

EVOLYA

NOVO

Herbicida para control de malas herbas de folia ancha e gramíneas.

500 g/kg mesotrione

WG N° ES-00239

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo de gran e forraxeiro	Malas herbas de folia ancha e gramíneas	0,3 kg/ha	80-400 l/ha

LUMAX

Herbicida formulado como unha suspoemulsión para o control en preemerxencia das malas herbas do millo. A base de 3 ingredientes activos con modos de acción diferentes e complementarios. Aplicar una vez cada tres anos.

18,75 % p/v Terbutilazina + 3,75 % p/v Mesotrione

SE N° ES-00102

+ 31,25 p/v % S-metolacloro

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Malas herbas anuais	3-4 l/ha	300-400 l/ha

MISTRAL PLUS

Mistral Plus é un herbicida de postemerxencia para o control de folla estreita no millo con efecto complementario sobre dicotiledóneas. Os seus dous modos de acción diferentes confírenlle un forte carácter fronte á prevención de resistencias. Para aplicación anual o cada dous anos consultar etiqueta.

Nicosulfuron 5% p/v + Dicamba 22% p/v (c. sal sódico) : OD : N° ES-00596

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Malas herbas anuais	0,8-1,2 l/ha	100-400 l/ha

NISSHIN 4SC

Herbicida de postemerxencia no millo contra *Sorghum halapense* e malas herbas anuais en postemerxencia precoz. Ten efecto complementario contra *Cyperus sp.*

4% p/v Nicosulfuron : SC : N° 19.414

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo gran e forraxeiro	Malas herbas anuais	1-1,25 l/ha* Postemerxencia precoz	300-400 l/ha
	<i>Sorghum halepensis</i>	1-1,5 l/ha* Postemerxencia	

* Consultar rexistro máis detalles.

PRIMEXTRA LIQUIDO GOLD SE

Herbicida a base dunha adecuada combinación de dúas substancias activas que permiten combater as gramíneas e dicotiledóneas anuais que invaden normalmente o cultivo do millo de consumo ou de forraxe. Aplicar una vez cada 3 anos.

31,25 % p/v S-Metolaclo-ro + 18,75 % p/v Terbutilazina : SE : N° ES-00768

Cultivo	Axente	Momento de aplicación	Dose	Volumen Apl.
Xirasol	Malas herbas anuais	Pre-emergencia	4 l/ha	200-300 l/ha
Millo	Malas herbas anuais	Pre-emergencia	4-4,5 l/ha	200-300 l/ha
		Post-emergencia temprana	3,5 l/ha	300 l/ha

SALONA

Herbicida selectivo remanente para o control en preemerxencia ou postemerxencia das malas herbas.

70% p/p /700 g/kg) Metribuzina : WG : N° 22.065

Cultivo	Axente	Dose (kg/ha)	Volumen Apl.	P.S.
Alfalfa	Malas herbas anuais	0,75	200-500 l/ha	NP
Cebada e trigo de inverno		0,1		NP

SALONA (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (kg/ha)	Volumen Apl.	P.S.
Pataca	Malas herbas anuais	0,75 pre-emerxencia	200-500 l/ha	NP
Pataca		0,3 post-emerxencia		NP
Tomate		0,5-0,75		NP
Cenoura		0,25-0,35		60

TOUCHDOWN PREMIUM

Herbicida sistémico, non selectivo de postemerxencia, contra todo tipo de camiños, linderos, marxes de cultivos, recintos industriais: Aplicación localizada.

36 % p/v Glisofato (sal amónico)

SL N° 25.428

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Herbáceas extensivas e intensivas	Malas herbas anuais	2-2,5 l/ha	100-400 l/ha con tractor y 100-200 l/ha de forma manual
Cultivos leñosos ¹	Anuais	2-5 l/ha	100-400 l/ha con tractor y 100-200 l/ha de forma manual
	Perennes	5 l/ha	
Redes viarias e de servizo (camiños, cercas e lindeiros, marxes de canles e de cultivos, canles de rego etc.) e	Malas herbas	3-5 l/ha	100-400 l/ha con tractor y 100-200 l/ha de forma manual
Áreas non cultivadas (recinto industriais)	Malas herbas	3-5 l/ha	

* Aplicación localizada. Viña, oliveiras, froiteiras de pebida, froiteiras de óso, aguacate, arbustos e pequenas árbores ornamentais, cítricos, froiteiras de casca, forestais e ornamentais leñosas: Aplicar só na liña de cultivo, como máximo nun 50% da superficie para tratar.

¹ Prazo de seguridade: 7 días en (Aguacate, Cítricos, Froiteiros de casca, Froiteiras de óso, Froiteiros de pebida, Oliveira de verdeo, Vide) e 14 días (Oliveira de almazara).

TRAXOS PRO

Herbicida de postemerxencia de alta eficacia, contra avea, xoio e outras gramíneas.

3% p/v Clodinafop-Propargil + 3% p/v Pinoxaden P/V

EC N° ES-00014

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Centeo, trigo blando, trigo duro e triticale	Malas herbas gramíneas	0,75-1 l/ha	100-400 l/ha

NUTRIENTES Y BIOESTIMULANTES

ABOFOL L

24 % Nitróxeno (N) total baixo varias formas + 16 % Fósforo (P₂O₅) soluble + 12 % Potasio (K₂O) soluble. 0,02 % Boro (B) e 0,04 % Zinc (Zn) + 3 % Óxido de Magnesio + quelados por EDTA-Na₂. Sólido cristalino.

Fertilizante foliar que estimula e regula a vexetación das plantas, diminúe os problemas de carencias e mellora a calidade das colleitas. Axuda a recuperar os cultivos nos accidentes climáticos. Autorizado para todos os cultivos.

DOSE: 100-300 g/hl. Tamén pode aplicárselle á terra para ser tomado polas raíces dos cultivos.

BOROPLUS

Cura e prevé as deficiencias de boro.

11% Boro (B), 100% quelado con Etanolamina.

Cultivos: Froiteiras, hortalizas, ornamentais, cultivos industriais.

Conten boro complexado con etanolamina e a formulación líquida permite unha perfecta uniformidade na distribución do produto, mellora a floración e a fructificación optimizando o rendemento.

DOSE: Foliar: 1-2 l/ha; Rega: 3-6 l/ha.

Nº de aplicacións: 2. **Prazo de seguridade:** NP.

BREXIL DUO

Cura e prevé as deficiencias de micronutrintes.

18% de Óxido de Calcio (CaO) soluble en auga; 4% de Óxido de Magnesio (MgO) soluble en auga; 0,5% de boro (B), como boro etanolamina; 0,5% de cobre (Cu), como sulfato de cobre, 2% de manganeso (Mn), como carbonato de manganeso; 2% de zinc (Zn), como carbonato de zinc.

Cultivos: Froiteiras, solanáceas, cucurbitáceas, hortícolas de horta, vide.

Aplicación foliar cada 7-10 días, segundo especie e estado nutricional do cultivo. Especialmente deseñado para correxir carencias de calcio. Complexado con lig-nosulfonato.

DOSE: 2-4 kg/ha.

Nº de aplicacións: NP. **Prazo de seguridade:** NP.

CEPACET

Inóculo de fungos micorrícicos - 1×10^7 UFC/g Bacterias da rizosfera (*Bacillus megaterium* cepa CECT 9689) + 0,01% Micorrizas.

Mellorador de cultivos, fertilizante de orixe biolóxica formulado a base de microorganismos beneficiosos que axudan a rexenerar a microbiota e a saúde do solo. Aplicar preferentemente ao comezo do cultivo, durante as primeiras fases, xusto despois da plantación ou transplante e, sobre todo, despois da desinfección ou solarización. Tamén se recomenda a aplicación de Cepacet anticipando situacións de máxima necesidade nutricional do cultivo.

DOSE: 1-3 aplicacións de Cepacet de 1-2 l/ha por aplicación. Apliación radicular. Cultivos intensivos hortícolas e leñosos.

ISABIÓN

Complexo de aminoácidos. Líquido soluble.

Nutriente orgánico bioestimulante da vexetación das plantas en todo tipo de cultivos. Aplicar na fase de crecemento das plantas, especialmente indicado en cultivos cativos ou afectados por accidentes climatolóxicos, fitotoxicidades etc.

DOSE: Aplicación foliar. 200-300 cc/100 l de auga (2-3 l/ha). Despois de xeadas, e en cultivos afectados, aumentar a dose a 400 cc/100 l de auga (4 l/ha).

KENDAL ROOT

Asegura un correcto desenrolo do sistema radicular en condicións hostís de crecemento.

Nitróxeno Total (N) 9%: 9% de Nitróxeno uréico; 9% de Óxido de potasio (K_2O) soluble en auga; 13% de carbono orgánico.

Cultivos: Froiteiras, hortícolas, leituga e cenoura.

Radicular en novas plantacións para asegurar unha boa implantación do cultivo. En condicións de solos fríos ou compactados para rexenerar a raíz. No caso de aplicación foliar, aplicar auga limpa para lavar o produto e que caiga á zona radicular.

DOSE: 5 l/ha.

Nº de aplicacións: 2-4. **Prazo de seguridade:** NP.

MC CREAM

Aumenta a actividade fotosintética e a produción.

0,8% de Manitol; 1,5% de Manganeso (Mn) soluble en auga; 0,5% de Zinc (Zn) soluble en auga.

Cultivos: Froiteiras e cítricos, hortícolas, amorodo, pataca e ornamentais.

Formulado en crema a base de extractos de *A. nodosum* de alta concentración. Aplicar en floración e chamado.

DOSE: 2-3 l/ha.

Nº de aplicacións: 2-3. **Prazo de seguridade:** NP.

MC EXTRA

Aumento cuantitativo na produción mentres mantense unha produción óptima e equilibrada.

20% de Óxido de potasio (K₂O) soluble en auga; 12,5% de Ácido Algínico; 4% de Manitol.

Cultivos: Froiteiras, hortícolas, amorodo, ornamentais. Todos en rega.

É un concentrado totalmente soluble nunha formulación de escamas, baseada nas biomoléculas activas extraídas da alga *A. nodosum*. Aplicar dende chamado e engorde.

DOSE: Foliar: 100 gr/hl; Rega: 2 kg/ha.

Nº de aplicacións: 2-3. **Prazo de seguridade:** NP.

MEGAFOL

Anti-estrés e activador do crecemento.

Nitróxeno Total (N) 3%: 1% de Nitróxeno orgánico, 2% de Nitróxeno uréico; 8% de Óxido de potasio (K₂O) soluble en auga; 9% de Óxido de carbono orgánico soluble en auga (C).

Cultivos: Froiteiras, hortícolas, cítricos, extensivos e olivar.

É un abono natural que contén un complexo de extractos vexetais seleccionados derivados de plantas especiais. Aplicado regularmente, promove o crecemento das plantas; cando se aplica no caso de estrés abiótico, a súa acción sinérxica de diferentes ingredientes activos permite as plantas superen rápidamente o estrés. Tamén ten efecto transportador (carrier) de produtos en aplicación foliar.

DOSE: 2 l/ha.

Nº de aplicacións: NP. **Prazo de seguridade:** NP.

NUTRIBIO N

1 x 10⁷ UFC/g *Azotobacter salinestris* cepa CECT 9690. Po moxable.

Fertilizante fixador de nitróxeno e promotor do crecemento vexetal formulado a base do microorganismo endófito *Azotobacter salinestris* cepa CECT 9690, particularmente eficaz para a fixación de nitróxeno (N) a nivel foliar e radicular. O produto caracterízase pola súa capacidade para fixar o nitróxeno atmosférico mesmo en presenza de osíxeno. Nutribio N pode mellorar o crecemento, o rendemento e a calidade do cultivo ata en condicións de estrés.

DOSE: Cultivos herbáceos e extensivos: Trigo, Millo, Xirasol, Algodón, Colza, etc: 50 g/ha.

PERSICOP

10⁷ UFC/g Bacterias da rizosfera (*Azotobacter salinestris* cepa CECT 9690) + 10⁷ UFC/g Bacterias da rizosfera (*Wickerhamomyces anomalus* cepa CECT 13172) + 0,01% Micorrizas. Po moxable.

Particularmente eficaz na fixación de nitróxeno (N) atmosférico a nivel radicular e foliar. A súa aplicación vía adoito permite a colonización da rizosfera e do interior dos tecidos vexetais. *Wickerhamomyces anomalus* cepa CECT 13172, por unha banda, promove o crecemento vexetal do cultivo e, doutra banda, actúa como prebiótico de *Azotobacter salinestris* cepa CECT 9690 potenciando a súa efectividade. Persicop pode mellorar o crecemento, rendemento e a calidade dos cultivos mesmo en condicións de estrés abiótico.

DOSE: Recoméndanse de 1-4 aplicacións de 100 g/ha por aplicación no ciclo do cultivo. Aplicación radicular. Cultivos intensivos hortícolas e leñosos.

PLANTAFOL

Fertilizante foliar baseado na alta solubilidade e rápida e completa absorción dentro das follas.

N.P.K: 30-10-10; 10-54-10; 5-15-45; 20-20-20.

Cultivos: Todos.

Todalas formulacións de NPK microcristalinas conteñen microelementos quelados con EDTA e podense mezclar cos pesticidas máis comúns.

DOSE: 3-5 kg/ha.

Nº de aplicacións: NP. **Prazo de seguridade:** NP.

QUANTIS

26% Materia orgánica sobre materia seca (perda por calcinación) + 0,9% Nitróxeno orgánico presente (N orgánico) + 9,3% Óxido de potasio (K₂O) soluble en auga.

Fertilizante de acción biestimulante, obtido pola fermentación a base de fermentos. Con dobre acción como prebiótico, promove a actividade microbiana e xera un potente escudo antiestrés nos cultivos, especialmente en cereais, millo, pataca, xirasol, colza e amorodo. A aplicación é foliar mediante aspersión.

DOSE: 2 l/ha. **Cereais:** 1 a 2 aplicacións durante o período vexetativo. Desde o comezo do encañado, ata o estadio “folia bandeira” (BBCH 31-55). Sempre antes das situacións de estrés previstas. **Millo:** 1 a 2 aplicacións durante o período vexetativo. Desde o estadio “2 follas despregadas”, ata a emerxencia do penacho/aparición do órgano floral (BBCH 12-55). Sempre antes das situacións de estrés previstas.

Consultar rexistro: Colza, xirasol, pataca e amorodo.

STIMUFOL K

11 % Nitróxeno (N) total baixo varias formas + 5 % Fósforo (P₂O₅) soluble + 38 % Potasio(K₂O) soluble. 0,02 % Boro (B) e 0,04 % Zinc (Zn) + 2% Óxido de magnesio (Mg O) + Cu y Mn quelados por EDTA-Na₂. Sólido.

Nutriente especial complexo (NPK) de alto contido en Potasio, con Oligoelementos quelados. Especialmente indicado durante a etapa de engorde e maduración do froito. Aplicable en calquera cultivo.

DOSE: 250-500 g/hl o 2-4 kg/ha. STIMUFOL K tamén pode aplicarse a través da auga de rega, grazas ao seu alto grao de solubilidade (99,6%).

VITASÈVE

Optimiza a circulación da savia da planta e mellora a lignificación.

5% de Óxido de magnesio (MgO); 2% de Boro (B); 0,1% de Molibdeno (Mo); 0,5% de Manganeso (Mn); 0,5% de Zinz (Zn).

Cultivos: Vide, froiteiras, Cítricos, olivar.

Duas aplicacións foliares, a primeira na brotación e a segunda no inverno.

DOSE: 5 l/ha.

Nº de aplicacións: 2-3. **Prazo de seguridade:** NP.

RODENTICIDAS

SUPER KLERAT PELLET XT (continuación)

Brodifacoum 0,0025%.

Cebo granulado coloreado. GB.

ES/BB(MR)-2020-14-00708.

Raticida moi activo por inxestión contra todo tipo de roedores, tamén para os resistentes a outros anticoagulantes. De utilización en almacéns e recintos agrícolas exteriores ou interiores.

Aplicacións e usos autorizados:

Ratas: adoitan alimentarse en lugares ocultos cos que estean familiarizadas. Aplicar 100-200 g por portacebo. Se se necesita utilizar máis dun portacebo, a distancia mínima entre portacebos será de 5 metros.

Ratos: Aplicar 20-40 g por portacebo. Se se necesita utilizar máis dun portacebo, a distancia mínima entre portacebos será de 5 metros.

* Consultar máis precaucións en etiqueta.

KLERAT BLOCK XT

Brodifacoum 0,0025% p/p + Sustancia de sabor amargo 0,001%.

Bloques de parafina de color azul 20 g.

Inscrito o Rexistro Oficial de Biocidas da Dirección Xeral de Saúde Pública, Calidade e Innovación co nº ES/BB(MR)-2019-14-00620.

Raticida moi activo por inxestión contra ratas e ratos no interior e ao redor das edificación.

Aplicacións e usos autorizados:

Ratos: Interior de edificios: en portacebos Aplicar 20-40 g de KLERAT BLOCK XT por portacebo, é dicir 1-2 cebos (bloques parafinados) de 20 g. Se necesita poñer máis portacebos, recoméndase separalos uns 10-15 metros entre si, sendo a distancia mínima entre portacebos de 5 metros.

Ratas: Interior e arredor de edificios: Portacebos cun máximo de 100-200 g de produto por punto de cebo. Se se necesita máis dun punto de cebo, a distancia entre portacebos deberá de ser de 5 metros para infestación alta e 10 metros para infestación baixa.

RATRON GL

Fosfuro de zinc (8 g/kg)

Ratron® GL é un cebo listo para o seu uso, cuxa materia activa, o fosfuro de zinc (8 g/kg), actúa rapidamente na loita fronte aos topillos. Non produce po, é resistente á choiva e os mofos, A materia activa vai integrada de forma homoxénea e non se degrada, é altamente atractivo contra os topillos e pequenos roedores, a calidade dos ingredientes utilizados garanten unha alta palatabilidad dos cebos en forma de lentella.

Aplicacións e usos autorizados:

Usar de 2 - 2,5 Kg/ha Aplicando 5 lentellas por tobo, cunha dose máxima ao ano de 2 kg/ha. E 100 g de cebo por estación de cebo, como dose máxima.

ENSINAME A CANTAR

Hai moitos moitos anos, no alto dun monte próximo á Guarda, vivía un ancián sabio, enxoito e piadoso, como un asceta. Traballaba sen descanso a súa pequena horta, pastoreaba as súas ovellas e coidaba da ermida de Santa Tegra, próxima á súa cabana. Todos os meses ía á aldea para comprar e a xente aproveitaba para pedirlle consello e opinión sobre os delicados asuntos que escurecían as súas vidas. El axudáballes compracido e cambiaba o leite e la das súas ovellas por cousas que necesitaba.

Unha resplandecente mañá de verán un aldeán, agradecido polos seus consellos, regaloulle unhas cabazas tan grandes que tivo que buscar axuda para subir á súa casa. Na eirado da aldea atopou a Xoel, un rapaz orfo e espelido que vivía como podía, durmía onde lle deixaban e comía o que pillaba, e pediulle que lle axudase coas cabazas. Xoel aceptou de bo grado e, cando chegaron á cabana e viu tantos libros, abriu os ollos admirado. O ancián, revolvéndolle cariñosamente o cabelo, díxolle ao rapaz: “Como vexo que tes fame de letras, propoñoche un trato: ti axúdame coas miñas tarefas e eu ensínoche a ler”.

Xoel enseguida aprendeu a cultivar, a distinguir os mellores pastos, a elixir flores para Santa Tegra, a soñar cos contos do ancián. Aprendeu a ler moi rápido e inventaba historias que logo lles contaba ás ovellas mentres elas o miraban rumiando mansamente.

Unha noite tormentosa e escura, o vello empezou a tusir. O rapaz correu a buscar o curandeiro e preparoulle tisanas coas herbas recomendadas, velou os seus sonhos, arroupouno polas noites. Pero a tose persistía, a pesar do lume, das palabras de Xoán, do seu desvelo. Unha noite o vello apertou a súa man: “Ben, Xoán, xa es todo un home, serás feliz e coñecerás alguén que te queira tanto coma min e Santa Tegra”, díxolle. Esa mesma noite, morreu. E volveu o silencio, a soidade, a dor que se respira, outra vez a vida sen el.

Ao amencer, Xoán foi á beira do Miño, que a esa hora corría contento, e, como non atopaba as palabras necesarias para desafogar a súa pena, comezou a inventar un conto tras outro. O río parou a escoitalo e chamou polo mar, que tamén subiu a consolalo, e ambos remansaron as súas augas para abrazar o rapaz, para que afogase neles a súa tristura.

De súpeto, escoitou a voz cantareira e luminosa de Iria, unha linda e riseira pastoriña que sempre acompañaba as súas vacas cantando alegres cancións. Xoel achegouse a ela: “Ensínoche a inventar contos se me ensinas a cantar”, díxolle. Ela, ruborizándose, sorriu e accedeu timidamente.

O Miño e o mar, no bico dos pés, como para non molestar, seguiron o seu camiño xuntos, felices, sen dicir nin un ata logo.

O herbicida cheo de tecnoloxía

System 4
TECHNOLOGY

TouchdownPremium[®]

syngenta[®]

Herbicida non selectivo de postemerxencia, de potente efecto sistémico que controla todas as malas herbas anuais e perennes, mesmo as máis difíciles

Valor dos ferrados galegos en metros cadrados

PROVINCIA DA CORUÑA

A Baña	528	Cerceda	639	Mugardos	548
A Coruña	444	Cerdido	509	Muros	335
Abegondo	436	Cesuras	436	Muxía	424
Ames	639	Coiros	436	Narón	509
Aranga	436	Corcubión	424	Neda	509
Ares	548	Coristanco	524	Negreira	528
Arzúa	536	Culleredo	444	Noia	420
As Pontes	548	Dodro	420	Oleiros	444
Ateixo	444	Dumbria	424	Ordes	639
Bergondo	436	Enfesta	639	Oroso	639
Betanzos	436	Ferrol	509	Ortigueira	444
Boimorto	536	Fisterra	424	Outes	396
Boiro	484	Frades	636	Oza dos Ríos	436
Boqueixón	639	Irixoa	436	Paderne	436
Brión	500	Laracha	524	Padrón	420
Cabana	524	Laxe	524	Pino	536
Camariñas	424	Lousame	420	Pobra do Caramiñal	484
Cambre	444	Malpica	524	Ponteceso	524
Capela	548	Mañón	548	Pontedeume	548
Carballo	524	Mazaricos	424	Porto do Son	480
Cariño	444	Melide	536	Rianxo	484
Carnota	400	Mesía	603	Ribeira	484
Carral	444	Miño	548	Roís	424
Cedeira	509	Moeche	509	Sada	436
Cee	436	Monfero	548		

PROVINCIA DA CORUÑA

Sadurniño	509	Teo	639	Vedra	639
Santiago	639	Toques	536	Vilamaior	548
Santiso	536	Tordoia	639	Vilasantar	536
Sobrado	536	Touro	536	Vimianzo	424
Somoza	509	Trazo	640	Zas	424
Sta. Comba	528	Val do Dubra	640		
Teixeiro	536	Valdoviño	509		

Outras Medidas:

En Rianxo úsase a **Cunca** que son 35 m². O ferrado ten 12 Cuncas.

En Boiro úsase **Cuartillo** que son 22,33 m².

En Rois úsase **Cuartillo** que son 17,50 m².

Na Pobra do Caramiñal úsase a **Cunca** que son 40 m².

PROVINCIA DA LUGO

A Fonsagrada	507	Friol	436	Pantón	489
A Pastoriza	504	Guntín	436	Paradela	559
A Pobra de Brollón	465	Láncara	629	Páramo	559
A Pontenova	504	Lourenzá	638	Pedrafita	578
Abadín	504	Lugo	436	Pol	496
Alfoz	714	Meira	514	Portomarín	671
Antas de Ulla	604	Mondoñedo	612	Quiroga	465
As Nogais	621	Monforte	489	Rábade	436
Baleira	714	Monterroso	604	Ribadeo	612
Barreiros	714	Muras	548	Ribas do Sil	465
Becerreá	578	Navia de Suarna	650	Ribeira de Piquín	514
Begonte	525	Negueira de		Riotorto	504
Bóveda	489	Muñiz	507	Samos	559
Carballedo	629	Neira de Xusa	610	Sarria	629
Castro de Rei	629	O Corgo	436	Sober	484
Castroverde	496	O Incio	559	Taboada	604
Cervantes	553	O Saviñao	559	Trabada	638
Cervo	725	O Valadouro	714	Triacastela	430
Chantada	629	O Vicedo	548	Vilalba	546
Cospeito	525	Ourol	548	Viveiro	548
Courel (Folgosos)	436	Outeiro de Rei	436	Xermade	525
Foz	714	Palas de Rei	604	Xove	725

Outras Medidas:

En Riotorto: **Fanega** igual a 4 Ferrados, **Ferrado** igual a 2 Tegos, **Tego** igual a 4 Cuartillos.

PROVINCIA DE PONTEVEDRA

A Caniza	437	Gondomar	541	Pontevedra	629
A Estrada	629	Lalin	536	Portas	629
A Lama	217	Marín	472 ou 504	Redondela	69
Agolada	536	Meaño	629	Ribadumia	629
Arbo	437	Meis	629	Rodeiro	536
As Neves	629	Moaña	472	Salvaterra	437
Baiona	539	Mondariz	432	Sanxenxo	629
Bueu	472	Moraña	648	Silleda	536
Caldas de Reis	672	Mos	497	Soutomaior	64
Cambados	629	Nigrán	541	Tomiño	629
Campolameiro	629	O Covelo	264	Tui	497
Cangas	472	O Grove	629	Valga	629
Catoira	629	O Porriño	497	Vigo	541
Cerdedo	528	Oia	402	Vila de Cruces	536
Crecente	437	Pazos de Borbén	74	Vilaboa	629
Cuntis	629	Poio	629	Vilagarcía	545
Dozón	536	Pontearreas	437	Vilanova	
Forcarei	500	Pontecaldeas	629	de Arousa	672
Fornelos de Montes	74	Pontecesures	420	Vilaxoán	603
		Pontesampaio	629		

Outras Medidas:

No Morrazo e ría de Vigo úsase moito a **Vara**, que vale no Morrazo 7,37 m², e en Vigo 4,57 m².

En Pontevedra, Caldas e Cambados úsase a **Cunca**, a doceava parte do **Ferrado** que vale 52,40 m². En Godos e Saíar 56 m². O **Ferrado** 12 veces a **Cunca**.

Na Estrada e Lalin úsase o **Cuartillo**, que vale na Estrada 26 m² e en Lalin 22,34 m².

En Pontecesures a **Cunca** ten 35 m².

Estadal: 12 pés = 336 cm.

PROVINCIA DE OURENSE

O **ferrado** vale: 629 m²

Outras Medidas:

Nas terras adicadas a viñedo, a **Cavadura** vale 437 m² ou 435 m², segundo as zonas.

O **Xornal** son 124 m². En lugares con pendente da Ribeira Sacra, unha "**cavadura**" ou "**home de cava**", equivale a 100 cepas ben desenvolvidas.

- Nas terras adicadas a outros cultivos, a **Tega** vale 388 m², a **Fanega** 4.141 m².
 - Na Porquelra, a **Tega** son 906 m² o **Copelo**, 21 m².
 - Para medidas do cereal, unha **Tega** equivale a 14 quilos de centeo, e unha **Fanega** son cinco **Tegas**.
 - O **Copelo**, en Celanova e A Bola, son 20 m².
 - En Valdeorras a **Maquía** son 120 m²; en Verín son 22,22 m².
- Para medir capacidades en distintas zonas de Ourense, empréganse as seguintes medidas:
- **Ola**: equivale a 16 litros ou 16,5 litros, segundo as zonas.
 - **Moio**: equivale a 8 olas (128 ou 132 litros).
 - **Cabazo**: son 20 litros.
 - **Cuarta e Media Cuarta**: son 20 e 101 litros respectivamente.
 - **Cántara**: son 16 litros. O **Canado** son dúas Cántaras (32 litros).

Enderezos dos nosos colaboradores

PARA GALICIA - ASTURIAS

AGROVAL S.L.

(Pontevedra - Centro/Sur)
administracion@agrovalsl.com

As Gándaras de Prado s/n
(Fronte Campo de Fútbol de Budiño)
36475 - **O PORRIÑO** - Budiño
Telf. e Fax: 986 346765 - 986 346766

(Ourense - Oeste)

R/ Reza nº 12 (Galerías Roma)
32003 - **OURENSE**
Telf: 988 983777

ASAGRO, SERVICIOS AGRÍCOLAS, S.L.

(Asturias - Oriental / Cantabria)
asagro@asagro.org

Polígono Silvota, parcela R 45
33192 - **LLANERA** (Asturias)
Telf.: 985 265898 Fax: 985 250764
Móbil: 608 473131

**CAMPONOVO PROTECCIÓN
DE CULTIVOS S.L.**

(Pontevedra - Norte / Coruña - Sur)
p.cultivos@camponovo.es

Parque Empresarial A Sionlla
Rua da Comunidade Valenciana, 13
15707 **SANTIAGO DE COMPOSTELA**
Móbil: 606 990539

FITOAGRARIA S.L.

(Ourense - A Limia / Monterrei)
fitoagrarial@gmail.com

R/ Dous de Maio nº 57
32630 - **XINZO DE LIMIA**
Móbil: 663 840651

HORTA LEMOS

(Lugo - Centro / Sur)
hortalemossl@gmail.com

Ctra. N-540 - Km 4,6
27210 - **SANTA EULALIA DE ESPERANTE**
Móbil: 600 078779

27330 - **POBRA DO BROLLÓN** (Monforte de Lemos)
Móbil: 600 078779

XARDINAGRO S.L.

(Lugo - Norte / Asturias - Occidental)
xardinagro@camponovo.es

R/ Linares Rivas nº 4
27760 - **VILANOVA DE LOURENZÁ**
Móbil: 606 990537

Enderezos de SYNGENTA ESPAÑA S.A.U.:

No **PORRIÑO**: A Relva s/n 36400 - O **PORRIÑO** (Pontevedra) Telf.: 986 330300 - 986 331004 Fax: 986 335855
En **MADRID**: C/ Ribera del Loira nº 8-10, 3ª Planta; 28042 MADRID Telf.: 91 3876410 (Centralía); Fax: 91 7210081

Os contidos desta publicación son propiedade de Syngenta España S.A.U. Prohibese a súa reprodución total ou parcial, por calquera medio, sen a autorización previa e por escrito de Syngenta España S.A.U.

syngenta.

KLERAT

BLOCK XT

RODENTICIDAS

SUPER

KLERAT

PELLET XT

BLOCK XT

- Fácil de usar
- Maior durabilidade
- Resistencia á humidade e calor

KLERAT BLOCK XT
é un rodenticida en cebo listo para usar

Baseado na substancia activa anticoagulante **Brodifacoum**.

Eficaz despois dunha soa inxestión contra:

- Rato doméstico (*Mus musculus*)
- Rata parda ou de sumidoiro (*Rattus norvegicus*)

PELLET

- Moi apetecible
- Aplicación fácil e versátil
- Control total da poboación de roedores resistentes

UN SÓ BOCADO BASTA

DURADEIROS E LETAIS

PARA USO DO PÚBLICO EN XERAL

2024

Calendario do Ano

Xaneiro							Febreiro							Marzo							
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4						1	2	3
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	4	5	6	7	8	9	10	
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	11	12	13	14	15	16	17	
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	18	19	20	21	22	23	24	
29	30	31					26	27	28	29				25	26	27	28	29	30	31	

Abril							Maio							San Xoan								
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D		
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4	5							1	2
8	9	10	11	12	13	14	6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9		
15	16	17	18	19	20	21	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16		
22	23	24	25	26	27	28	20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23		
29	30						27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30		

Santiago							Agosto							Setembro							
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4								1
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	2	3	4	5	6	7	8	
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	9	10	11	12	13	14	15	
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	16	17	18	19	20	21	22	
29	30	31					26	27	28	29	30	31		²³ / ₃₀ 24	25	26	27	28	29		

Outubro							Novembro							Nadal							
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	
	1	2	3	4	5	6					1	2	3								1
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8	
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15	
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22	
28	29	30	31				25	26	27	28	29	30		²³ / ₃₀ ²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29		

■ Festa Nacional ■ Festa Autonómica

